

P 04-05

Un president català de nou a la Zarzuela

El monarca celebra la visita de Salvador Illa: "Que bé, no és habitual"

P 08-09

PRÒXIM ORIENT

El Líban pateix una nova onada d'explosions, ara als 'walkie-talkies'

Les detonacions, dirigides a militants de Hezbollah, provoquen almenys 20 morts i 450 ferits Israel avisa que la guerra entra en una "nova fase" i que el "centre de gravetat" es mou cap al Líban

DIJOUS 19 DE SETEMBRE DEL 2024 1,70 EUROS

Aquest és el diari 5.000 de l'ARA. Al 'Mirades' trobareu una petita tria de portades rellevants que han marcat aquests gairebé 14 anys explicant el dia a dia de Catalunya i el món.

Gràcies per acompanyar-nos

L'equip de Míchel aguanta les envestides i arriba a posar la por al cos del PSG de Luis Enrique, però una errada infantil

NAJAT EL HACHMI

escriptora

No és normal que un estat poderós com Israel dugui a terme un veritable extermini a Gaza en nom de l'autodefensa P 15

Barcelona reconeix que té un problema amb les armes blanques P 16

La pol·lució pot causar tants morts per ictus com el tabac

P 12

La Reserva Federal abaixa mig punt els tipus d'interès als EUA

les claus del dia

TOVALLONS NEGRES

Florentinejar

legim a l'ARA que els amos de pisos turístics demanen diners a la Generalitat per la revocació de les llicències que els donen dret a encapsular-hi guiris, que criden, mingeixen i perboquen les restes de cuina mediterrània, no pas de proximitat, sinó d'extrema llunyania. La Generalitat els revoca les llicències precisament perquè la vida dels guiris impedeix la vida dels autòctons. Posar música forta és una de les tortures a les quals se sotmeten alguns presoners, segons denuncia el Tribunal de Drets Humans. I, esclar, els amos de la menjadora consideren que si es queden sense llicències, cal una compensació. Compensació? La que em penja de... l'alvèol.

En podríem dir *florentine-jar*, de la pràctica, en homenatge al gran Florentino Pérez (jo no li traduiria el nom com als sants i als membres de la reialesa). El Florentino va invertir calés al projecte Castor, que

Compensa no pas els veïns, que han patit anys de sordesa, sinó els amos dels pisos turístics

era un dipòsit de gas faraònic ubicat a les costes catalanes. Com que hi va haver diversos terratrèmols i el projecte va anar-se'n en orris, el Florentino va cobrar una indemnització "per haver-ho fet malament". Oi que no va sortir bé i ell no va guanyar els diners esperats? Doncs compensa'l.

És el mateix. Els pisos turístics són un desastre i no ho podíem suposar. Llavors, compensa no pas els veïns, que han patit anys de sordesa, sinó els amos dels pisos, que ho van fer tan malament com van poder. Suposo que això valdrà, també, per a les masies de turisme rural que accepten "festes", on les celebracions duren tres dies, els xiscles eixorden fins i tot els senglars i les bosses d'escombraries surten volant per les finestres del segle XVII per anar a aterrar al damunt del cap de qualsevol espoliador de llentiscle (que, sí, ja han arribat, també). La banca sempre guanya.

EMPAR MOLINER

vist a X

Antoni Gelonch (@Antoni_Gelonch)

Advocat, mecenes i divulgador artístic

"Malfieu-vos dels qui volen aplicar fórmules
màgiques a problemes complexos. Malfieuvos dels qui s'atorguen representacions de
col·lectius que ningú no els ha donat.

Malfieu-vos dels qui juguen a bons i dolents,
en el benentès que ells sempre són els bons.
A problemes greus toca picar pedra"

Marcel Mauri (@marcelmauri) Periodista, exvicepresident d'Òmnium

"Aquest matí a Badalona un energumen ha increpat el meu marit al crit de «moro de mierda». No ho explico per (re)victimitzar, sinó per denunciar que aquestes coses passen amb impunitat quan els representants institucionals (com un alcalde) assenyalen a qui cal perseguir"

Sophie McDermott (@SophieMcDLaw) Jurista

"Mai em sabrà greu gastar-me 3,50 euros al dia pel meu cafè a la meva cafeteria habitual, independent i de propietat local que dona feina a un nombre significant de joves a la meva comunitat. I cap guru de les finances serà capaç de convence'm que m'ha de saber greu"

Maryam Jamshidi (@MsJamshidi) Escriptora i jurista

"Al-Jazeera informa ara d'explosions en diverses ubicacions civils a tot el Líban. Altre cop. No està clar què les causa, però Al-Jazeera suggereix que estan explotant walkie-talkies. Això és diabòlic"

Ash Sarkar (@AyoCaesar) Periodista britànica

"Com es ven i és acceptat Israel no es pot entendre sense el racisme. Occident està preparat per pensar en tots els àrabs, en particular els homes àrabs, amb el filtre del terrorisme. No importa amb quina gravetat trenqui la llei internacional Israel, els àrabs sempre es mereixeran les seves morts"

John Scott-Railton (@jsrailton)

Investigador sènior sobre món digital

"Aquest moment canviarà la manera com la
gent del Pròxim Orient i el nord d'Àfrica veu
els dispositius electrònics. La por a la pirateria ja va canviar la manera com grups com
Hezbollah els utilitzaven. Ara ja som a un
nivell del tot nou. Fascinant per observar
com s'adapta i evoluciona la comunicació
entre els grups i els governs de la regió.
Probablement també farà canviar a llarg termini com s'obté o es veta l'electrònica.
Probablement també es permetrà que les
empreses pròximes a governs de diversos
països comencin a fabricar dispositius «de
seguretat garantida» per als seus aliats"

L'ARA, empresa amb segell cultural

pareumàquines

DAVID MIRÓ (@MIRODAVID)

La premsa de dretes veu més a prop la dictadura sanchista

LA PREMSA CONSERVADORA espanyola és aquest dimecres un clam contra el pla de Pedro Sánchez de regeneració democràtica, sobretot pel que fa a les mesures sobre els mitjans de comunicació. És igual que gairebé totes les mesures siguin una mera transposició del que ja es va aprovar a Europa amb el vot del PP, per cert. Així, per exemple, el diari Abc titula el seu editorial de la manera següent: "Un pla contra la premsa lliure" (evidentment, aquí lliure vol dir la que no és sanchista). "És un programa dissenyat ad hoc, agrupant diversos elements, amb una premissa clara que és defensar el president i la seva dona dels questionaments legítims plantejats pels mitjans de comunicació", afirma l'editorialista del diari monàrquic per excel·lència a Espanya i que té una portada històrica impagable felicitant Hitler pel seu aniversari. A *El Mundo* segueixen la mateixa línia i titulen: "El pla és intimidar durant tres anys la premsa crítica", amb la mateixa tesi que l'*Abc*, que tot és per protegir-se del cas Begoña. Federico Jiménez Losantos va més enllà i considera que el pla prova la culpabilitat de Begoña Gómez i, per tant, ja no cal fer ni judici. I a *La Razón* Francisco Marhuenda veu la dictadura sanchista més a prop i titula així el seu article: "La deriva autoritària del sanchisme". Perquè, a partir d'ara, "la informació veraç serà la que convingui a la Moncloa".

• 11-M I KREMLIN

Els dubtes sobre tot el que afecta la llibertat de premsa poden ser justificats, però venint de mitjans que han defensat coses tan estrambòtiques (i manifestament falses) com l'autoria d'ETA dels atemptats de l'11-M o la participació del Kremlin en el Procés, què volen que els digui. Són llàgrimes de cocodril.

BONDIA

Davant la salvatjada

a història és plena de morts d'innocents. Els bombardejos de poblacions són tan antics com els canons, i aviat farà noranta anys que la Guerra Civil va inaugurar l'era dels càstigs a la població des d'avions. La geografia i la història de la crueltat es donen la mà en nombroses ciutats del país com Lleida, les Borges Blanques, Granollers, Badalona, Manresa, Figueres, Girona, Reus, Tarragona, Tortosa i Barcelona, i encara hi ha avis i besavis que ho recorden. Pocs anys després, la Segona Guerra Mundial va elevar la capacitat de matar indiscriminadament a una potència atòmica desconeguda i, des d'aleshores, la humanitat viu amenaçada 24/7. L'11-S del 2001 es va convertir en l'apoteosi televisada d'un programa que hauria pogut titular-se *La mort ens visita*. Els temps en què un comando amb escrúpols

avortava a l'últim moment l'explosió d'una bomba perquè una vianant inesperada passava pel costat de l'artefacte just al moment que anava a fer saltar pels aires un líder enemic han passat a la història.

De manera que, en termes històrics, el que aquests dos dies seguits ha fet l'Estat d'Israel amb les explosions d'aparells de cerca i de walkie-talkies va a la llista de les carnisseries entre població innocent aconseguides a base de molt enginy i molta intel·ligència. Centenars de ferits (són danys col·laterals, ens sap molt greu, però és la guerra, ja se san) en dos dies s'afege els innocents que han perdut la vida a Gaza. L'espectacle del desdeny per la vida humana en nom de la legítima defensa cau sobre nosaltres cada dia, convidantnos a conviure amb el costum que el tracte entre humans funcioni així i que més val que ens insensibilitzem davant la salvatjada.

ANTONI BASSAS

L'EDITORIAL

El debat ideològic a l'interior de Junts

a decisió del grup parlamentari de Junts a Madrid de votar en contra d'una proposta de Sumar per regular el lloguer de temporada i evitar que es faci servir aquesta modalitat per esquivar el topall dels preus previst a la llei d'habitatge ha provocat la indignació generalitzada dels partits d'esquerres i dels col·lectius de defensa del dret a l'habitatge. L'episodi va provocar

estupor perquè Junts havia anunciat que s'abstindria en la votació, cosa que obria la porta a continuar la tramitació de la llei si el PSOE i Sumar sumaven suports suficients, però a última hora va canviar d'opinió. La

formació ha justificat el seu vot afirmant que la proposta envaïa competències (tot i que en la tramitació s'hauria pogut esmenar el text), però el cert és que al Parlament els juntaires ja van tombar un decret similar del govern Aragonès i la seva posició ideològica és contrària a aquestes fórmules de control de preus i de limitació a la propietat privada. En aquest aspecte concret, Junts coincideix amb una part de la literatura acadèmica que critica que el control de preus acaba sent contraproduent i comparteix la posició que tenen al respecte el PP i Vox.

Una altra lectura de la votació és que Junts també està molt interessada en no aparèixer com un membre més de la majoria de la investidura i aprofita qualsevol ocasió per llançar el missatge a Pedro Sánchez que no pot donar els seus vots per descomptats. I això és així perquè

L'historial de votacions de Junts, tant al Parlament com al Congrés, demostra la seva proximitat a posicions liberals i conservadores

> Junts, al contrari d'ERC, no té cap problema amb coincidir en votacions amb la dreta espanyola. I això fa que el seu poder de negociació sigui més gran, però també el converteix en un factor de desestabilització de la política espanyola. Per tant, estem al davant d'un gest que té diverses lectures polítiques, una de més ideològica (en contra del control de preus) i una de més tàctica (la necessitat de desmarcar-se del PSOE).

Tampoc sembla que l'objectiu de fons sigui fer caure el govern Sánchez a curt termini, però sí marcar distàncies i mantenir-lo sempre amb l'ai al cor.

El cas és que la votació a Madrid coincideix també amb el procés precongressual del partit, on precisament un dels aspectes que s'han de dilucidar és si Junts s'acaba definint o no en l'àmbit ideològic. Sembla que l'opció que té més suport intern

és la de mantenir-se en una certa indefinició per conformar el que en podríem dir un front patriòtic on tinguin cabuda totes les posicions, des de l'esquerra fins a la dreta. El cert, però, és que l'historial de votacions, tant

al Parlament com al Congrés, demostra la seva proximitat a posicions més liberals i conservadores, cosa que és perfectament legítima. Els ciutadans tenen dret a saber què voten quan opten per un determinat partit, perquè un cop s'ha vist que la independència no és un objectiu factible a curt termini, Junts haurà de definir una posició ideològica en moltes més votacions durant el mentrestant.

LES CARES DEL DIA

Albert Batlle

És positiu que l'Ajuntament de Barcelona, amb el responsable de seguretat (i l'alcalde) al capdavant, admeti que a la ciutat hi ha un problema amb les armes blanques. És molt positiu que s'estigui localitzant (82 punts crítics) i que es dissenyi un programa de coordinació amb la conselleria d'Interior i els Mossos. Que les bones intencions siguin fets. P. 15

Núria Terribas

El TEDH ha renyat Espanya per no haver respectat la voluntat escrita d'una ciutadana que no volia una transfusió de sang. Cal acudir als experts, sobretot quan els problemes entren en zones grises. Terribas és vicepresidenta del Comitè de Bioètica de Catalunya, i ens recorda que "el dret a la vida és fonamental però no està per sobre de la dignitat ni la voluntat". P. 19

Isaki Lacuesta

Segundo premio, la pel·lícula sobre el grup granadí Los Planetas del cineasta gironí (codirigida amb Pol Rodríguez), ha estat la triada per l'Acadèmia del Cinema Espanyol per aspirar a l'Oscar. Per segon any seguit, doncs, l'Acadèmia tria una pel·lícula amb direcció catalana, després de l'èxit de l'any passat de J.A. Bayona amb *La societat de la neu*. **P.29**

I TAMBÉ A L'ARA.CAT

01

Hassan Nasrallah, màxim dirigent de Hezbollah, es pronuncia avui sobre els inèdits atacs al Líban, atribuïts a Israel

02

La consellera Parlon donarà detalls del pla per lluitar contra la proliferació d'armes blanques

03

El Barça debuta al camp del Mònaco a la nova Champions (21 h). Podeu seguir el partit en el directe de la web

NO T'HO POTS PERDRE

Les consequències del vot de Junts al Congrés

Les dures crítiques des de les esquerres al no de Junts a regular el lloguer de temporada es van intensificar ahir, amb una manifestació davant la seu del partit inclosa. Amb l'anàlisi de Núria Orriols. P. 06

Què diu la ciència del cas Pélicot?

El judici a Dominique Pélicot ha revelat una autèntica monstruositat d'agressió sexual col·lectiva i agreujada per l'ús de drogues a la seva dona. Alguns experts han analitzat el cas per a l'ARA. P. 18

La tria de l'Empar Setembre 2024

'PACK' ORIGEN

Descobreix el 'pack' de vins del mes de setembre recomanat per Empar Moliner. Uns vins per descobrir l'essència pura del terrer.

'PACK' **ORIGEN** 15% dte. Preu: ~~83 €~~

70€

VidBertus Elixir - DO Conca de Barberà Terra Remota Adalta Blanco - DO Terra Alta Lagravera Clarete Natural - Lleida Vins Petxina Blanc Natural - Tarragona Rendé Masdeu Vi de Fang - Conca de Barberà

Aconsegueix el 'pack' amb un 15% de descompte a botiga.ara.cat o escanejant el codi QR.

WINE IS SOCIAL

ara

Actualitat

RELACIÓ ESTAT-GENERALITAT

El president de la Generalitat torna a la Zarzuela i Felip VI ho celebra

Illa proclama que "Catalunya ha tornat per implicar-se en la construcció d'Espanya"

ANDREA ZAMORANO MADRID

Salvador Illa va certificar ahir el canvi d'etapa a la Generalitat reunint-se amb el rei Felip VI al Palau de la Zarzuela. Després d'una dècada de tensions entre els executius independentistes i la Corona, un president català ha tornat a posar els peus a la seu de la casa reial. Felip VI no va amagar la satisfacció. "Que bé", va celebrar el monarca quan va rebre Illa davant de les càmeres, i va afegir que "no és habitual". Feia nou anys que no es produïa aquesta imatge. L'últim a acudir a la Zarzuela va ser Artur Mas el 2015, en el marc d'una ronda amb presidents autonòmics. Des d'aleshores, i ja en ple Procés, ni Carles Puigdemont, ni Quim Torra ni Pere Aragonès es van deixar veure a la seu de la monarquia a Madrid. Illa va dir que amb el seu gest s'imposa la "normalitat institucional" i es tornen a teixir ponts entre les institucions de l'Estat.

"Catalunya ha tornat", va proclamar hores després encara a Madrid en la celebració de la Diada a la capital espanyola. Amb la seva visita, la primera que fa fora de Catalunya després de ser investit, Illa va evidenciar la sintonia amb el govern espanyol. A l'acte als jardins de la Delegació de la Generalitat a Madrid hi van acudir sis ministres del

El president de la Generalitat, Salvador Illa, rebut ahir en audiència pel rei Felip VI. JAVIER LIZON/EFE

Illa, el president que busca créixer per la dreta

Anàlisi

DAVID MIRÓ SUBDIRECTOR

es primeres setmanes de presidència de Salvador Illa han fornit una col·lecció d'imatges que dibuixen ala perfecció l'espectre polític que vol ocupar el dirigent socialista. La primera visita va ser a la seu central dels Mossos, en un gest forçat per la crisi interna que va provocar al cos la fuga de Carles Puigdemont, però que en tot cas li va servir per subratllar el seu perfil de persona d'ordre. El 30 d'agost va reunir el seu executiu al monestir de Poblet, el lloc on estan

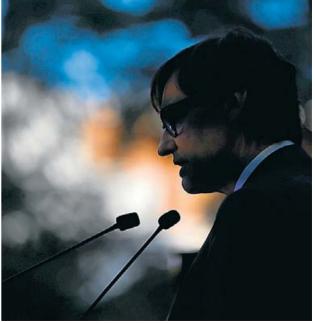
enterrats els comtes reis més importants, com ara Jaume I, i sobretot, és la institució que acull l'Arxiu Tarradellas. Illa és un tarradellista confés (no en va Romà Planas va ser el seu padrí polític), algú que confia a ulls clucs en la continuïtat institucional i en la idea que aquestes institucions hi són per unir i no per dividir.

Tarradellas és una figura incòmoda per a l'independentisme, i en especial per a ERC, perquè va acabar subsumit per la Corona espanyola, que va crear un marquesat amb el seu nom. D'aquí que sigui el PSC qui se l'ha acabat apropiant, fins al punt que Pedro Sánchez va batejar l'aeroport del Prat amb el seu nom. Però què significa la figura de Tarradellas per a Illa? Bàsicament, hi ha tres elements que li interessen: l'alt sentit

institucional amb el manteniment tossut de la dignitat del president de la Generalitat a l'exili en contra dels elements; el pragmatisme del vell republicà que s'abraça a la monarquia per recuperar l'autogovern català, i el missatge d'un sol poble expressat en la famosa locució "ciutadans de Catalunya". Illa se sent potser més identificat amb aquestes coordenades polítiques que amb el que representa un Campalans o fins i tot un Pasqual Maragall.

Un president creient

El 7 de setembre Salvador illa va visitar el monestir de Montserrat en el marc de les celebracions del seu mil·lenari. En aquest cas també es tractava d'una efemèride casual, però també li va servir per posar en relleu

El president de la Generalitat, Salvador Illa, ahir en l'acte de celebració de la Diada a Madrid. J. MARTÍN/EFE

ara DIJOUS, 19 DE SETEMBRE DEL 2024

actualitat

ARXIVADA LA CAUSA A JUNTS **PEL 8 D'AGOST**

El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya ha arxivat la causa per les autoinculpacions que van fer diputats i senadors de Junts per acompanyar Carles Puigdemont en la seva reaparició i fugida el 8 d'agost.

MES REBAIXES **FISCALS**

MAZÓN PROMET El president valencià, Carlos Mazón, va anunciar ahir noves rebaixes fiscals, com ara ampliar deduccions pel naixement dels fills i una disminució de taxes als pagesos i exempcions als pescadors.

PSOE, entre els quals la vicepresidenta primera i número dos dels socialistes, María Jesús Montero. Prèviament, Illa també es va veure amb el ministre de Cultura i portaveu de Sumar, Ernest Urtasun. "Catalunya ha vingut a implicar-se en la construcció d'Espanya en favor de tots", va insistir, en plena polèmica pel finançament singular.

En un discurs fet en castellà i català, Illa va defensar que Catalunya i Espanya "han avançat més quan han compartit esperances i optimisme". "Res és políticament possible des de la soledat. Tot pot assolir-se des de la unió", va afirmar. Lluny de la confrontació amb Isabel

Sorpresa

"Que bé. No és habitual", va dir el monarca espanyol sobre la visita d'Illa

Díaz Ayuso, que s'ha erigit en l'antítesi del socialisme, Illa va apel·lar a la col·laboració entre Catalunya i Madrid. Més enllà de Madrid, Illa va expressar la voluntat de "recórrer Espanya i les seves comunitats autònomes de manera regular". "Volem escoltar i ser escoltats", va dir.

Dues hores amb Felip VI

En la salutació ahir al matí amb el rei es va veure un Illa somrient, que va dir que estava "molt content" de ser a la Zarzuela. Després de l'encaixada de mans protocol·lària enmig d'una gran expectació mediàtica, el president i el rei es van retirar al despatx de Felip VI, on van estar gairebé dues hores reunits. "Ha anat molt bé, teníem moltes coses a dir-nos", va relatar a l'arribada a l'acte de la Diada. "El respecte entre institucions sempre serà un dels principis fonamentals de l'acció política d'aquest Govern", havia dit prèviament Illa en un missatge a X. En el discurs d'ahir a la tarda, el president va insistir que cal

promoure "relacions estables i lleials" entre institucions.

El to de l'última trobada de Mas amb el rei el 2015 va ser diferent, una trobada que ja va tenir lloc després de la consulta del 9-N. "Vinc en to de pau", va dir llavors Mas; justament acabava de pactar la llista independentista de Junts pel Sí. Ahir la portaveu Paneque va defensar la trobada en un context molt diferent: "És la millor manera de fer avançar Catalunya. Qualsevol persona que tingui una responsabilitat sap que la millor manera per avançar en els objectius marcats és tenir una bona relació institucional i relacionar-se de manera institucional". La visita, en canvi, no ha agradat a l'independentisme. "Catalunya no té rei", va dir ERC a X.

La presència d'Illa a l'acte institucional de la Diada a Madrid, on també va intervenir la delegada del Govern a Madrid, Núria Marín, també va deixar una imatge força inèdita, que no es veia des del 2011, també amb Mas. Només el president de Convergència i el socialista José Montilla els anys 2008 i 2009 van presidir prèviament la celebració de la Diada a Madrid. "La Diada és una invitació a sumar, a compartir, a conviure, i així ho volem transmetre", va afirmar Illa. A l'acte hi va haver una tímida representació d'ERC i Junts, amb el diputat republicà al Congrés Francesc-Marc Alvaro i el portaveu juntaire al Senat, Eduard Pujol.

Sense reunió amb Sánchez?

El que no es va produir és una reunió amb el president espanyol, Pedro Sánchez. Paneque va dir ahir que "s'estan tancant les agendes i només s'ha de trobar el dia". De fet, Sánchez començarà demà la ronda amb els presidents autonòmics, en què Imanol Pradales (Euskadi) serà el primer. Illa i Sánchez, però, coincidiran diumenge a la Festa de la Rosa del PSC a Gavà.

una altra de les seves característiques: el seu catolicisme. En aquest punt, Illa se situa molt lluny de l'anticlericalisme tradicional del PSOE, que és molt visible en Pedro Sánchez. Resulta curiós, però a Catalunya, que és el territori més laïcitzat de l'Estat i amb menys creients segons les enquestes, l'Església continua jugant un paper polític important. I tenir un president racticant envia un missatge als sec tors conservadors catalans que recelen de Sánchez. Illa és diferent i pot arribar a ser votable per a ells.

Dimarts, i 24 hores abans de visitar la Zarzuela, Illa va rebre a Palau el 126è president, Jordi Pujol, prosseguint així amb la seva rehabilitació després de l'escàndol de la famosa deixa. Illa mai ha amagat que té més sintonia personal amb persones de l'antiga Convergència que d'ERC o, encara més, els comuns. I de fet, aquest inici de presidència demostra que el seu objectiu és projectar-se cap a sectors que tradicionalment havien votat Jordi Pujol. Això és així perquè Illa sap que Pedro Sánchez ja li cobreix amb escreix el flanc esquerre (aquests vots no li faltaran mai), i que ara del que es tracta és de créixer cap al centredreta aprofitant la indefinició ideològica i una certa desorientació estratègica de Junts.

Això és una novetat, ja que abans Pasqual Maragall ni Jose s'havien plantejat una opa hostil als seus adversaris tradicionals. Illa aspira a ocupar el centre en tota la seva variada extensió i atreure votants conservadors sense perdre l'element més obrerista i metropolità amb una fórmula que podríem definir com a catalanisme moderat i d'ordre capaç de triomfar a Cornellà però també a Girona, seu de la Fundació Princesa de Girona. És una quadratura del cercle molt difícil, però que si li surt el convertirà en un president molt difícil de batre.

Un grup d'immigrants atesos pels serveis d'emergència a la seva arribada a les Canàries aquest estiu. EUROPA PRESS

La immigració, la primera preocupació dels espanyols

El CIS també amplia la distància del PSOE amb el PP

A. ZAMORANO / M. ALCOBENDAS MADRID/BARCELONA

Després d'uns mesos marcats pel debat sobre l'acollida de menors i la immigració irregular, aquesta qüestió escala fins al capdavant de la llista de les que més inquieten els espanyols, segons el CIS, mentre que al baròmetre del juliol ocupava la quarta posició. Aquell mateix mes, Vox trencava els governs autonòmics amb el PP pel desacord amb el repartiment de menors no acompanyats mentre pujava la tensió política a les Canàries, que ha registrat un increment del 303% d'arribades d'immigrants en situació irregular en els cinc primers mesos de l'any, segons dades de Frontex.

Marcat de prop per Vox, el PP d'Alberto Núñez Feijóo ha intensificat en els últims mesos la seva retòrica contra la immigració il·legal, arribant a vincular-la amb la inseguretat. Un exemple és l'alcalde de Badalona, Xavier Garcia Albiol, que va afirmar, després de la detenció d'un lladre d'origen marroquí, que no li estranyaria que algun dia els veïns el poguessin linxar. Unes paraules que han portat el govern espanyol a denunciar-lo davant de l'Observatori contra el Racisme i la Xenofòbia. El PP ha evitat censurar Albiol i Feijóo ha perdut la por de fotografiar-se amb líders antiimmigració com Giorgia Meloni. De fet, avui té previst reunir-se amb la primera ministra italiana a Roma per conèixer de primera mà la política **Context** El baròmetre arriba quan Vox ha trencat amb el PP per la immigració

Meloni Feijóo es reuneix avui amb la primera ministra italiana

migratòria del seu executiu. Segons el CIS, el 30,4% dels espanyols assenyalen la immigració com el "principal problema" d'Espanya. Ara bé, quan se'ls pregunta quina és la qüestió que els afecta més en primera persona, el primer lloc el recuperen els problemes econòmics, la sanitat, la qualitat de l'ocupació i l'habitatge, per aquest ordre.

Com és habitual, el CIS també recull una estimació de vot, que amplia a 4,5 punts la distància del PSOE per davant del PP. L'organisme que dirigeix José Félix Tezanos estima en el 33% el percentatge de vot als socialistes –un 0,1 més que al juliol-, mentre que situa en un 28,5% l'estimació de vot als populars. A l'últim baròmetre el CIS va donar al PP un 30,2%. És el primer baròmetre des que es va anunciar l'acord PSC-ERC per al finançament singular. Segons el CIS, Sumar i Vox també millorarien resultats, fins al 13,1% i el 7,8% de vot, resp tivament, mentre que els partits independentistes es mantindrien a la baixa.

Totiles estimacions del CIS, la majoria plurinacional trontolla, però el president espanyol, Pedro Sánchez, va assegurar ahir que esgotarà la legislatura. L'hi va advertir a Feijóo, que en la primera sessió de control després de les vacances el va atacar pel pla de regeneració democràtica. "No es veia una cosa així des de Franco", va etzibar el líder del PP.

HABITATGE

Junts, l'ase dels cops pel rebuig al topall dels lloguers

Centenars de persones es manifesten a la seu del partit i Puigdemont avisa el PSOE que no vol "xantatges"

M. ALCOBENDAS / A. ZAMORANO
BARCELONA / MADRID

Junts va votar dimarts amb el PP i Vox per tombar la tramitació de la regulació del lloguer de temporada que havien impulsat els sindicats de llogaters de l'Estat. La decisió va fer enfurismar el bloc progressista de la cambra, que ahir es va abraonar contra els juntaires per haver impedit el debat d'una norma que vol evitar el frau a la llei de l'habitatge amb aquesta modalitat de lloguer. Però l'enuig també es va traslladar al carrer en forma de concentració davant mateix de la seu de Junts a Barcelona.

"S'està formant un bloc de dretes del PP, Vox i Junts que segurament portarà Feijóo a la Moncloa", va dir el portaveu d'ERC al Congrés, Gabriel Rufián, des dels passadissos del Congrés. Rufián va acusar Junts d'haver fet un "vot miserable", mentre que el PSOE va criticar la "incongruència" del partit de Carles Puigdemont. Sumar s'hi va afegir: "Van votar com votava l'antiga Convergència", va lamentar el secretari primer de la mesa, Gerardo Pisarello, en declaracions a RTVE. Sumar és qui havia defensat el text a la cambra i, segons va explicar, els van avisar que votarien en contra només tres minuts abans de la votació. El grup de Yolanda Díaz té dues esmenes en la llei de servei públic de Justícia sobre la regulació dels lloguers de temporada, però fonts del partit expliquen que no

forçaran una nova votació sobre aquesta qüestió si no tenen els números perquè tiri endavant.

En paral·lel, convocats pel Sindicat de Llogateres, mig miler de persones –segons les xifres del sindicat– es van manifestar en contra del no del partit de Carles Puigdemont. "Van de patriotes però es venen el país", va lamentar la portaveu de l'organització, Carme Arcarazo. Els

manifestants van tallar el carrer Marina entre València i Aragó durant una hora i van cridar consignes com "Míriam Nogueras desnona llogateres" o "Alerta, Convergència, se'ns acaba la paciència". En la concentració també hi van participar la regidora de Barcelona en Comú, Janet Sanz, i la diputada de la CUP Laure Vega. Abans de dissoldre la manifestació, els concentrats tam-

Manifestació d'ahir a la tarda del Sindicat de Llogateres davant la seu de Junts.

PAU DE LA CALLE

bé han tirat ous i tomàquets contra el cordó policial. A RAC1, Arcarazo va assegurar que Junts els havia donat la paraula que facilitarien la tramitació de la norma. "No només s'havien compromès amb nosaltres a abstenir-se i deixar-la tramitar, sinó que Turull s'hi havia compromès públicament", va dir Arcarazo, en declaracions a RAC1. De fet, va revelar que tenia una reunió tancada amb Nogueras per les esmenes la primera setmana d'octubre.

Puigdemont defensa el vot

Davant l'allau de retrets, el líder de Junts, Carles Puigdemont, va sortir a justificar el vot del seu grup. En una piulada a X, va avisar el PSOE que els seus vots no es poden donar per "descomptats" en cap cas: "Amb Junts no funcionen ni els xantatges ideològics ni els embuts per fer-nos empassar galàpets". Puigdemont va demanar al govern espanyol que no actuï "com si tingués majoria absoluta".

Els juntaires defensen que no s'han desdit d'aquesta posició i insisteixen que els impulsors de la llei poden tornar a presentar-la negociant amb ells, malgrat que ara l'hagin tombat. Segons Junts, regular el lloguer de temporada i el d'habitacions a escala estatal suposa una invasió de les competències autonòmiques de la Generalitat. Ara bé, quan el govern d'ERC en funcions va aprovar un decret llei per regular-ho a Catalunya, els juntaires també el van tombar juntament amb el PSC, en una votació abans del 12-M.

Què és Junts?

Anàlisi

NÚRIA ORRIOLS GUIU SUBCAP DE POLÍTICA

esprés de sentir els portaveus de Junts justificar el seu no a limitar el preu del lloguer de temporada, sembla que es deu a dos motius: castigar el president espanyol, Pedro Sánchez -"no votarem res que no estigui pactat", diuen des del partit- i albora expre una posició ideològica. De fet, el seu posicionament no és nou: tot i que al Parlament van avalar la limitació del preu del lloguer l'any 2020 - en aquell moment el president de la Generalitatera Quim Torra i el secretari general de Junts, Jordi Sànchez-, el 2023 Junts ia es va oposar a la llei d'habitatge estatal i aquest mateix estiu a regular els lloguers de temporada en un decret aprovat in extremis pel govern de Pere Aragonès. Un canvi de posicionament en relació amb les polítiques d'habitatge que lliga amb un

desplaçament de Junts cap al centredreta (també en altres àmbits).

Al congrés de l'Hospitalet del 2022 el sector més liberal del partit va guanyar pes: aquell dia treien pit d'introduir la supressió de l'impost de patrimoni i successions, a més de la rebaixa de l'IRPF, a la ponència ideològica. El mateix Carles Puigdemont va assumir aquests postulats com a cap de llista a les eleccions del 12 de maig, i va defensar, a més, que aquestes serien les primeres mesures que prendria si era president. De fet, quan en aquesta última campanya catalana es preguntava a Junts explícitament per la regulació dels lloguers, ja s'hi mostraven en contra, al considerar que era ineficaç per abaixar els preus.

La recepta en habitatge, d'acord amb el programa amb què es va presentar Puigdemont a les últimes eleccions, era: "la col·laboració públicoprivada per ampliar el parc d'habitatge de lloguer assequible"; "incentius fiscals als propietaris d'habitatges que els lloguin a col·lectius vulnerables", o que l'administració sigui "avaladora de l'entrada en la compra d'un habitatge per als menors de 35

anys". És a dir, receptes liberals o de centredreta, que és cap on s'ha mogut Junts en els últims temps també en la seguretat–insistint en abordar la multireincidència–, les ocupacions o la regulació de la immigració.

El front patriòtic

Ara bé, ¿és compatible això amb el "front patriòtic" en què l'entorn de

27 d'octubre un congrés per definir el seu rumb, en el qual hi ha una ponència per parlar sobre el model de país en què afloraran les diferents sensibilitats ideològiques de l'organització. A diferència del que va passar a l'Hospitalet ara fa dos anys, quan els liberals es van sentir triomfadors, els sectors que es reivindiquen d'esquerres dins de JxCat volen que el partit "no es defineixi" en l'eix dreta-esquerra i defineixen, fins i tot, de "deriva liberalinacceptable" la passada legislatura al Parlament. "La prioritat ha de ser la independència", diuen aquestes fonts, i defensen obertament mantenir-se en l'ambigüitat (alnenys sobre el paper).

Puigdemont vol convertir Junts? El partit afronta el cap de setmana del

I és que probablement saben que, si votessin què ha de ser Junts en termes ideològics, quedarien en minoria dins la formació. Ara bé, aquesta minoria espera guanyar influència a partir d'ara: no compten amb la majoria de diputats, però tenen el favor del màxim tòtem de Junts, Puigdemont, que va fitxar personalment Agustí Colomines i Ennatu Domingo a les llistes del 12-M i ara els ha incorporat a la direcció del grup parlamentari. Què és Junts? Dependrà del rumb que fixi Puigdemont a l'octubre.

La portaveu al Congrés de Junts, Míriam Nogueras. JESÚS HELLÍN/EUROPA PRESS ara DIJOUS, 19 DE SETEMBRE DEL 2024

1. Les assegurances MyBox de SegurCaixa Adeslas, SA i VidaCaixa, SAU tenen una durada inicial de tres anys i la forma de pagament de la prima és mensual. Informació subjecta a les condicions generals, particulars i especials de cada pòlissa, com també a les condicions de subscripció i contractació de cada companyia. SegurCaixa Adeslas, SA d'Assegurances i Reassegurances i VidaCaixa, SAU d'Assegurances i Reassegurances. Mediador: CaixaBank, SA, operador de bancassegurances exclusiu de VidaCaixa, SAU i autoritzat de SegurCaixa Adeslas, SA, amb NIF A08663619 i domicili social al carrer del Pintor Sorolla, 2-4, 46002 València. Inscrit en el Registre de Distribuïdors d'Assegurances i Reassegurances de la DGAFP amb el codi OE0003. Té contractada l'assegurança de responsabilitat civil professional corresponent per cobrir les responsabilitats que puguin sorgir per negligència professional, d'acord amb la legislació vigent. L'oferta de venda de MyBox Alarma PreSense Llar és exclusiva de Securitas Direct, SAU, inscrita en el Registre Nacional de Seguretat Privada amb el núm. 2737, amb la intermediació de Wivai Selectplace, SAU. Més informació, a www.CaixaBank.cat. NRI: 7181-2024/09681

actualitat

PRÒXIM ORIENT

Segona onada d'explosions contra Hezbollah al Líban encara més mortífera

Almenys 20 morts i més de 450 ferits per la detonació de dispositius electrònics com 'walkie-talkies'

ETHEL BONET BEIRUT

L'endemà de l'atac massiu al Líban que va fer detonar milers de dispositius buscapersones de membres de Hezbollah, ahir es van registrar noves explosions en diversos llocs del país. Amb la commoció i la por encara latents entre els libanesos, una nova onada de detonacions va sacsejar els suburbis de Beirut, l'est i el sud del Líban. Aquesta vegada milers de walkie-talkies i altres dispositius electrònics van esclatar simultàniament en habitatges i llocs públics i van provocar almenys 20 morts i més de 450 ferits, que van tornar a col·lapsar els hospitals de tot el país.

Tot i que tot apunta a Israel, fins ara el govern de Benjamin Netanyahu no se n'ha fet responsable. Però el ministre de Defensa, Yoav Gallant, va assegurar ahir a la tarda que el país es dirigeix cap a una "nova fase" de la guerra i que el "centre de gravetat" s'està movent cap a la frontera amb el Líban. Fa setmanes que Tel-Aviv afirma que està preparat per a una guerra total amb Hezbollah, i les declaracions des-

prés d'aquestes dues onades d'explosions suposen un nou avís del que podria ser una escalada definitiva. "Tenim moltes capacitats que encara no hem activat", va dir Gallant, que va afegir que "les dues properes fases ja estan preparades" i va advertir que "a cada fase el preu per a Hezbollah hauria de ser alt".

Ahir al matí els carrers de Beirut estaven buits, sota un intens desplegament militar. El ministeri d'Educació, Abbas Halabi, va ordenar el tancament de tots els centres educatius en protesta per la "massacre sense precedents contra el poble libanès", en paraules seves.

El silenci als carrers contrastava amb el caos als hospitals, desbordats per la gran quantitat de ferits a causa de les explosions de milers de dispositius en menys de 24 hores. Els serveis de salut del país, ja limitats, no poden fer front a la situació.

Les explosions de buscapersones de dimarts van provocar almenys 12 morts i van deixar 2.800 ferits, als quals se sumen els més de 450 d'ahir.

Tot i que la majoria de les víctimes són combatents del moviment libanès proiranià, també hi ha metges i socorristes que, malgrat que Avís Israel anuncia una "nova fase" de la querra amb el

focus al Líban

Repercussió L'atac és un dels cops més durs per a Hezbollah des que es va crear pertanyen a organitzacions afiliades a Hezbollah, són civils.

En una roda de premsa, el ministre de Salut, Firas Abiad, va oferir una descripció esgarrifosa de les escenes als hospitals. Va relatar que nombrosos pacients han patit amputacions de mans i alguns la pèrdua d'un ull, víctimes de les explosions devastadores dels dispositius.

Decisió precipitada

A falta dels resultats de la investigació oficial, encara en curs, mitjans libanesos han especulat amb teories que apunten als serveis secrets israelians com a responsables de l'operació de sabotatge més gran a la xarxa de comunicacions i seguretat de Hezbollah. Alguns mitjans, que citen funcionaris nord-americans, han assenyalat que Israel va haver d'anticipar-se i dur a terme l'operació dimarts per por que Hezbollah la descobrís.

L'agència Reuters va detallar, citant una font de seguretat libanesa, que el Mossad havia col·locat una petita quantitat d'explosius a l'interior de 5.000 localitzadors de fabricació taiwanesa, que havia encarregat la milícia xiïta libanesa mesos abans.

"El Mossad va injectar una placa a l'interior del dispositiu que té material explosiu que rep un codi. És molt difícil detectar-ho, fins i tot amb algun dispositiu o escàner", va indicar la font. Les ràdios que van explotar ahir les havia comprat Hezbollah fa cinc mesos, més o menys en el mateix moment en què va adquirir els buscapersones, segons va revelar una font de seguretat a Reuters.

La seguretat de les seves xarxes de comunicació s'ha convertit en una gran preocupació per a la milícia xiïta libanesa, particularment després de la pèrdua de nombrosos membres i líders, inclòs Fuad Shukr, mà dreta del líder de la milícia Hassan Nas rallah, que suposadament va rebre una trucada telefònica que va provocar l'explosió que va posar fi a la seva vida el 31 de juliol als suburbis de Beirut. És per això que els membres de Hezbollah van deixar de fer servir els telèfons mòbils i els van canviar per dispositius buscapersones, que en teoria són més segurs. Tot i això, totes les mesures de seguretat del grup xiïta libanès han fracassat després d'aquest atac massiu.

Perquè Israel pogués incorporar un detonador explosiu al nou lot de ara DIJOUS, 19 DE SETEMBRE DEL 2024

actualitat

buscapersones probablement hauria necessitat tenir accés a la cadena de subministrament d'aquests dispositius. "La intel·ligència israeliana s'ha infiltrat en el procés de producció, i ha afegit un component explosiu i un mecanisme d'activació remota als cercapersones sense aixecar sospites", assegura a l'ARA l'expert militar Elijah Magnier. "Aquest incident indica una violació important dels protocols de seguretat de Hezbollah, i deixa el partit totalment exposat", insisteix.

Les explosions simultànies de dispositius pertanyents a membres de Hezbollah en diverses regions del Líban han estat "un dels cops més durs rebuts per Hezbollah des de la seva creació, als anys 80", indica per la seva banda el coronel retirat Ibrahim Khouri. A parer seu, "s'espera que l'efecte en la moral dels combatents sigui significatiu".

Preludi d'una invasió?

"És un recurs estratègic, un mitjà de pressió per forçar Hezbollah a negociar abans de recórrer a una invasió terrestre o provocar una tercera guerra al Líban", adverteix l'expert militar a l'ARA. I afegeix: "Aquest era l'as a la màniga que Israel es guardava per inclinar la balanca".

Ara una guerra total entre Ísrael i Hezbollah és una possibilitat cada cop més real. Enmig de les tensions creixents amb Hezbollah, l'exèrcit israelià està decidit a canviar com més aviat millor la situació de seguretat a la frontera nord. Dimarts va traslladar una divisió de paracaigudistes i comandaments de Gaza a la frontera amb el Líban per prepararse per si té lloc una escalada.

Els càlculs de Netanyahu

Anàlisi

EUGENI GARCÍA GASCÓN PERIODISTA

enjamin Netanyahu s'ha apuntat un triomf important amb l'atac cibernètic contra Hezbollah, que millorarà la seva imatge d'una manera substancial a Israel, una qüestió que l'ajudarà a sostenir-se com a primer ministre. Ha mostrat lideratge, iniciativa i originalitat, i molt probablement els pròxims sondejos recolliran aquesta tendència.

Alguns mitjans hebreus indiquen que una de les consideracions que hi havia sobre la taula era certa urgència material pel fet que hi havia la possibilitat que Hezbollah descobrís la trampa tramada pel Mossad, cosa que hauria precipitat l'ordre de Netanyahu.

Però el primer ministre sens dubte ha considerat altres circumstàncies que recolzen la seva posició política i li garanteixen la continuïtat en el càrrec. Entre aquestes circumstàncies hi ha la possible substitució del ministre de Defensa, Yoav Galant, per un altre polític, Gideon Saar, que l'oposició recorda que no té experiència militar.

Galant és un company de viatge molest perquè té iniciativa pròpia. Ha criticat Netanyahu sovint, i és partidari d'un intercanvi de presoners amb Hamàs. Aquest tema és fonamental per a la continuïtat del primer ministre, perquè si es concreta l'alliberament dels ostatges hi haurà pocs arguments per no crear una comissió estatal que investigui els alts càrrecs pel fiasco del 7 d'octubre.

L'explosió en cadena dels buscapersones i altres dispositius electrònics de Hezbollah permet a Netanyahu respirar, i li dona més oxigen per tirar endavant la substitució de Galant si aquest no rectifica les seves posicions contràries a les posicions del primer ministre.

Canvi d'objectiu a la guerra

D'altra banda, i això no és menvs important, Netanyahu trasllada el focus del sud, és a dir de la Franja de Gaza, al nord, és a dir al Líban. És com si el primer ministre hagués dit a Hezbollah que ja se sent lliure de Hamàs, que ha eliminat la seva amenaça, encara que no sigui totalment, i ha arribat el moment de concentrar-se en Hezbollah.

L'organització xiïta fa onze mesos que ataca el nord d'Israel. Ha forçat l'evacuació de desenes de milers de civils. Ha bombardejat diàriament objectius militars i civils i ha causat un considerable nombre de baixes, militars i civils, durant tot aquest temps, a més d'unes destrosses no pas petites.

El primer ministre d'Israel, Benjamin Netanyahu, a Jerusalem a principis de setembre. ABIR SULTAN/EFE

Popularitat L'operació millora la imatge del primer ministre a Israel

Negociacions Netanyahu agafa oxigen per seguir defensant la seva postura

Ara s'especula amb la possibilitat que en qualsevol moment Israel declari una guerra a Hezbollah, és a dir, una guerra total, i no com durant els últims onze mesos, una possibilitat que únicament depèn de la voluntat de Netanyahu. Això serà així només si el primer ministre israelià considera que li pot donar beneficis per al seu avenir polític i personal.

Alguns mitjans de comunicació s'han fet ressò d'una conversa que Netanyahu va tenir aquesta setmana amb Amos Hochstein. l'enviat especial dels Estats Units per al Pròxim Orient. Segons aquests mitjans, Netanyahu hauria recalcat al seu interlocutor que Israel –és a dir, Netanyahu només actuarà en funció dels seus interessos, i això implica que les demandes dels Estats Units no sempre seran contestades amb un adverbi afirmatiu.

En realitat, això és el que Netanyahu ha fet cada dia, per exemple, amb el tema dels ostatges. Tota l'administració nord-americana, amb el president Joe Biden al capdavant, ha demanat al líder israelià que aprovi immediatament l'intercanvi dels ostatges, però al primer ministre no li ha interessat, així que no ho ha fet malgrat les pressions. Al contrari, els Estats Units continuen alimentant la gran maquinària militar de l'estat jueu.

A Tel-Aviv es comentava dimarts a la nit que Netanyahu ha aturat el canvi de ministre de Defensa almenys fins després del seu viatge a Nova York els pròxims dies. El primer ministre parlarà davant l'Assemblea General de l'ONU sobre la situació i el conflicte. Netanyahu vol evitar ara una sortida prematura de Gallant, especialment fins a veure què passa amb Hezbollah.

Netanyahu és un polític asit i no cedirà davant les pres sions dels Estats Units ni davant les pressions de l'oposició. El missatge que està enviant és que no pensa abandonar la política després de tres lustres al poder, que la seva carrera encara no s'ha acabat i que pensa donar molta guerra. I la realitat és que té un suport important de la població i els incidents del Líban només l'incrementarà. Fins i tot una nova guerra amb Hezbollah podria fer-lo encara més popular.

actualitat

El secretari d'Estat dels EUA, Antony Blinken, ahir a Egipte. EVELYNHOCKSTEIN/REUTERS

Els EUA demanen evitar "escalar el conflicte"

ANTÒNIA CRESPÍ FERRER WASHINGTON

Els Estats Units miren amb preocupació els esdeveniments al Líban, amb el temor que una eventual guerra regional al Pròxim Orient pugui arrossegar Washington, aliat d'Israel, al conflicte. "És imperatiu que totes les parts s'abstinguin de qualsevol acció que pugui escalar el conflicte", va declarar ahir el secretari d'Estat nord-americà, Antony Blinken, des del Caire, on es va reunir amb el ministre d'Exteriors egipci, Badr Abdelatty, per parlar sobre les negociacions de l'alto el foc a la franja de Gaza. Des de la Casa Blanca van assegurar que Washington està treballant "intensament" per evitar que s'obri un segon front al nord d'Israel.

Malgrat que els EUA demanin evitar un augment de la tensió a la zona, Ilan Berman, vicepresident de l'American Foreign Policy Center i exconsultor del departament de Defensa nord-americà, creu que el conflicte total ja es dona per fet, ja que les explosions d'aquests dies "sembla que formaven part d'una operació que els israelians estaven preparant per a quan esclatés la guerra". Així, doncs, segons Berman la principal preocupació dels EUA va un parell de passos més enllà de l'estadi actual.

"El que els Estats Units estan observant amb molta atenció ara no és si hi ha un conflicte entre Israel i Hezbollah, perquè actualment ja existeix, sinó com pot evolucionar la intensitat de la guerra. Si hi ha una intensificació de la lluita, és probable que l'Iran hi acabi entrant, i això sí que suposaria el risc que els nord-americans acabessin arrossegats a una guerra regional", apunta l'expert a l'ARA. Tot i això, matisa que l'existència d'una guerra total entre Hezbollah i Israel pot do nar-se de forma "controlada" evitant que l'Iran senti que hi hagi d'intervenir. "Pots donar per fet que la Casa Blanca ja està treballant per evitar-ho, encara que hi ha elements en aquest conflicte que no es poden solucionar amb la diplomàcia", apunta.

El primer ministre israelià, Benjamin Netanyahu, no ha fet més que escalar la tensió a la regió des que va començar la guerra de Gaza fa gairebé un any, el 7 d'octubre, malgrat les constants crides a la contenció enviades pels Estats Units, que, malgrat tot, continuen sent el seu principal patrocinador i aliat.

PRÒXIM ORIENT

Les claus dels inèdits atacs als dispositius de comunicacions

Alguns experts creuen que el Mossad va introduir explosiu als aparells

CRISTINA MAS BARCELONA

Les dues onades d'explosions de milers de dispositius buscapersones i altres aparells electrònics que portaven els membres de Hezbollah, que la milícia xiïta libanesa atribueix a Israel, són un atac inèdit. La informació disponible és molt limitada, però ja hi ha hipòtesis i interpretacions per explicar com pot haver passat i les seves possibles conseqüències.

Els buscapersones són dispositius petits que permeten enviar breus missatges de text, avisos sonors o per vibració. Es tracta d'una tecnologia pràcticament obsoleta, i aquest era precisament el seu avantatge per a Hezbollah, que va ordenar als seus membres deixar de fer servir telèfons intel·ligents per por que Israel els fes servir per rastrejar-los. Sense internet, GPS, micròfons ni càmeres, eren aparells menys vulnerables a les infiltracions (almenys en teoria). El que sem-

bla que no van calcular els líders del Partit de Déu és que podien convertir-se en petites bombes.

Com van explotar?

Dimarts, milers de buscapersones van explotar després de rebre un missatge o un codi. Alguns testimonis han dit que abans de l'explosió van veure sortir fum de les seves butxaques. L'acció va ser tan inèdita, de tant abast i tan espectacular que experts en seguretat informàtica de tot el món han avançat les seves hipòtesis sense haver pogut analitzar els aparells.

Hi ha dues explicacions possibles: o van ser manipulats abans de lliurarlos a la milícia o bé van ser objecte d'un ciberatac que va provocar un sobreescalfament de les bateries de liti. René Serral Gracià, director de l'àrea de ciberseguretat de l'inLab FIB i professor agregat de la UPC, és més partidari de la primera opció. "No crec que una bateria tan petita com aquesta pugui provocar una explosió tan gran", explica a l'ARA. I afegeix que "fer explotar simultàniament tants

aparells amb un ciberatac és possible, però complicat: caldria trobar la vulnerabilitat, infectar tots els dispositius i mantenir el software latent fins a estar a punt per llançar l'atac".

Algunes fonts anonimes han apuntat al New York Times i a Reuters que els dispositius podien haver estat manipulats per introduir-hi petites quantitats d'explosiu, cosa que explicaria la potència de les deflagracions. "En el mateix moment d'introduir els explosius es podria manipular l'aparell per ser detonat remotament. Si hi tens accés físic, és molt senzill", coincideix Serral. També la publicació libanesa *L'Orient-Le Jour* apunta a la teoria que el Mossad s'hauria pogut infiltrar en la cadena logística de Hezbollah per perpetrar l'atac. La quantitat d'explosiu seria d'unes desenes de grams, prou petita per no ser detectada amb escàners.

Qui és el fabricant?

Sembla que tots els aparells s'havien adquirit fa uns mesos, després del 7 d'octubre, quan va esclatar la guerra de Gaza. Segons es veu a les etiquetes dels buscapersones carbonitzats, es tracta del model AR-924 de l'empresa Gold Apollo, de Taiwan. El fabricant ha dit que aquests dispositius havien estat produïts a Budapest per BAC, una empresa hongaresa que té llicència per fabricar sota la seva marca. El primer ministre hongarès, Viktor Orbán, va assegurar ahir que els dispositius no van ser "mai" a Hongria.

La manipulació s'hauria pogut produir en els components, abans d'arribar a la fàbrica, en el procés de fabricació o bé posteriorment, en la cadena de distribució.

Pel que fa als walkie-talkies del segon atac, l'agència Reuters va analitzar algunes imatges dels aparells afectats i va informar que són de la marca ICOM, fabricats al Japó. Segons la mateixa agència, la companyia ha dit que la producció del model IC-V82, que sembla coincidir amb les imatges dels dispositius detonats al Líban, es va aturar de forma gradual a partir del 2014.

Tot i que Israel no ha reivindicat l'atac, des de l'inici de l'ofensiva a Gaza, els atacs entre Israel i la milícia xiïta libanesa s'han intensificat, tot i que no han arribat a una guerra oberta com la del 2009, quan Israel va envair el sud del Líban.

No és el primer cop que el Mossad fa servir telèfons o aparells de comunicació per rastrejar o matar els seus enemics. Un dels casos més paradigmàtics és el de Mahmoud Hamshari, representant de l'Organització per a l'Alliberament de Palestina, que va morir després que li explotés el telèfon del seu pis de París el 1972, després de l'atemptat palestí als Jocs Olímpics de Múnic.

Un venedor mostra walkie-talkies sense les bateries per seguretat, ahir en una botiga d'electrònica de Sidó, al Líban. AZIZ TAHER/REUTERS

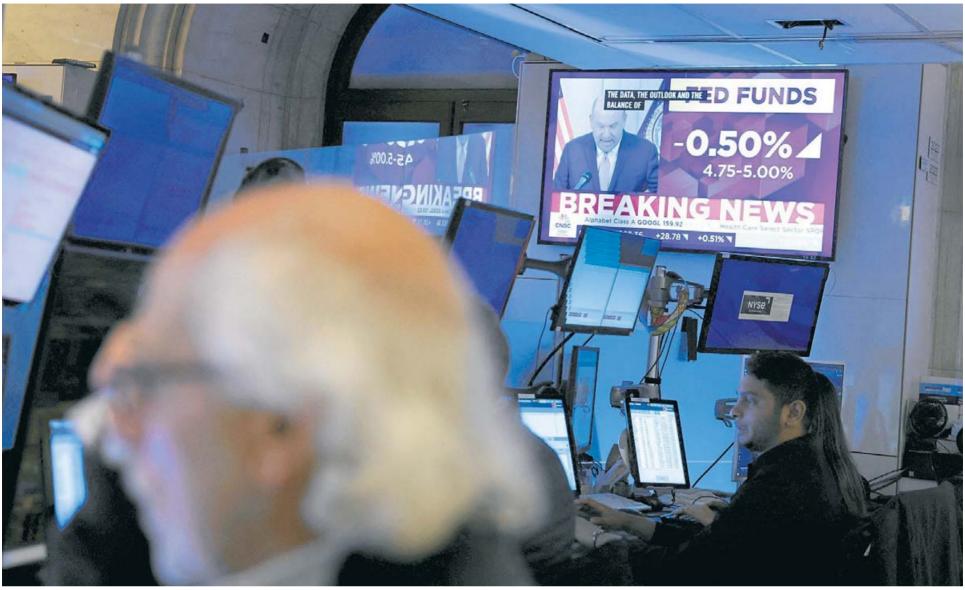
ara DIJOUS, 19 DE SETEMBRE DEL 2024

______11

actualitat

MACROECONOMIA

Una pantalla gran, a la Borsa de Nova York, mostrava ahir l'anunci de la rebaixa de tipus de la Reserva Federal. ANDREW KELLY/REUTERS

La Fed posa fi a la crisi dels preus i abaixa els tipus 0,5 punts

El banc central nord-americà preveu fer més retallades abans que acabi l'any

ANTÒNIA CRESPÍ FERRER WASHINGTON

La Reserva Federal ha posat fi a l'estancament dels tipus d'interès i ha abaixat 0,5 punts el preu del diner. Fins ara, la forquilla del preu dels diners s'havia mantingut entre el 5,25% i el 5,5%, la més alta en més de 20 anys, i ara passa a estar entorn del 4,75% i el 5%. Es tracta de la primera retallada que l'organisme fa des del 2020, quan arran de la pandèmia la inflació es va disparar i la Fed va apujar els tipus per encarir el preu del diner i refredar l'economia El banc central nord-americà preveu més retallades abans que acabi l'any, fins al 4,25% i el 4,5%.

L'objectiu d'abaixar la inflació fins al 2% és el principal motiu pel qual el president de la Reserva Federal, Jerome Powell, ha anat posposant reunió rere reunió una retallada que, en realitat, ja s'esperava des de principis d'any. No va ser fins al mes d'agost que la inflació va arribar al 2,5% i trencava la barrera del 3% on semblava estar encallada des de feia mesos.

"La inflació es desplaça de manera sostenible cap al 2%, ja que ha disminuït i el mercat laboral s'ha refredat", va exposar Powell ahir en roda de premsa. "Els riscos a l'alça per a la inflació han disminuït i els riscos a la baixa per a l'ocupació han augmentat. Ara veiem un equilibri entre els riscos per assolir els nostres objectius d'ocupació i d'inflació", va assegurar.

La baixada de tipus de la Fed es produeix en un context agredolç per a l'economia nord-americana: es posa fi a la crisi de preus amb una inflació que sembla que comença a estar controlada, mentre el mercat laboral estatunidenc fa dos mesos que presenta xifres preocupants. El passat mes de juliol es va registrar la taxa d'atur més alta dels darrers tres anys amb un 4,3%, i la creació de només 114.000 llocs de treball (molt menys del que s'esperava).

La xifra de desocupació a l'agost va millorar una mica i es va situar en el 4,2%, però les dades d'ocupació, tot i que van remuntar, seguien per sota de les esperades pels economistes. Tot plegat indica un refredament del mercat laboral, un dels

Jerome Powell PRESIDENT DE LA RESERVA FEDERAL

"Aquest ajust ajudarà a mantenir la força de l'economia" primers senyals d'una possible recessió econòmica. Així i tot, Powell va assegurar que "els recents indicadors suggereixen que l'activitat econòmica ha continuat creixent amb un ritme constant".

El pànic que van viure els mercats el passat mes d'agost, amb la caiguda dels índexs borsaris, en part responia a aquest alentiment del mercat laboral. En aquell moment molts inversors i economistes assenyalaven el banc central nord-americà com el culpable de l'alentiment de l'economia amb relació a les males dades de l'atur i posaven totes les exnectatives sobre la reunió d'aquest mes de setembre per calmar el malestar: abaixar tipus és una manera de reactivar l'economia i els mercats respiren més tranquils quan veuen que la Fed pren cartes en l'assumpte. "Aquest ajust de la nostra política monetària ajudarà a mantenir la força de l'economia i del mercat laboral, i continuarà permetent un progrés addicional en la inflació". va defensar Powell respecte a l'agressiva baixada del 0,5%.

El mercat immobiliari nordamericà serà el primer de notar els efectes de la baixada dels tipus d'interès, especialment aquells que tinguin una hipoteca. Tot i que no es produirà de manera immediata, sí que ajudarà que més persones puguin accedir a l'habitatge o puguin demanar una hipoteca per aconseguir-ne un. Encara que un dels principals motius pels quals el mercat de l'habitatge està tensat és per la dificultat per trobar cases.

La baixada de tipus no només suposa un estímul per a l'economia nord-americana en un moment en què s'esperava que la Fed actués, sinó que té implicacions internacionals. El dòlar és la principal divisa de referència i la retallada de la Fed contribueix a relaxar les condicions financeres globals, una tendència que ja havien iniciat altres bancs centrals com el Banc Central Europeu (BCE).

L'avançament del BCE

El banc central nord-americà ha abaixat els tipus tres mesos després que ho fes el BCE, un fet que rarament es veu, ja que nor ment aquest va a remolc de la Fed. Quan el BCE va anunciar la seva baixada de tipus va fer una retallada de 0,25 punts, i va passar del 4,5% fins al 4,25%. L'organisme també s'ha fixat com a objectiu reduir la inflació fins al 2%, una xifra que tampoc havia assolit completament quan va fer la baixada de tipus. La seva presidenta, Christine Lagarde, va avisar durant la reunió del juny que la inflació continuaria per sobre de l'objectiu fins ben avançat el 2025.

UNIÓ EUROPEA

Els Països Baixos volen anar per lliure en immigració

El govern neerlandès demana a Brussel·les una excepció en el compliment del pacte migratori

GERARD FAGEDA BRUSSEL·LES

El discurs i les polítiques antiimmigratòries a la Unió Europea continuen escalant. Després que Alemanya hagi instal·lat controls a totes les seves fronteres per aplacar el suposat augment d'entrades de migrants irregulars, el govern dels Països Baixos va anunciar ahir que va enviar una carta a la Comissió Europea en la qual demana una excepció en el compliment del pacte migratori del bloc comunitari. "Hem de tornar a afrontar la nostra pròpia política d'asil", va escriure per la xarxa social X la ministra d'Asil i Migració neerlandesa, la ultradretana Marjolein Faber.

La portaveu comunitària Anitta Hipper va confirmar ahir en roda de premsa que ja havia rebut la missiva de l'executiu neerlandès en què demana poder gestionar en solitari l'arribada de nouvinguts. Tanmateix, Hipper va recordar que per acceptar una excepció en matèria d'immigració i asil caldria modificar els tractats de la Unió Europea, els quals han sigut discutits i consensuats entre tots els 27 estats membres.

En aquest sentit, la portaveu de la Comissió Europea va recordar que a hores d'ara "no s'esperen canvis en les regles" ni la introducció de cap esmena en el reglament comunitari que afecti l'aplicació del pacte migratori. Tot i això, l'executiu comunitari agraeix que les autoritats neerlandeses hagin deixat clar que continuaran complint amb el pacte migratori.

El govern neerlandès ja va anticipar en la presentació del seu programa electoral de divendres passat que demanaria a Brussel·les una excepció en el compliment del pacte migratori. I, de fet, també promet més "mà dura" contra els immigrants i refugiats que arriben o es troben al seu territori, i fins i tot "expulsar, encara que sigui de manera forçada, persones sense residència". A més, aposta per eliminar el permís d'asil indefinit, ampliar el nombre de delictes comesos que inhabiliten un potencial nouvingut d'entrar als Països Baixos i acabar amb la reunificació familiar per a fills adults.

Cal recordar que el Partit de la Llibertat, que lidera el xenòfob Geert Wilders, és la formació amb més pes de la coalició del govern neerandès que lidera Dick Schoof. De fet, la campanya electoral de les eleccions dels Països Baixos del novembre passat va estar molt marcada pel repte migratori i Wilders va guanyar-les amb un discurs molt dur contra els nouvinguts i especialment contra les minories musulmanes que viuen als Països Baixos.

Brussel·les fa pagar a Hongria

La Comissió Europea també va anunciar ahir que deduirà els 200 milions d'euros que Hongria hauria d'haver pagat a la justícia europea

Policies alemanys a la frontera amb França per controlar l'entrada de migrants. JOACHIM HERRMANN / REUTERS

per incomplir la normativa de migració i asil dels fons europeus que li pertocarien al país magiar. El govern hongarès, liderat per l'ultradretà i euroescèptic Viktor Orbán, es nega a pagar la sanció que el Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE) li va imposar per no aplicar la normativa comunitària durant la crisi dels refugiats del 2015 i el 2016. Concretament, Budapest va limitar l'accés a la protecció internacional a refugiats i els va internar de forma irregular.

El termini màxim perquè Budapest desemborsés la sanció a l'executiu comunitari es complia aquest dimarts passat, 17 de setembre, però Brussel·les assegura que encara no ha rebut aquesta quantitat de diners. Per tant, tal com havia avisat que faria la Comissió Europea, l'executiu comunitari retindrà els 200 milions d'euros dels fons europeus que li pertocarien al govern hongarès i, a més, posarà en marxa el mecanisme que imposa una sanció d'un milió d'euros extres a Budapest per cada dia que passi en aquest incompliment de la regulació sobre immigració i asil establerta pel bloc comunitari.

Tractats

El reglament no permet una excepció en el pacte migratori de la UE

Promesa La Haia assegura que continuarà aplicant la norma comunitària

Modificació Serveis Tarragona

Entre l'1 d'octubre i el 2 de març de 2025, amb motiu de les obres que Adif realitza en el Corredor Mediterrani, Renfe establirà un pla alternatiu de transport per carretera entre Sant Vicenç de Calders, Tarragona i Salou/Port Aventura per als viatgers de les línies dels Regionals del sud.

La línia R16 disposarà d'autobusos directes entre L'Hospitalet de l'Infant i Sant Vicenç de Calders; Les línies R14 i R15 es desviaran per la línia de Sant Vicenç de Calders – La Plana de Picamoixons.

Consulteu els nous horaris a rodaliesdecatalunya.cat i renfe.com

ENERGIA

Els residus de les llars catalanes podrien moure 300.000 cotxes l'any

Convertir deixalles en biogàs impulsa l'economia i evita emissions, segons els experts

ARA BARCELONA

Els residus orgànics que es produeixen a les llars catalanes permetrien fer funcionar 300.000 cotxes de motor de combustió durant un any, amb una mitjana de 12.000 quilòmetres cadascun d'ells. Ho va dir Xavier Flotats, professor emèrit de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), en el transcurs d'una taula sobre el futur del biogàs i el seu paper en la transició energètica organitzat per l'ARA i Naturgy, moderada per la subdirectora del diari Carla Turró i en el qual van participar Màrius Aguirre, del Clúster de la Bioenergia de Catalunya, i Rubén Martínez, director de la zona mediterrània de gasos renovables de Naturgy.

El biogàs es genera a partir de matèries orgàniques –les escombraries orgàniques o els purins de la indústria ramadera, per exempleperò, un cop depurat, es converteix en CH₄, és a dir, metà, que pot substituir sense problemes el gas natural d'origen fòssil. Per això els participants no van dubtar a demanar

Situació

Catalunya és pionera a l'Estat, però està lluny de països com Alemanya, Dinamarca i Itàlia

polítiques transversals per aconseguir que els residus orgànics, les dejeccions ramaderes i els residus forestals passin a ser un recurs energètic i col·laborin en la descarbonització. "Hem de substituir un problema [els residus] per una oportunitat [amb la valorització energètica]", va destacar Flotats.

De fet, si s'aprofités tot el metà que produeixen aquests residus, a Espanya s'aconseguirien 163 TWh de biogàs, és a dir, la meitat del consum actual de gas natural, i a Catalunya 15 TWh. Això permetria subministrar biogàs a totes les llars i a moltes pimes que actualment utilitzen gas natural d'origen fòssil, va destacar Rubén Martínez. I hi ha altres avantatges: la tecnologia per aconseguir convertir residus en biogàs està força contrastada i forma part de l'estratègia europea de renovables, va indicar Màrius Aguirre.

L'estratègia catalana del biogàs estableix com a objectius arribar a una producció de 2 TWh el 2030 i 8 TWh el 2050, va assenyalar Xavier Flotats, però malgrat que Catalunya és pionera a l'Estat en aquesta tecnologia la generació actual és de 597 GWh. Per aconseguir l'objectiu, el professor Flotats va recalcar que cal la conjunció alhora de polítiques de reducció d'emissió de gasos d'efec-

te hivernacle, polítiques de gestió de recursos, polítiques d'autosuficiència energètica i polítiques de desenvolupament rural. Una alineació de quatre elements que, segons va destacar Flotats, no s'ha donat a Espanya fins fa poc. "No hi ha hagut aquestes polítiques coordinades fins a l'arribada al ministeri de Teresa Ribera", va dir.

La conjunció d'aquestes polítiques, però, no és suficient. També cal conscienciació. Per exemple, els residus orgànics comporten l'emissió de 200 milions de metres cúbics al'atmosfera a Catalunya. Capturar el gas d'aquests residus permetria obtenir biometà, va dir Flotats. Però cal que la pell de plàtan, per exemple, vagi a la bossa de residus orgànics sense barrejar-se amb altres tipus d'escombraries, com plàs-

D'esquerra a dreta Màrius Aguirre, Xavier Flotats i Rubén Martínez Burgal.

uerra a tics. "Es poden fer moltes coses per aprofitar els residus", afegeix, però cal ser conscients d'aquests gestos ts i Rubén tics. "Es poden fer moltes coses per aprofitar els residus", afegeix, però cal ser conscients d'aquests gestos com separar els residus orgànics.

L'aprofitament dels residus orgànics té un altre efecte positiu, segons Aguirre. Aquests residus en un abocador "són una font d'emissió de contaminació" perquè alliberen gas metà, que té un efecte hivernacle "28 vegades superior al del CO₂". Així, capturar aquest metà no només serveix per substituir el gas fòssil actual, sinó que evita una gran emissió de gasos d'efecte hivernacle.

Dejeccions ramaderes

Un paper important en l'obtenció del biogàs són les dejeccions ramaderes, especialment a Catalunya, amb una important cabana de porcs. Ara els purins s'emmagatze-

La clau: convertir els residus en un recurs

Xavier Flotats

PROFESSOR EMÈRIT DE LA UPC

"Hem de substituir un problema [els residus] per una oportunitat [convertir-los en un recurs]"

Màrius Aguirre

CLÚSTER DE LA BIOENERGIA

"Els residus orgànics en un abocador emeten metà, que té un efecte hivernacle 28 vegades superior al CO₂"

Rubén Martínez Burgal

"Un municipi podria ser més eficient, amb menys cost pel tractament de residus, si captura les emissions"

men en basses, on de vegades estan mesos o anys. I mentre hi són van emetent metà i amoníac a l'atmosfera. Obtenir biogàs d'aquestes dejeccions permetria valoritzar-les, evitar emissions i, a més, donaria un avantatge als productors de porcí, indica Flotats. "Quan s'hagi d'etiquetar mediambientalment la carn, els productors que no facin biogàs hauran de tancar el negoci perquè no podran incloure aquesta etiqueta mediambiental", va dir Flotats.

L'avantatge no és només per als ramaders. Els participants en la taula van destacar que quan es planteja instal·lar una planta de biogàs sempre apareixen plataformes en contra al territori. Però això podria aportar avantatges per al municipi que aculli aquestes plantes. "Un municipi podria ser més eficient, amb menys cost pel tractament de residus, si captura les emissions", indicava Rubén Martínez.

Flotats va apostar per la particiació dels ramaders en l'accionariat d'aquestes plantes. I va posar l'exemple de França, on s'obren entre dues i tres plantes de biometà a la setmana, amb participació local, perquè s'assegura la compra del gas en un futur a un preu pactat. "Aquí no hi ha aquesta estructura de tarifes i s'ha d'anar al mercat, cosa que provoca dependència de grans inversors", va dir Flotats. És a dir, la inversió depèn de grans fons normalment internacionals no arrelats al territori. I aquest sistema, va remarcar, alenteix molt les inversions.

ara DIJOUS, 19 DE SETEMBRE DEL 2024

actualitat

SEGURETAT

Almenys 82 punts crítics d'armes blanques a Barcelona: "Tenim un problema"

Mossos i GUB compartiran informació i destinaran 120 agents per contenir la multireincidència

CESC MAIDEU BARCELONA

"Tenim un problema amb les armes blanques". Va ser una de les primeres frases del tinent d'alcaldia de Seguretat de l'Ajuntament de Barcelona, Albert Batlle, a la comissió municipal extraordinària –a petició de Junts-per parlar d'aquesta conflictivitat. Eren les 8.30 d'ahir i així es va donar el tret de sortida a una jornada amb un monotema: les armes blanques. Aquesta qüestió també va centrar bona part de la trobada posterior entre l'alcalde de Barcelona, Jaume Collboni, i el mateix Batlle amb la consellera d'Interior Núria Parlon, i la plana major dels Mossos i la Guàrdia Urbana (GUB).

Aquesta conjura d'autoritats i agents ha de servir per aturar la multireincidència, els narcopisos i les armes blanques en una ciutat on, segons va explicar el cap de la policia barcelonina, l'intendent major Pedro Velázquez, hi ha 82 punts crítics de navalles. Fins ara, la GUB ha identificat aquestes zones en els últims mesos i hi ha augmentat els controls. Són llocs on saben que hi ha trobades de persones amb ante-

cedents o una ocupació conflictiva. I això, sumat a l'augment dels controls amb detectors de metall, ha fet que ja es comencin a notar els primers resultats, segons Velázquez. "Ahir [dimarts] ja no en vam trobar [d'armes blanques], estem enviant un missatge important", va concloure en la mateixa comissió.

Ara bé, això no vol dir que el conflicte estigui tancat. Les armes blanques decomissades pels Mossos en els últims cinc anys han augmentat un 90%: si el 2019 se'n confiscaven 4.899, l'any passat van ser 9.180. I de cara a les Festes de la Mercè, el tinent d'alcalde de Seguretat va avançar que destinaran 2.500 efectius amb pales detectores de metall.

Col·laboració de cossos

"No són fets aïllats, hi ha una tendència a l'alça que s'està mostrant a l'espai públic", va afirmar la consellera Parlon ja al migdia, després de reunir-se amb Collboni. Un dels casos més recents va ser dimarts al vespre, quan un jove de 30 anys va ser apunyalat a Tarragona. Precisament, avui Parlon presenta un pla per combatre la proliferació de navalles. Al seu torn, l'alcalde va prometre ahir una "resposta contun-

Informació
Els Mossos
tindran accés
a les càmeres
de trànsit de
la Guàrdia
Urbana

Mesura Avui Parlon presenta un pla per combatre les armes blanques dent" contra la multireincidència. Per als responsables polítics, la solució implica una intensificació de les patrulles i també una millor col·laboració entre cossos. Ahir, Collboni va fer dos anuncis i tots dos van anar en la mateixa direcció: els Mossos i la GUB crearan un equip conjunt amb 120 agents (60 de cada cos) per lluitar contra la multireincidència, els narcopisos i les armes blanques. Aquest equip permanent d'especialistes compartirà la informació, però no comissaria.

El segon acord és que els dos cossos també compartiran la base de dades de les empremtes dactilars i els Mossos tindran accés a les càmeres de trànsit de la GUB. Aquests aspectes venen de lluny i ara que a la Generalitat i a l'Ajuntament hi ha el mateix color polític (el PSC) s'han desencallat. Tant Collboni com Parlon van insistir en el problema de la multireincidència i les armes blanques, però també van explicar que hi ha dades d'aquest estiu que no acaben de ser del tot dolentes. Han baixat un 6.8% els delictes en general a Barcelona i també han disminuït un 10,1% els delictes contra el patrimoni (els més vinculats a la multireincidència). Dins d'aquests, els

furts han baixat un 6,1%. Parlon va dir que la percepció de seguretat de la ciutadania no "acompanya" la millora de les dades i va prometre més presència uniformada al carrer.

Unes hores abans de la reunió col·lectiva, el cap de la GUB va relacionar el fenomen de les armes blanques amb l'augment del consum de droga (l'any passat van pujar un 120% els delictes contra la salut pública a la ciutat) i va explicar que les navalles són un "element d'oportunitat per delinquir", perquè són barates i fàcils d'aconseguir. A Barcelona la policia en troba en contextos d'amenaces (42%) i robatoris (13%). A tot Catalunya, segons els Mossos, un 22% són ame un 22% més lesions, un 13% maltractaments i un 7% robatoris.

El perfil de la persona que porta una navalla a Barcelona, segons Velázquez, és el d'un home d'entre 16 i 34 anys amb antecedents per delictes violents o contra la salut pública. Il'horari més preocupant sol ser el de les nits de festa. El mateix Velázquez també va apuntar que hi ha grups "incipients" que, "si bé no tenen la sofisticació de les bandes llatines", sí que n'imiten el comportament i porten armes blanques.

actualitat

GEMMA GARRIDO GRANGER BARCELONA

Els casos d'ictus han augmentat ràpidament arreu del món des de l'any 1990. La principal raó és demogràfica: hi ha més població que viu més anys i, amb l'edat, s'aguditza el risc de patir una interrupció del flux sanguini al cervell. Però com passa amb qualsevol malaltia o problema de salut, hi ha molts altres condicionants que poden predisposar o afavorir per patir un ictus. Ara una exhaustiva revisió de la informació recopilada pels sistemes sanitaris de 204 països ha permès descriure una vintena d'hàbits i factors ambientals que haurien de fer créixer aproximadament el 84% dels casos documentats d'ictus entre els anys 1990 i 2021. Per primera vegada un estudi sosté que la contaminació hi contribueix -sobretot en el que té més mortalitat associada, l'hemorràgia subaracnoidal- a un nivell equiparable al tabac. Els resultats d'aquesta investigació es publiquen a la revista The Lancet Neurology i es presentaran a l'octubre al Congrés Mundial d'Ictus a Abu Dhabi.

L'ictus es considera una de les tres primeres causes globals de mortalitat i discapacitat. Segons aquest estudi, fa unes dècades els factors anomenats de risc metabòlic –obesitat, pressió arterial alta i colesterol alt– eren els que més contribuïen en les possibilitats de pa-

Documentació Es tracta d'una exhaustiva revisió de la informació de 204 països entre 1990 i 2021

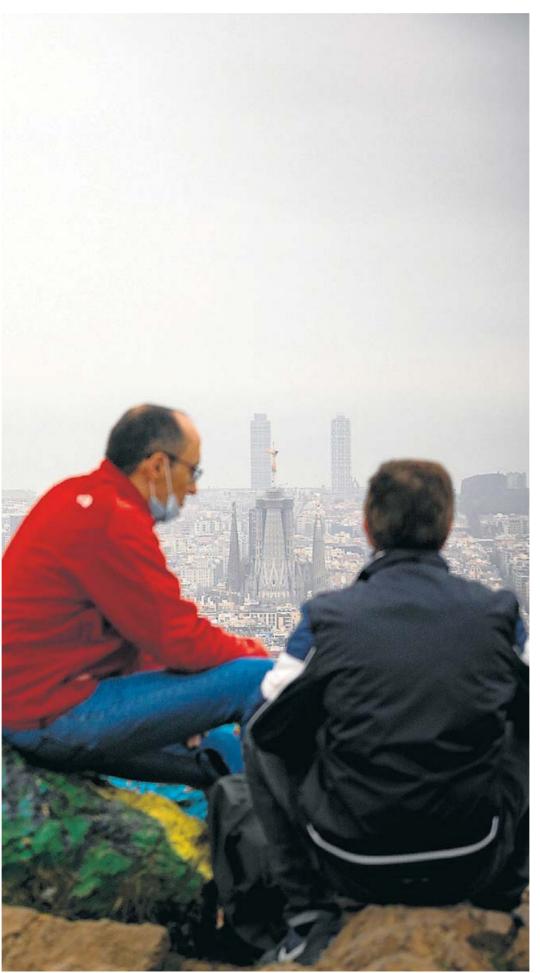
tir algun tipus d'accident cerebrovascular -s'hi observaven en fins a un 70% dels casos–, però aviat els condicionants conductuals i ambientals es van sumar a l'equació. Així, amb les dades més recents, les del 2021, hi hauria quatre factors decisius darrere de l'increment "considerable" de casos registrat de les últimes tres dècades. Si bé hi ha diferències en funció del tipus d'ictus i de l'edat del pacient, els investigadors conclouen que els condicionants més frequents són la pressió arterial, la contaminació atmosfèrica, el tabaquisme i el colesterol. A més, les altes temperatures han augmentat un 72% els accidents cerebrovasculars des del 1990.

"Aquest estudi suposa probablement una de les aportacions més importants dels últims 30 anys al camp de l'epidemiologia global de l'ictus" afirma el neuròleg del Cer tre d'Ictus de l'Hospital Universitari Gregorio Marañón, Andrés García Pastor, en declaracions a Science Media Centre (SMC). L'expert destaca que aquest informe ha identificat i confirmat la relació de determinats hàbits o estils de vida individuals (com ara el consum de begudes ensucrades, l'escassa activitat física, una dieta pobra en greixos poliinsaturats o l'obesitat) amb el risc d'ictus, però també altres factors ambientals (i que, per tant, no poden ser corregits a escala indivi-

SALUT

La contaminació pot causar tants morts per ictus com el tabac

Un estudi descriu els factors personals i ambientals que han fet augmentar els casos en els últims 30 anys

Imatge d'arxiu d'un episodi de contaminació a Barcelona. MARC ROVIRA

dual). "Això demostra que les estratègies de prevenció han d'anar més enllà dels canvis d'estil de vida personals. Són necessàries polítiques globals contra la contaminació i el canvi climàtic", valora.

Pèrdua d'anys

Liderat per un equip d'investigadors de la Universitat Tecnològica d'Auckland i de la Universitat de Washington, l'informe constata que el nombre d'afectats per ictus al món l'any 2021 va créixer en 11,9 milions (un 70% més des del 1990) i que la incidència en persones de menys de 55 anys també ha augmentat substancialment, especialment als països d'ingressos alts.

Els avenços tecnològics i la ràpida actuació dels professionals davant dels símptomes -també de la mateixa població, que a poc a poc aprèn a identificar-los- ha permès augmentar el nombre d'afectats que sobreviuen a aquests episodis cerebrovasculars. Així, el 2021 es van superar els 93 milions de persones recuperades (un 86% més que fa 30 anys). Ara bé, i malgrat que la mortalitat sembla que ja no creix al mateix ritme, s'estima que ara els pacients d'ictus perden molts més anys de qualitat de vida: si l'any 1990 l'ictus provocava una pèrdua global de 121 milions d'anys de vida sana, actualment en són 160 milions.

Els investigadors qualifiquen la tendència a l'alça dels casos d'ictus de "repte de salut pública", però són

CondicionantsEls principals factors de risc serien la pressió arterial, la contaminació i el tabac

optimistes amb el fet que les mesures preventives que s'han introduït els últims anys estan ajudant a reduir-ne la càrrega global -mesurada per la incidència, la mortalitat i els anys perduts de qualitat de vida-. En concret, assenyalen que tenir una bona dieta abaixa entre un 30% i un 40% el risc de patir un ictus; que limitar l'exposició a la contaminació ho redueix en un 20% i que deixar de fumar ho fa en un 13%. Això, suggereixen, evidencia que les estratègies per reduir l'exposició a aquests factors de risc durant les últimes tres dècades, com ara impulsar zones d'aire net i prohibir fumar en espais públics, funcionen.

Canvi climàtic i obesitat

"Amb el 84% de la càrrega d'ictus vinculada a 23 factors de risc modificables, hi ha grans oportunitats per alterar la trajectòria del ris d'ictus per a la pròxima generació", afirma Catherine O. Johnson, coautora de l'article. La investigadora destaca la importància de fer accions climàtiques urgents per reduir la contaminació de l'aire, així com intervencions centrades en contenir l'obesitat i controlar el sucre en sang i el consum de productes ultraprocessats i ensucrats. En aquest sentit, O. Johnson destaca la necessitat de fer més publicitat de les estratègies de prevenció de malalties cardiovasculars entre els joves.

CRISI CLIMÀTICA

El 25% de la població mundial ha patit 30 dies de calor extrema

Les altes temperatures amenacen la salut de les persones

SÒNIA SÁNCHEZ BARCELONA

L'estiu del 2024 ha estat el més calorós registrat fins ara, tant a Europa com en general al planeta. Però aquesta dada estadística té conseqüències reals i directes sobre la població, tal com demostren les dades de mortalitat per calor extrema que han anat augmentant en els registres oficials. Doncs bé, aquest estiu fins a 2.000 milions de persones al món (una quarta part de la població mundial) han patit més de 30 dies d'una calor extrema que posa en risc la seva salut. En alguns països d'Europa, com Espanya, han estat més de 40 dies.

Però un de cada quatre habitants del planeta ho van patir cada dia en aquests tres mesos que ha durat l'estiu a l'hemisferi nord. Tots els dies de juny, juliol i agost, aquestes persones (també 2.000 milions) "van experimentar temperatures causades pel canvi climàtic", conclou l'anàlisi publicada ahir per Climate Central, una organització mundial –d'origen estatunidenc-

de comunicació i recerca sobre el canvi climàtic.

El pitjor dia va ser el 13 d'agost, quan la meitat de la població mundial, uns 4.000 milions d'éssers humans, van patir temperatures extremes, molt per sobre del que és habitual a les seves regions respectives, segons l'estudi. De fet, l'anàlisi se centra en els dies de risc per calor que són aquells, diu, que registren temperatures més altes que el 90% de les temperatures registrades en aquella zona entre 1991 i 2020. L'organització científica considera que aquestes temperatures excepcionalment altes, que avui dia són "tres cops més probables a causa del canvi climàtic", incrementen "els riscos per a la salut relacionats amb la calor".

Segons la seva anàlisi, el ciutadà mitjà del planeta experimenta ara 17 dies extra a l'any d'una calor extrema i això posa en risc la seva salut. I tot plegat és conseqüència directa de la crisi climàtica. Però hi ha indrets al món amb molt més impacte: Caracas (Veneçuela) i Georgetown (Surinam) han patit 91 dies de calor extrema aquest estiu, igual

Pic El 13 d'agost 4.000 milions de persones van patir temperatures extremes

Rècord Més de 70 països han viscut el seu estiu més calorós des del 1970

Imatge de l'onada de calor a Lleida aquest estiu. SANTHIGLESIAS

que algunes ciutats d'Indonèsia. A Europa, la pitjor part se l'emporta la zona del sud: més de 30 milions de persones a l'estat espanyol (el 63% de la població) i 51 milions d'habitants d'Itàlia (el 87% de la població) han patit almenys 30 dies de calor extrema aquest estiu.

"Amenaça mortal"

"Les altes temperatures que han estat clarament influenciades pel canvi climàtic han posat en perill la salut de milers de milions de persones al món els últims tres mesos", afirmava ahir el vicepresident científic de Climate Central, Andrew Pershing. "Cap regió, cap ciutat ni cap país se salva de l'amenaça mortífera creada per la crema de combustibles fòssils", afegeix.

Un total de 72 països han experimentat el seu estiu més calorós des del 1970 i fins a 180 ciutats de l'hemisferi nord han patit aquests últims tres mesos almenys una onada de calor, segons l'estudi. Aquestes onades de calor, diu Climate Central, són 21 cops més probables per culpa de l'emergència climàtica "ocasionada per la crema de gas, petroli i carbó".

VIOLÈNCIA MASCLISTA

Què diu la ciència del cas Pelicot?

Experts en neurociència i criminologia intenten desgranar el comportament de l'acusat

CRISTINA SAEZ BARCELONA

Monstre, pervertit o psicòpata són alguns dels apel·latius que més s'han fet servir per intentar descriure Dominique Pélicot, un home de 72 anys que durant una dècada va drogar i violar sistemàticament la seva dona, la Gisèle, i a més la va oferir a prop d'un centenar d'homes, la majoria dels quals també la van agredir sexualment.

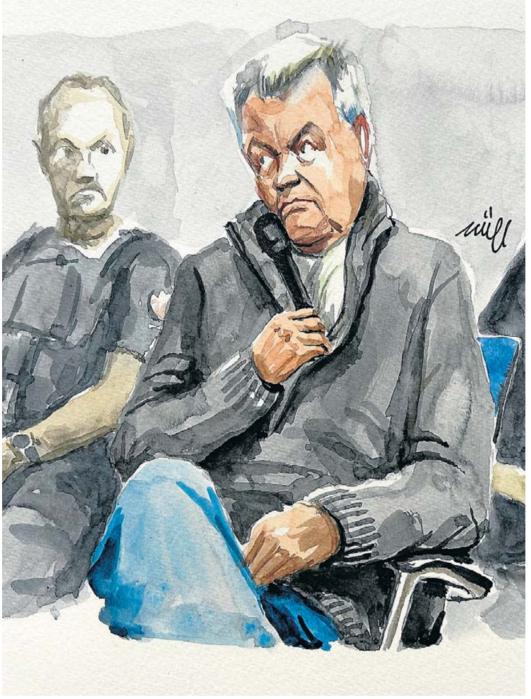
Casos tan extrems com aquest són –afortunadament– poc freqüents, però no ho és la violència sexual exercida cap a les dones i també els infants. Les estadístiques globals assenyalen que un de cada cinc menors pateix abusos sexuals i un terç de les dones han patit violència física o sexual un cop a la vida. Al darrere de la immensa majoria dels casos, el 95% per ser precisos, hi ha homes. Per què? Hi ha alguna raó biològica que impulsi els individus de sexe masculí a cometre aquest tipus de conductes execrables?

Pélicot és un psicòpata?

"L'avaluació psiquiàtrica que se li ha practicat conclou que no pateix cap patologia mental greu. Això vol dir que Pélicot sap discernir perfectament el bé del mal i que va realitzar aquesta conducta lliurement, per voluntat pròpia. Va exercir violència perquè va voler, igual que la resta d'homes que hi van acudir", destaca Antonio Andrés Pueyo, director del màster de psicologia forense i criminal de la Universitat de Barcelona.

"Si fos un psicòpata, seria un home profundament amoral en totes les facetes de la seva vida, i no sembla que sigui el cas". Els psicòpates, afirma el catedràtic, no tenen sentiments de culpa, no solen tenir família ni es cuiden de ningú; tampoc experimenten ansietat o preocupació social pel que puguin pensar d'ells [Pélicot estava preocupat pel que poguessin pensar els seus fills i l'entorn]. "Segurament, no es penedeix de res del que ha fet, perquè entén que és la seva vida privada [va afirmar que si no l'haguessin descobert, la seva vida hauria continuat felicment], sense valorar que ha posat sistemàticament en perill la vida de la seva dona i ha vulnerat tots els seus drets", rebla.

Sembla més, afirma Andrés-Pueyo, que té diverses parafílies intenses, una patologia de la conducta sexual crònica que el feia gaudir de les violacions de la seva dona drogada. Les parafílies es caracteritzen per l'obtenció de plaer sexual mitjançant estímuls anòmals, com passa per exemple amb el fetitxisme, i solen estar inscrites en el registre psiquiàtric perquè suposen una alteració important de l'objecte sexual que, a la vegada, causa una alteració important de la conducta.

Una il·lustració de Dominique Pélicot en la seva declaració davant la justícia. REUTERS

Diego Redolar, investigador en neurociència de la Universitat Oberta de Catalunya, remarca que no hi ha una sola estructura cerebral que s'encarregui d'una sola funció, sinó que totes estan interconnectades. Ara bé, explica que en els casos de persones que cometen un crim aïllat, ja sigui un assassinat o una violació, solen ser molt impulsives, on l'amígdala, una estructura cerebral encarregada de generar les emocions, reacciona exageradament mentre que l'escorça prefrontal, essencial per controlar la conducta, està funcionant per sota de la normalitat. Això fa que la persona no tingui control sobre les pulsions.

No és el cas de l'agressor de França, que repeteix la conducta al llarg del temps, de manera calculada, premeditada i amb la seva pròpia dona, amb qui en principi hauria d'haver-hi un vincle afectiu. En neurociència s'ha estudiat molt aquest perfil, que és també el dels assassins en sèrie, i es veu que l'es-

Conducta
Les
avaluacions
conclouen
que Pélicot no
pateix cap
trastorn greu

corça prefrontal, el circuit de regulació de les emocions, no funciona de manera adequada. A aquests agressors els manca una resposta somàtica que marqui de manera negativa el que fan. Aquesta resposta és la que apareix quan fem alguna cosa malament i se'ns activa el sistema nerviós que fa que el cor bategui més de pressa, se't talli la respiració, se't dilatin les pupil·les i suïs.

Ignacio Morgado, catedràtic de psicobiologia la Universitat Autònoma de Barcelona, afirma que la testosterona fa més violents els homes, així com la resta de primats mascles, i també augmenta la potència i motivació sexuals. "Molts homes prenen Viagra perquè la testosterona ha disminuït i necessiten estímuls". "Però és clar que no tots els homes, malgrat tenir testosterona, tenen conductes d'aquest tipus i, per tant, hi ha d'haver alguna cosa més, com ara l'educació i la cultura".

Redolar matisa que, si bé inicialment es va vincular aquesta hormona a conductes agressives, sobretot violacions, a partir d'estudis fets amb animals, la serotonina, un neurotransmissor, hi té més pes. "Malgrat que és tot molt més complex que centrar-ho en un sol neurotransmissor, la serotonina, quan es presenta en nivells baixos, es relaciona amb conductes agressives i violacions, mentre que en nivells elevats, en canvi, es vincula a una baixa violència i impulsivitat.

Redolar afegeix que, si bé hi ha un suport biològic, que és el cervell, l'entorn i les experiències que una persona viu al llarg de tota la vida, fins i tot les decisions que ha pres, són el que configura com és la persona i la seva conducta.

Per què la majoria són homes?

Pueyo apunta a una convergència de dos factors: "Per una banda, l'home, en el sentit d'espècie i de mitjana, està preparat per emprar la violència en la competència sexual. I això és una raó evolutiva. Hi ha mecanismes endocrins, genètics i neurològics que el capaciten per competir de manera violenta per sexe".

Per altra banda, aquesta predisposició dels homes conflueix en un context cultural, que és el de l'anomenada 'cultura de la violació', un concepte desenvolupat pel feminisme dels anys 60 i 70, on hi ha un conjunt de valors, creences i d'idees que, combinats, fan aparèixer aquest biaix tan gran en la conducta sexual dels homes contra les dones. Ni moralment ni èticament és cap justificació, però aquest context de la violació, sumat als elements biològics que predisposen l'home a aquestes conductes i les oportunitats que se li presenten, és el que explica per què passen fets com el cas Pélicot.

Les dones no agredeixen?

Pueyo respon taxativament: "No hi ha cap cultura en cap moment de la història en què les dones hagin estat agressores sexuals violentes, no s'ha trobat ni documentat aquest comportament".

Que aquestes conductes no es puguin explicar del tot des de la ciència no vol dir que no es puguin prevenir, coincideixen a afirmar els experts entrevistats. Calen educació i psicoteràpia, essencials per prevenir totes les violències, inclosa la sexual. Actualment s'estan investigant eines terapèutiques, com ara la neuroestimulació repetitiva, magnètica o elèctrica amb elèctrodes externs, també fàrmacs dirigits a l'amígdala i a augmentar els nivells de serotonina al cervell.

"Calen estudis longitudinals, fer seguiment de nens i adolescents per veure com es comporten, quan apareix la conducta violenta i com es pot corregir. Això forma part de la criminologia del desenvolupament. I un cop detectades persones amb probabilitat elevada de cometre delictes, cal intervencions d'educació individualitzada", conclou Pueyo.

ara DIJOUS, 19 DE SETEMBRE DEL 2024

actualitat

JUSTÍCIA

LAIA GALIÀ BARCELONA

La jurista Núria Terribas està especialitzada en bioètica. És directora de la Fundació Víctor Grífols i vicepresidenta del Comitè de Bioètica de Catalunya. S'encarrega de casos biomèdics i sanitaris que es veuen afectats pels valors personals o socials, com el que dilluns va motivar una condemna de la justícia europea a Espanya per una transfusió de sang a una dona testimoni de Jehovà que havia signat unes voluntats anticipades en què s'hi negava.

Què passa quan un pacient no vol rebre un tractament?

Si està escrit, s'ha de respectar encara que s'hi jugui la vida. Per sobre del criteri mèdic, perquè és la voluntat de la persona. En casos de final de vida, el TEDH també s'ha pronunciat dient que el dret a la vida és fonamental, però no està per sobre de la dignitat ni la voluntat.

Com es garanteix que es respecti la voluntat dels pacients?

Els documents de voluntats anticipades tenen sentit per això. El respecte a l'autonomia ha de passar per no imposar la moral o creença pròpia per sobre de la del pacient. Això encara costa molt, perquè molts professionals encara estan formats creient que la vida s'ha de salvar a tot preu i està per sobre de tot.

Núria Terribas

VICEPRESIDENTA DEL COMITÈ DE BIOÈTICA DE CATALUNYA

"Les persones tenen dret a rebutjar un tractament mèdic"

¿Es pot renunciar per escrit a qualsevol tractament?

La llei d'autonomia del pacient diu que la persona té dret a rebutjar un tractament mèdic, sigui el que sigui. Molta gent té clar que arribat a cert deteriorament no vol que el maregin amb proves invasives i tractament.

¿I els metges com ho entomen?

Falta cultura de respecte al criteri del pacient. Hem avançat bastant els últims anys, però encara hi ha paternalisme mèdic. De vegades els costa acceptar que decideixin en contra del seu criteri.

Quan es declina un tractament, els metges solen insistir?

Es donen casos en què insisteixen, intenten persuadir la persona o la seva família. De vegades no té gaire sentit, i en diem *obstinació terapèu*tica. Algunes vegades s'hi barregen altres coses. Per exemple, un pacient de càncer que ha provat di-

> convèncer de provar un assaig clínic, quan potser el que hi ha és interès del metge o de l'hospital per reclutar pacients per a l'assaig.

ferents tractaments i han

fallat, i encara el volen

En el cas de la sentència de dilluns, l'equip mèdic va demanar aval a un jutge abans de la transfusió. Què n'opina?

Consultar el jutge no deixa de ser una mesura defensiva. El metge ja sap què ha de fer, el jutge poc podrà aconsellar a nivell mèdic. Tampoc es tracta de coneixement mèdic, sinó de respectar una decisió del pacient que ha deixat per escrit.

Què passa quan el rebuig a un tractament no està per escrit?

L'escrit és important quan la persona ja no està facultada. Si està plenament conscient, el més important és el que digui en el moment. Si la persona no havia fet cap document i està inconscient, però hi ha un familiar que diu que són testimonis de Jehovà, per exemple, això no serveix. Si no ho diu la persona, primaria el criteri mèdic.

En quins altres casos passa per davant l'opinió del metge?

La llei diu que primer decideix el pacient, si està en condicions. Si no, el document de voluntats anticipades, i si no existeix es delega als familiars. El metge decidirà si no hi ha ningú, per exemple si no localitzen els familiars d'un ferit en un accident i necessita una intervenció urgent.

¿Hi ha altres límits quan decideixen terceres persones?

Quan la decisió la pren un pare respecte d'un menor. Amb nens sempre s'ha de prioritzar el bé del menor, fins i tot si el pare digués que són testimonis de Jehovà, que són els qui més fan servir les voluntats anticipades per evitar transfusions de sang. També pot passar amb adults que la decisió familiar entri en conflicte amb el bé de la persona. Quan es confronta dret a la vida amb decisió d'un tercer, s'ha de mirar bé i consultar el comitè ètic.

PIMEC i la Generalitat impulsen un programa per millorar la competitivitat i la productivitat de les pimes

El conseller d'Empresa i Treball, Miquel Sàmper, ha visitat la seu de PIMEC per oficialitzar el tret de sortida del Pla de competitivitat empresarial, un programa únic i específic per a les pimes de Catalunya

El conseller d'Empresa i Treball, Miquel Sàmper, i el president de Pl-MEC, Antoni Cañete, han oficialitzat el tret de sortida del projecte Pla de competitivitat empresarial. Davant els canvis constants al nostre mercat de treball, que presenta incerteses i ha de fer front a reptes a curt, mitjà i llarg termini, la patronal i la Generalitat de Catalunya han posat en marxa aquest programa dirigit a pimes per millorar-ne la productivitat i competitivitat.

El projecte té per objectiu que les pimes de Catalunya puguin estar preparades per adaptar-se a aquests canvis -reformulant el model de negoci si escau- sense deixar de ser competitives i afavorint-ne la viabilitat, productivitat i creixement.

PIMEC assenyala que les empreses de menys dimensió són més susceptibles als efectes dels canvis normatius, a les noves exigències dels clients i dels proveïdors i als requeriments constants del mercat de treball en general. A més, ha recordat que la competitivitat empresarial és fonamental per garantir el bon funcionament de l'economia a través de la creació de riquesa i ocupació, així com per sostenir l'estat de benestar i el progrés social.

Miquel Samper i Antoni Cañete. PIMEC

Es tracta d'un projecte 100% subvencionat que consisteix en l'elaboració d'una diagnosi i un acompanyament personalitzat a través de tres fases:

Diagnosticar de forma clara a curt i mitjà termini la competitivitat de l'empresa amb indicadors predictius dels àmbits econòmic, financer labora estratègic i estructural. Es fa de manera digital amb l'emissió d'un informe personalitzat i accés a formació en matèria de digitalització, màrqueting i vendes, internacionalització, operacions, habilitats

directives i finances

corporatives.

Diagnosi

Recomanacions i punts de millora

En aquesta fase es capacita l'empresari amb el conjunt d'eines necessàries per portar a terme una anàlisi i reflexió i una identificació clara dels factors clau de canvi per assegurar la competitivitat de la seva empresa.

Definició del pla de competitivitat

Consisteix a estructurar un full de ruta per la competitivitat de l'empresa en què es defineixin les accions necessàries a dur a terme per a l'assoliment dels objectius establerts.

PUBLICITAT

1/2 **ANUNCI**

d'informació pública sobre la sol·licitud de l'autorització administrativa prèvia, autorització administrativa de construcció i declaració d'utilitat pública corresponent a la tercera addenda al projecte d'execució de transformació a doble circuit de la línia de transport d'energia elèctrica a 220 kV Magraners – Juneda – L'Espluga – Montblanc – Penedès – Begues per a la compactació amb la línia a 220 kV Castellet, Viladecans i Begues -Castellet entre els suports 317 i 322, als termes municipals d'Olesa de Bonesvalls, Vallirana i Begues (FUE-2024-03836491)

La instal·lació apareix recollida al document de "Planificació Energètica. Pla de Desenvolupament de la Xarxa de Transport d'Energia Elèctrica 2021-2026", aprovada mitjancant Acord del Consell de Ministres de 22 de marc de 2022 i publicada per Resolució de 8 abril 2022 al Butlletí Oficial de l'Estat, número 93 de 19 d'abril de 2022.

Referent a això, Red Eléctrica de España, SAU va tramitar, amb els números d'expedient 7474/2018 i ref. H-13416, 7676/2018 i 7336/2018, el projecte d'execució amb núm. de visat 201800443 de 01/03/2018, l'addenda al projecte d'execució amb núm. de visat 0394/21 de 28/07/2021 i la segona addenda al projecte d'execució amb núm. de visat 0164/22, que recullen els requeriments de la Declaració d'Impacte Ambiental (DIA) emesa en data 15 d'abril de 2021 per la Direcció General de Politiques Ambientals i Medi Natural (exp. OAA20210001) i de la DIA complementària de data 23 de desembre de 2021.

En data 22 de desembre de 2022 la Direcció General d'Energia va atorgar l'autorització administrativa prèvia, l'autorització administrativa de construcció i la declaració en concret d'utilitat pública del projecte inicial i de les dues Addendes tramitades amb els núm. d'expedients 2018/7474, 2018/7676, 2018/7336 i FUE-2022-02583533.

Atenent els requeriments de la DIA esmentada i dels informes emesos pel Servei de Fauna i Flora de la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya, en data 26 d'abril de 2024, Red Eléctrica de España, SAU va sol·licitar l'autorització administrativa prèvia, autorització administrativa de construcció i declaració d'utilitat pública corresponent a la tercera addenda al projecte d'execució de transformació a doble circuit de la línia de transport d'energia elèctrica a 220 kV Mangraners – Juneda – L'Espluga – Montblanc – Penedès – Begues per a la compactació amb línia a 220 kV Castellet, Viladecans i Begues-Castellet entre els suports 317 i 322, als termes municipals d'Olesa de Bonesvalls, Vallirana i Begues.

En compliment del que preveuen l'article 19 de la Llei 18/2008, del 23 de desembre, de garantia i qualitat del subministrament elèctric; l'article 6 del Decret 351/1987, de 23 de novembre, pel qual es determinen els procediments administratius aplicables a les instal·lacions elèctriques; el títol VII del Reial Decret 1955/2000, d'1 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica; i d'acord amb la regulació establerta als títols VI i IX de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, es sotmet a informació pública la sol·licitud de l'autorització administrativa prèvia, autorització administrativa de construcció i declaració d'utilitat pública, que porta implícita la necessitat d'ocupació urgent dels béns i drets afectats als efectes que preveu l'article 52 de la Llei d'expropiació forçosa, de la instal·lació elèctrica següent:

Peticionari: Red Eléctrica de España, SAU, amb domicili social al Passeig del Conde de los Gaitanes, número 177, 28109-Alcobendas (Madrid)

Expedient: FUE-2024-03836491

Objecte: Sol·licitud de l'autorització administrativa prèvia, autorització administrativa de construcció i declaració d'utilitat pública corresponent a la tercera addenda al projecte d'execució de transformació a doble circuit de la línia de transport d'energia elèctrica a 220 kV Mangraners – Juneda – L'Espluga – Montblanc – Penedès – Begues per a la compactació amb la línia a 220 kV Castellet, Viladecans i Begues -Castellet entre els suports 317 i 322, als termes municipals d'Olesa de Bonesvalls, Vallirana i Begues

Finalitat: La instal·lació permetrà un augment del mallat de la xarxa de transport, així com un augment notable en la seguretat de subministrament a la xarxa de 220 kV de la zona, aprofitant la injecció de potència des de la xarxa de 400 kV a través de la transformació 400 //220 kV existent a L'Espluga. Això implica una millora general de l'eficiència en el transport, així com en el suport al subministrament de la demanda, cosa que es tradueix en una reducció de les pèrdues de xarxa en el conjunt del sistema peninsular. Finalment, el reforç d'aquest eix suposa no només configurar un doble circuit, sinó també augmentar significativament la capacitat de transport respecte a la línia existent, la qual cosa permet una major integració d'energies renovables, que altrament no tindrien cabuda en el sistema.

Attenent els requeriments de la DIA esmentada i dels informes emesos pel Servei de Fauna i Flora de la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya durant la informació pública de la primera Addenda, s'elabora aquesta Addenda (tercera Addenda al projecte d'execució) que incorpora les següents modificacions respecte al projecte i a la primera i segona Addenda del projecte sotmesos a informació pública:

• Compactació entre els suports de projecte T-317 i T-322, als termes municipals d'Olesa de Bonesvalls, Vallirana i Begues, amb els dos circuits existents a 220 kV Castellet-Viladecans i Begues-Castellet (a més del circuit a 220 kV Penedès-Viladecans, en cas que s'executi el projecte a tercers promogut per l'Ajuntament de Begues per modificar aquesta línia al seu pas per lazona urbana de Begues com a requeriment ambiental recollit per l'organ competent a través de la DIA. Les obertures entre els suports T-317 i T-322 s'executaran sobre suports de quàdruple circuit. A més, per realitzar els entroncaments amb la línia de doble circuit existent a 220 kV Castellet-Viladecans/Begues-Castellet, es construiran els nous suports 75N, 84N i 85N d'aquesta línia, de doble circuit, i es desmuntarà l'actual traçat d'aquesta línia entre els suports 75 (suporta desmuntar, que serà substituït pel nou suport 75N) i el suport 2S (suport 2S (suport a mantenir), amb un traçat aproximat del tram a desmuntar de 3.382 m de longitud. Tota aquesta actuació col·lateral descrita de compactació amb altres circuits existents també forma part del present projecte d'execució.

• Pel que fa a la fauna protegida i amenaçada, a nivell global del projecte es considera la senyalització del traçat amb salvaocells a tota la zona de protecció definida a la Resolució MAH/3627/2010, és a dir, cal dotar de salvaocells catadriòptics o equivalents (encreuaments de carreteres i trens) tot el tram de línia que va del suport T-6 al T-42 i del suport T-73 al T-326. En l'àmbit concret referit per aquesta addenda, s'instal·laran salvaocells als cables de terra de totes les obertures de quàdruple circuit (del 317 al 322), així com als trams de doble circuit de la L220 kV Begues-Castellet / Castellet-Viladecans resultants de la modificació: va 74-75N, 75N-317, 322-84N, 84N-85N i 85N-25. Com a mesura compensatòria per a la biodiversitat, s'inclou la instal·lació de dispositius salvaocells al tram anterior al suport 74, fins al suport 69, de la línia de doble circuit a 220 kV Begues-Castellet / Castellet-Viladecans (aguesta línia la disposa de salvaocells al tram 65-69)

Aquesta Addenda modifica el Projecte d'Execució, la primera i segona Addenda de la línia Mangraners Juneda-L'Espluga-Montblanc-Penedès-Begues, per a l'obtenció de l'Autorització Administrativa prèvia i de construcció i Declaració d'Utilitat Pública, estant compreses les modificacions als termes municipals d'Olesa de Bonesvalls. Vallirana i Beques, a la província de Barcelona

· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	
Característiques generals de la línia:	
Tram de la línia objecte de la present modificació:	:
Sistema	Corrent alterna trifàsica
Freqüència	50 Hz
Tensió nominal	220 kV
Tensió més elevada de la xarxa	245 kV
Origen de la línia d'alta tensió	T-75 (nou Suport)
Final de la línia d'alta tensió	T-75 (nou Suport)
Temperatura màxima servei del conductor	85°C
Capacitat tèrmica de transport del conductor	Estiu: 420 MVA/circuit
	Hivern: 480 MVA/circuit
Nombre de conductors per fase	1
Tipus de conductor	AL/AW CARDINAL
Nombre de cables composat terra-òptic	1
Nombre de cables de terra convencional	0

Aïllament	Doble bastó de goma silicona tipus 12
Suports	Torres metàl·liques de gelosia per 2 i 4 circuits
Cimentacions:	Sabates individuals de formigó armat
Posades a terra	Anells tancats d'acer descarburat
Longitud total del nou traçat	3.412 m (T-75N a T-2S)
Longitud de tram de 4 circuits	1.837 m aproximadament (T-317 a T322)
Longitud de tram de 2 circuits	1.575 m aproximadament (tram de T-75N a T-317 i de T-322 a T-2S)
Longitud total del tram de línia existent a desmuntar	3.382 m
Províncies i termes municipals afectats pel de	esmuntatge
Província de Barcelona	3,382 km
Olesa de Bonesvalls	1,051 km
Begues	2,331 km
Pressupost: 953.503 €	•

La descripció, les especificacions i la justificació dels elements que integren la instal·lació estan recollides al projecte presentat, signat per l'enginyera industrial Sra. María Soler Soneira, col·legiada número 4123/3353 del Col·legi nacional d'enginyers d'ICAI, de data 23 d'abril de 2024 i visat el 24 d'abril del 2024 amb número de visat 0230/24

D'acord amb l'article 158 del Reial decret 1955/2000, d'1 de desembre, la servitud de pas aeri d'energia elèctrica comprèn:

a) El vol sobre el predi servent

- b) L'establiment de pals, torres o suports fixos per a la sustentació dels cables conductors d'energia elèctrica i instal·lació de posades a terra dels esmentats pals, torres o suports fixos.
- c) El dret de pas o accés per atendre l'establiment, vigilància, conservació, reparació de la línia elèctrica i tall d'arbrat, si fos necessari. d) L'ocupació temporal de terrenys o altres béns, en el seu cas, necessaris als fins indicats en el paràgrafs anteriors.

Tot això, amb les limitacions establertes a l'article 161 de l'esmentat Reial Decret.

Es publica estadente se statione de la Taricce de la Cercei.

Es publica per a qué totes aquelles persones o entitats que es considerin afectades puguin examinar el projecte d'execució a les oficines de la Direcció General d'Energia, carrer del Foc, número 57 de Barcelona o al tauler d'anuncis de la Generalitat de Catalunya (https://tauler.seu.cat/inici.do?idens=1) i formular, preferentment per mitja electrònic (https://web.gencat.cat/ca/tramits/tramits-temes/Peticio-generica), indicant a l'assumpte el número de l'expedient que consta al títol de l'Anunci, i dirigida al Servei d'Autorització, Inspecció i Control d'Instal·lacions de la Xarxa Elèctrica de la Direcció General d'Energia, les al·legacions que creguin oportunes en el termini de 30 dies comptats a partir de l'endemà de la publicació d'aquest Anunci.

La consulta presencial requerirà esol·licitar cita prèvia, trucant al telèfon 93 857 40 00 en horari de 9h a 14h.

Barcelona, 6 de Setembre de 2024

Enric Bosa Puigredon Cap del Secció de Transport i Distribució, e.f.

Annex: Llista concreta i individualitzada dels béns i drets afectats

PSP= finca número; T= titular; RC= referència cadastral; PO=Polígon; PN=Parcel·la; SV= servitud Vol (m²); ZS= zona de seguretat (m²); A= suport; SPA= superfície suport (m²); T= tala (m²); OT= ocupació temporal (m²) AA= accés al Suport; SP= servitud de pas (m²); NT= naturalesa del terreny (l= improductiu, AM= ametiler secà, VT= via de comunicació de domini públic, HG= hidrografia natural, MM= pinar per fusta, MB= muntanya baixa,)

Terme Municipal d'Olesa de Bonesvalls

PSP	Т	RC	РО	PN	sv	zs	Α	SPA	Т	ОТ	AA	SP	NT
1	DIOCESI DE SANT FELIU DE LLOBREGAT	08145A01400006	14	6	12136	3211	T_314	107	4919	6313	0	0	AM
2	AGENCIA CATALANA DE L'AIGUA	08145A01309003	13	9003	752	139	0	0	0	0	0	0	VT
3	DIOCESI DE SANT FELIU DE LLOBREGAT	08145A01300031	13	31	515	190	0	0	0	0	0	0	MM
4	AGENCIA CATALANA DE L'AIGUA	08145A01409014	14	9014	93	83	0	0	0	0	0	0	HG
5	GARCIA CADENA SA	08145A01400007	14	7	1	33	0	0	0	0	0	0	MM
6	AGENCIA CATALANA DE L'AIGUA	08145A01309002	13	9002	304	49	0	0	0	0	0	0	HG
7	GARCIA CADENA SA	08145A01300070	13	70	841	178	0	0	0	123	0	0	MM

Salut

Pané es compromet a desencallar la llei de salut bucodental

La consellera de Salut, Olga Pané, va avançar ahir que una de les mesures que prendrà abans que s'acabi l'any serà desplegar prestacions odontològiques i de salut bucodental per a les persones amb discapacitat intel·lectual i física d'extremitats superiors. "Volem posar en marxa la llei", va assegurar. Ara fa quatre anys el Parlament va aprovar incloure la salut bucodental a la cartera de serveis per a infants de fins a 14 anys i persones vulnerables, però finalment la norma va quedar encallada a la cambra catalana.

La consellera ho va anunciar en la seva primera compareixença parlamentària des que va assumir el càrrec al capdavant del departament. En la seva intervenció davant la comissió de Salut, la consellera també va explicar que en aquesta legislatura vol arribar al 7% del producte interior brut (PIB) per finançar la salut pública de Catalunya (ara és el 5,7%). Entre els seus principals objectius com a consellera destaquen aconseguir que el 90% dels ciutadans accedeixin a l'atenció primària en 48 hores, promoure que els professionals sanitaris atenguin els pacients en català i millorar la sostenibilitat del sistema sanitari.

Successos

Cau un grup dedicat al comerç il·legal de tortugues protegides

El Servei de Protecció de la Natura de la Guàrdia Civil va desarticular ahir una organització dedicada al tràfic il·legal de tortugues que actuava entre Catalunya i l'Aragó. En l'operació, anomenada Squirtle, es van decomissar en un magatzem majorista 115 tortugues russes protegides i cinc camaleons suposadament protegits sense cap xip.

El magatzem s'abastia d'altres establiments d'Europa, on donaven als animals documents d'im-

portació o criadors per simular una traçabilitat legal. La investigació va revelar que els implicats falsificaven els certificats necessaris assegurant-se que els animals aparentessin tenir una procedència legal per dificultar la detecció d'irregularitats a simple vista, cosa que els va permetre actuar durant un temps sense ser descoberts.

Aigua

El Govern assegura que arreglarà la fuita històrica de Badalona

La consellera de Transició Ecològica, Sílvia Paneque, es va comprometre ahir a resoldre la fuita històrica que perd dos litres per segon a Badalona i Santa Coloma. En la seva primera compareixença al Parlament, va indicar que aquesta legislatura es desdoblarà un tram de la conducció Ter-Trinitat de 10 km per posar fi a un problema que fa dues dècades que s'arrossega. El Govern anterior ja va aprovar l'acord per a l'execució de les obres, però el projecte no preveia resoldre la fuita fins a l'any 2026.

Com a titular de la gestió hídrica, Paneque també va assegurar que un dels objectius del Govern és garantir que el 70% de l'aigua consumida sigui de recursos propis el 2027 (ara és del 33%) per "poder deixar enrere l'amenaça de la sequera". I en l'àmbit de la gestió de residus, la consellera va demanar als grups parlamentaris "amplitud de mires" per aprovar la llei de residus, encallada des de fa anys.

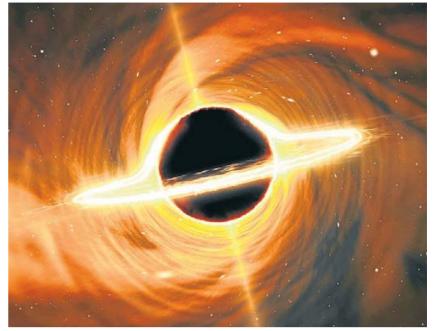
ASTRONOMIA

Noves pistes sobre la formació de galàxies

HÈCTOR GARCIA MORALES GINEBRA

Astrònoms de l'Institut Tecnològic de Califòrnia han observat els jets més llargs mai enregistrats provinents d'un forat negre. En concret, aquestes ejeccions de matèria a molt alta temperatura tenen una longitud d'uns 23 milions d'anys llum, l'equivalent a 140 vegades la mida de la Via Làctia. Suposen un nou rècord, perquè el màxim detectat fins ara era d'uns 16 milions d'anys llum. El descobriment representa un gran avenç en la comprensió de la influència que tenen els forats negres en la formació de les galàxies. "Si els jets poden assolir escales tan grans, llavors tot l'Univers podria haver-se vist afectat en algun moment per la influència d'un forat negre", planteja Martijn Oei, investigador i autor principal de l'estudi que va publicar ahir la revista Nature.

Els jets són ejeccions de matèria a temperatures molt altes en la direcció dels pols dels forats negres que transporten una quantitat d'energia equivalent a mil milions de vegades l'energia emesa pel Sol. Els astrònoms pensen que aquestes ejeccions tenen una gran influència en la formació dels filaments galàctics, les estructures de matèria que

Il·lustració que mostra què passa quan una estrella s'acosta massa a un forat negre. ARKADIUSZ WARGUŁA/GETTY

uneixen i nodreixen aquestes agrupacions, en particular en les èpoques més primerenques de l'Univers, en què es trobaven més juntes les unes de les altres.

Altres 'jets' amagats

Observacions anteriors, així com estudis teòrics, havien fixat un límit en la llargada que podien assolir aquests *jets*. A causa de la dinàmica complexa dels forats negres que els creen, els astrònoms pensaven que, arribats a una certa llargada, els *jets* acabarien desestabilitzant-se i dissipant-se. L'equip d'astrònoms continua buscant més *jets* que puguin aportar informació sobre la influència que tenen en el seu entorn, en particular sobre com es propaga el magnetisme generat pels mateixos *jets*.

2/2

Generalitat de Catalunya Departament de Territori, Habitatge i Transició ecològica Direcció General d'Energia

Terme Municipal d'Olesa de Bonesvalls

PSP	Т	RC	РО	PN	sv	zs	Α	SPA	Т	ОТ	AA	SP	NT
9	AJUNTAMENT D'OLE- SA DE BONESVALLS	08145A01309005	13	9005	187	96	T_315	4	0	0	0	0	VT
13-1	DIOCESI DE SANT FE- LIU DE LLOBREGAT	08145A01300067	13	67	0	0	0	0	0	0	T 7 5 ; T_317	71	ММ
13-2	DIOCESI DE SANT FE- LIU DE LLOBREGAT	08145A01300061	13	61	0	0	0	0	0	0	T 7 5 ; T_317	210	MB
15	DIOCESI DE SANT FE- LIU DE LLOBREGAT	08145A01300064	13	64	1312	498	0	0	2024	2024	T_318	72	MB
16	DIOCESI DE SANT FE- LIU DE LLOBREGAT	08145A01200011	12	11	45451	10683	T_319; T_320	423	3393	3626	T_319	757	MB
17	AJUNTAMENT D'OLE- SA DE BONESVALLS	08145A01209002	12	9002	276	77	0	0	0	0	0	0	VT
18-1	DIOCESI DE SANT FE- LIU DE LLOBREGAT	08145A01300060	13	60	0	0	0	0	0	0	T_318	162	MB
19	AJUNTAMENT D'OLE- SA DE BONESVALLS	08145A01209006	12	9006	221	46	0	0	0	0	0	0	VT
20	DIOCESI DE SANT FE- LIU DE LLOBREGAT	08145A01200077	12	77	12046	2930	T_321	218	1600	2950	0	0	MB
21	AJUNTAMENT D'OLE- SA DE BONESVALLS	08145A01209005	12	9005	13	10	0	0	0	0	0	0	VT

Terme Municipal de Vallirana

PSP	Т	RC	РО	PN	sv	zs	Α	SPA	Т	ОТ	AA	SP	NT
1	EDISTRIBUCION REDES DIGITALES SLU	08296A00600018	6	18	839	1382	T_326	109	1879	1879	T_326	429	Ι

Terme Municipal de Begues

PSP	Т	RC	РО	PN	sv	zs	Α	SPA	Т	ОТ	AA	SP	NT
0-3	DIOCESI DE SANT FELIU DE LLOBREGAT	08020A01400030	14	30	0	0	0	0	0	0	T_75; T_319	1637	MM
2	AJUNTAMENT DE BE- GUES	08020A01409007	14	9007	151	63	0	0	0	0	0	0	VT
6	EDISTRIBUCION REDES DIGITALES SLU	08020A01400034	14	34	3531	4014	T_324; T_325	286	2485	2880	0	0	ММ

actualitat

SALUT

Els inscrits per donar medul·la òssia superen el mig milió a l'Éstat

ARA BARCELONA

L'Estat ha superat el mig milió de donants inscrits en el registre de donants de medul·la òssia, que gestiona la Fundació Josep Carreras. Ho va anunciar ahir la ministra de Sanitat, Mónica García, que va destacar que en poc més de deu anys s'ha quintuplicat el nombre de donants. En la seva intervenció durant l'acte institucional amb motiu del Dia Mundial del Donant de Medul·la Òssia, García va explicar que més de 6.000 pacients s'han beneficiat del Pla Nacional de Medul·la Òssia des del 2012. Només l'any passat, el programa va permetre fer trasplantaments a 637 pacients a partir d'un donant no familiar.

Pel que fa als primers vuit mesos del 2024, les inscripcions s'han disparat fins a les 20.872 persones, 4.433 de les quals a Catalunya. Això suposa un 50% més que en el mateix període de l'any passat. La mitjana de dies per identificar un donant no familiar a través del registre ha passat de 46 el 2012 a 28 el 2023. **–**

Imatge d'arxiu d'una operació a l'Hospital Clínic de Barcelona. PAU DE LA CALLE

ANUNCI sobre l'Aprovació Inicial Pla Especial de la Fitxa del Catàleg 20c La Grania la masoveria i els terrenys vinculats com a jardins de la parcel·la La Junta de Govern Local de data 06 d'agost de 2024, va adoptar, entre d'altres, l'acord literal de l'acta,

PRIMER. - APROVAR INICIALMENT el Pla Especial de la Fitxa del Catàleg 20c La la masoveria i els terrenys vinculats com a jardins de la parcel·la presentat IR.A.P., actuant en nom i representació de DELMAR RESIDENCES, SL el 3

oe juny de 2024. <u>SEGON</u>.- SOTMETRE aquest Pla Especial a informació pública mitjançant edicte en el Butlletí Oficial de la Provincia de Barcelona, en un diari de gran divulgació, així com a l'e-Tauler dins la Seu Electrónica i web municipals, per tal de que en el termini d'un mes, a comptar de l'endemà de la darrera de les publicacions oficials, les persones interessades puguin examinar l'expedient, formular les al-legacions i, fer les reclamacions i/o els suggeriments que estimin oportuns.

al·legacions i, fer les reclamacions i/o els suggeriments que estimin oportuns. TERCER.- SUSPENDRE l'atorgament de llicéncies i altres autoritzacions en l'àmbit de protecció fins a l'aprovació definitiva del Pla Especial. QUART.- SOL·LICITAR informe dels organismes afectats per raó de les seves competències sectorials; en aquest supósit, al Servei de Patrimoni del Departament de Cultura de la Generalitat de Cataliunya CINQUE.- NOTIFICAR aquest acord als interessats amb indicació dels recursos

Aquest anunci es farà públic a la pàgina web d'aquesta Corporació www.santperederibes.cat/ajuntament/anuncisiedictes, així com en el Butlletí Oficial de la Provincia de Barcelona

El període d'informació pública, tal i com s'esmenta en el segon acord, serà de 1 mes a comptar des de la publicació en el Butlletí Oficial de la Provincia de Barcelona. Ten tractar-se d'un acte de tràmit no decisori, no és susceptible de ser recorregut, sense perjudici que es puguin formular les al·legacions que es considerin oportunes al tràmit d'audiència, per a que puguin ser preses en consideració en la resolució que posi fi al procediment i, per a poder interposar recurs contra dita resolució, si estimeu oportú.

A tal efecte, podreu tenir vista i/o consulta de l'expedient integre, via presencial, a les dependencies de Territori d'aquest Ajuntament (pl. Vinya d'en Petaca, 1, nucli de les Roquetes) demanant cita prèvia a través de l'enllaç de la pàgina web municipal a dalt esmentat o be digitalment, del projecte en fase d'aprovació inicial a través de l'enllaç següent: https://www.santperederibes.cat/ajuntament/informaciourbanistica/projectes/en-tramitacio al-legacions que considereu oportunes, al registre General de l'Ajuntament, mitjançant les vies habilitades davant l'Oficina d'Atenció Ciutadana.

Sant Pere de Ribes, 9 de setembre del 2024 Abigail Garrido Tinta, Alcaldessa

TECNOLOGIA

Salvador Cardús; el moderador, Toni Pou, i Alícia Casals, durant l'acte a l'IEC. PERE TORDERA

Por a la tecnologia? "Encara mirem el món amb ulls antics"

Salvador Cardús i Alícia Casals analitzen els canvis tecnològics

POL CASAPONSA BARCELONA

El descobriment del foc, la invenció de l'escriptura, la creació de la impremta i l'aparició d'internet. Tots aquests avenços, malgrat estar molt separats en el temps, comparteixen un denominador comú: han estat els propulsors d'un profund canvi en la societat. Les noves tecnologies, sigui quin sigui el moment de la seva invenció, provoquen un terratrèmol en els fonaments socials de la humanitat, que de cop i volta veu com canvia el seu context. I per què ens espanten? El sociòleg i professor emèrit de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) Salvador Cardús està convençut que les grans desconfiances que desprenen tenen el seu origen en el canvi de rols de poder que generen. "Tots els descobriments tecnològics importants han generat resistència perquè han portat grans transformacions en les estructures de poder", va assegurar Cardús en una taula rodona organitzada el dimarts per l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i l'ARA i moderada pel físic, periodista científic i escriptor Toni Pou.

En el debat, que es va emmarcar sota el títol *La tecnologia: solució o* condemna?, la presidenta de la secció de Ciència i Tecnologia de l'IEC, experta en robòtica, Alícia Casals, també va assenyalar que, en els últims anys, el gran canvi no ha estat pas en les tecnologies en si, sinó en la freqüència dels avenços. Cardús hi va coincidir i va afegir que aquesta situació està provocant una "desconfiança generalitzada". Per demostrar que això no és un fet aïllat, el sociòleg va fer ús de l'hemeroteca: va recordar les tensions de l'Església amb la invenció de la impremta i les va comparar amb l'amenaça que poden sentir ara plataformes com Google davant la intel·ligència artificial (IA).

Per aquest motiu, Cardús va assegurar que no cal posar el crit al cel i es va mostrar optimista que sa-

Desconfiança

Els experts afirmen que la freqüència dels avenços tecnològics provoca reticències

brem "arbitrar" els límits: "El catastrofisme d'alguns arriba perquè encara mirem el món amb ulls antics", va afirmar. Casals, per la seva banda, va voler posar la lupa en la paradoxa que les tecnologies provoquen en el món: "En moltes ocasions, creen un xoc entre l'avenç i el retrocés", va sentenciar.

L'enginyera industrial es va referir així als problemes mediambientals i de desigualtats que generen arreu del planeta: "Les innovacions també ens porten explotacions". Malgrat això, va coincidir que han obert la possibilitat de saltar-se punts de poder que abans eren impossibles d'evitar. Per exemple, "ara tothom pot crear una web i vendre a través d'internet".

Cardús vs. Harari

Davant les reticències de molts cap als efectes que pot tenir en la societat l'aparició de la IA, Cardús i Casals es van mostrar molt més optimistes. De fet, Cardús va estar molt crític amb l'últim llibre de Yuval Noah Harari, Nexus, en què l'autor carrega -i moltcontra la tecnologia. "Ell mateix reconeix que no tot és negatiu, però només explica la part fosca, perquè si relatés les virtuts no vendria ni una tercera part dels llibres que ven", va furgar.

D'aquesta manera, va explicar que ell vol "allunyar-se de les mirades apocalíptiques" i va assegurar que li sonen "antigues" i "repetitives". El sociòleg també va dubtar de les afirmacions de l'autor: "Que els algoritmes ja han matat gent? Que la IA és més poderosa que un dictador?" —

RADAR EMPRESARIAL

La revisió de l'INE afegeix 36.400 milions d'euros més al PIB espanyol de l'any 2023

NÚRIA RIUS MONTANER * MADRID

El consum de les famílies va superar el càlcul inicial. FRANCESC MELCION

L'Institut Nacional d'Estadística (INE) continua amb les revisions pel que fa al creixement de l'economia espanyola els últims anys. Ahir l'organisme estadístic va confirmar que el producte interior brut (PIB, l'indicador que mesura l'activitat econòmica d'un territori) va créixer un 2,7% l'any 2023 –inicialment havia estimat un creixement d'un 2,5%–, un 6,2% l'any 2022 i un 6,7% l'any 2021, mentre que el 2020 va caure un 10,9%. Això deixa una imatge força diferent: l'economia

no només va caure menys l'any de la pandèmia de la covid-19, sinó que la recuperació (els anys 2021, 2022 i 2023) va ser més ràpida.

Per tot plegat, l'ÎNE ha confirmat que el PIB nominal espanyol (PIB en els diners del dia a dia, abans d'ajustar la inflació) va ser d'1.498.324 milions d'euros a finals del 2023, un 2,5% més que el nivell estimat en l'última publicació estadística. En diners, es tradueix en un increment de fins a 36.400 milions d'euros més.

"La revisió que ha fet l'INE, que correspon a les revisions periòdiques prèviament establertes per l'Eurostat [l'oficina estadística de la UE], es tradueix en bones notícies econòmiques. La nostra economia ha crescut més aquests últims anys, i continuem liderant el creixement econòmic entre els principals països de la zona euro", destacaven ahir al ministeri d'Economia. Aquestes revisions a l'alça de l'organisme estadístic són habituals des de la pandèmia de la covid-19. L'ens estatal d'estadística ha apuntat en més d'una ocasió que aleshores la recollida de dades es va complicar i que la normalització que s'esperava un cop passada la covid es va veure tocada per la guerra a Ucraïna.

En tot cas, la revisió extraordinària que està duent a terme l'INE aquest 2024 també s'emmarca en una directriu que han de seguir els estats membres de la UE en què, sota la coordinació de l'Eurostat, cada cinc anys poden introduir millores pel que fa a les fonts d'informació i els mètodes d'estimació en les seves sèries històriques.

Més consum i exportacions

Més enllà d'això, els elements que expliquen la revisió a l'alça del 2023 són les exportacions, el consum i la inversió. Pel que fa a les exportacions, van suposar una contribució més gran (el volum exportador del 2023 es va situar en el 2,8% i no en el 2,3% com s'havia estimat). Per la seva banda, la variació interanual del consum va ser del 2,7%. El consum final de les llars en particular va créixer un 1,8%, mentre que la despesa pública va ser del 5,2% en comparació amb el 2022. La inversió privada de les empreses també va suposar més aportació al PIB.

La borsa

Sessió de dimecres, 18 de setembre del 2024

ÍBEX-35

11.684,70 PUNTS -0,16% VARIACIÓ

	% VAR.	EUROS
MAPFRE	+2,23	2,380
TELEFÓNICA	+1,27	4,396
AENA	+1,24	196,700

	% VAR.	EUROS
NATURGY	-2,43	22,440
ENAGAS	-2,20	13,770
GRIFOLS	-2,00	10,060

Les xifres

2,2%

DAVID BORRAT / EFE

Xifra de l'IPC britànic a l'agost, que es va mantenir

L'índex de preus al consum (IPC) del Regne Unit es va mantenir en el 2,2% a l'agost, igual que al juliol, segons va informar ahir l'Oficina Nacional d'Estadística (ONS). "La inflació es mantindrà estable a l'agost, ja que les diverses fluctuacions de preus es van compensar entre si", va dir l'economista en cap de l'ONS, Grant Fitzner.

15 persones L'ERO presentat per Lékué a la seva planta de la Llagosta

L'empresa d'estris de cuina Lékué va anunciar ahir el tancament de la seva planta a la Llagosta (Barcelona) i un expedient de regulació d'ocupació (ERO) que afectarà 15 dels seus 43 treballadors, va informar ahir en un comunicat CCOO de Catalunya. La resta del personal es reubicarà a les oficines que la companyia té a Barcelona.

Amazon ordena als empleats que tornin a l'oficina

Amazon ha dit als seus empleats que han de tornar a l'oficina cinc dies a la setmana a partir de l'any vinent, segons explica el *Financial Times*, en una de les repressions corporatives més estrictes contra el treball a distància que s'ha convertit en habitual des de la pandèmia.

"Hem decidit que tornarem a anar a l'oficina com abans de l'aparició de la covid", va escriure dilluns el conseller delegat Andy Jassy en una nota als empleats de tot el món: "Hem observat que és més fàcil per als nostres companys aprendre, modelar, practicar i enfortir la nostra cultura; col·laborar, fer pluja d'idees i inventar és més senzill i efectiu".

"Abans de la pandèmia, la gent no podia treballar remotament dos dies a la setmana, i això tornarà a ser així d'ara endavant", va dir Jassy. I va afegir que hi haurà excepcions per als empleats amb un fill malalt, emergències familiars o projectes de codificació que necessitin un entorn més aïllat. Amazon també va dir que posarà fi a les cadires calentes –les oficines en què els empleats no tenen un lloc fix, sinó que qui primer hi arriba tria on s'asseu– i tornarà als plànols assignats als seus edificis dels Estats Units, tot i que la pràctica es mantindrà a Europa.

Inici de la fi del teletreball

A finals del 2023, l'empresa tenia uns 1,5 milions d'empleats a temps complet i a temps parcial, segons els documents reguladors. Tot i que la gran majoria són treballadors de magatzems per hora o conductors de lliurament, encara té centenars de milers de personal a l'oficina. Amazon és un exemple atípic entre les empreses tecnològiques que continuen oferint condicions més flexibles. Google,

per exemple, requereix que el personal assisteixi regularment a un dels seus edificis tres cops per setmana, però moltes empreses emergents continuen treballant en remot. El maig de l'any passat, Amazon va introduir una regla de tres dies per a tota l'empresa pel que fa a l'assistència a l'oficina i va controlar-ho de manera agressiva, supervisant quan els empleats entraven i sortien dels edificis i advertint els que incomplien la regla.

DIRECTORA ESTHER VERA

DIRECTOR ADJUNT

DIRECTORA GERENTGEORGINA FERRI

SUBDIRECTORS
DAVID MIRÓ
CATALINA SERRA
JORDI CORTADA
CARLA TURRÓ
ENRIC BORRÀS ABELLÓ

ELENA FREIXA

DIRECTORA D'ART

CRISTINA CÓRDOBA

POLÍTICA ALEIX MOLDES INTERNACIONAL FRANCESC MILLAN SOCIETAT GEMMA GARRIDO **ECONOMIA** ALBERT MARTÍN DEBAT TONI GÜELL CULTURA XAVIER CERVANTES **ESTILS** THAÏS GUTIÉRREZ MÈDIA ÀLEX GUTIÉRREZ ESPORTS XAVI HERNÁNDEZ NAVARRO LLENGUA PAU DOMÈNECH FOTOGRAFIA XAVIER BERTRAL DISSENY DIGITAL RICARD MARFÀ ARA TV ALBA OM DEFENSOR DEL LECTOR ANTONI BATISTA

EDICIÓ DE PREMSA PERIÒDICA ARA, SL

653784787

PRESIDENT
FERRAN RODÉS
FINANCES
XAVIER LINARES
MÀRQUETING I
VENDES
PABLO CASALS
COMERCIAL
SERGI GERMÁN
NOUS NEGOCIS
ORIOL CANALS
TECNOLOGIA
MARC CAMPRODON

DIRECTOR FUNDADOR CARLES CAPDEVILA

C/PEU DE LA CREU, 5-9 08001 BARCELONA TELÈFON: 93 202 95 95 ATENCIÓ AL SUBSCRIPTOR:

93 275 11 10 subscripcions@ara.cat

TEXT LEGAL

Edició de premsa periòdica ARA es reserva tots els drets sobre el contingut del diari ARA, els suplements i qualsevol producte de venda conjunta, sense que es puguin reproduir ni transmetre a altres mitjans de comunicació, totalment o parcialment, sense prèvia autorització escrita.

Difusió controlada

DL.: B-42598-2010 ISSN: 2014-010X

EL DIARI D'AHIR

Fe d'errades: L'ARA agraeix als lectors que ens facin arribar els errors que detectin en el contingut dels articles. Un cop confirmat l'error, l'ARA publica la fe d'errades en aquesta mateixa columna. Podeu fernos arribar les vostres esmenes a opinio@ara.cat.

CONSULTEU MÉS ARTICLES A L'ARA.CAT

Derrotes creuades

na de les coses que em van quedar més clares en llegir l'extraordinària biografia de Winston Churchill publicada per Roy Jenkins l'any 2001 és que tant en l'esfera política com en la militar, i fins i tot en la personal, les victòries i les derrotes sempre són relatives. En efecte, una victòria o una derrota no són ben bé fets, sinó més aviat interpretacions acomodatícies de fets. Per descomptat, quan aquestes lectures de la realitat van més enllà del que és raonable hem de parlar d'autoengany, de cinisme o d'ambdues coses alhora. Si m'ho permeten, els resumiré un vell conte xinès que té diverses variants. Un home arriba a un poble i li regala un imponent cavall blanc al primer jove que es troba pel carrer. Tothom diu "Quina sort!", però un vell afegeix: "Ja ho veurem". Al cap d'uns minuts

el jove cau del cavall i es trenca una cama. Tothom exclama "Quina mala sort!", i l'ancià sentencia: "Ja ho veurem". I, en efecte, després arriben uns soldats que recluten obligatòriament tots els joves sans per anar a la guerra. La gent diu "Quina bona sort ha tingut!", i el vell rebla de nou: "Ja ho veurem". Etcètera.

Fa uns dies, l'endemà de la Diada, pensava en això de les victòries i les derrotes. Vaig escoltar i llegir justificacions poc o gens creïbles, fraseologies d'aquestes que segreguen tant els partits polítics com les organitzacions que actuen igual que aquests però sense prendre's la molèstia de presentar-se a les eleccions; deixem-ho aquí. L'enorme davallada del nombre de manifestants va fer aflorar una explicable i alhora incòmoda sensació de derrota per part de l'independentisme, però que no anava acompanvada d'una eufòria simul tània per part d'un espanyolisme que creia estar patint també, tot i que per altres ra-

ons, una greu derrota (amnistia, finançament, etc.). Els únics que semblaven relativament satisfets eren els socialistes catalans (però no pas els espanyols, tret dels membres directes del govern de Pedro Sánchez). Com podia ser, doncs, que els suposats vençuts i els suposats vencedors compartissin una mateixa sensació de desfeta? Com s'explicava que tant els qui

FERRAN SÁEZ MATEU

FILÒSOF

van aplicar l'article 155 de la Constitució com els qui en van ser objecte visquessin la situació actual com un fracàs històric? Quin és el substrat comú d'aquestes suposades derrotes creuades?

Probablement, unes expectatives tant maximalistes com irreals. S'ha parlat molt de l'independentisme màgic, però no gai-

re del constitucionalisme màgic. Consisteix a creure que un document redactat a finals de la dècada del 1970 conté una mena de poders sobrenaturals que permeten resoldre tots els problemes polítics pel simple fet de brandar el llibret en un hemicicle. Màgia en estat pur. Resulta, però, que la mateixa Constitució que faculta per aplicar l'article 155 serveix també per fer parlamentàriament legítimes (i decisives) les veus minoritàries de l'independentisme que va provocar l'aparició en escena de l'esmentat article... El que s'assembla més a un català que va veure frustrades les seves aspiracions independentistes l'any 2017 és un espanyol de l'any 2024 que ara contempla com les decisions del seu govern estan del tot condicionades... pels protagonistes d'aquella suposada derrota! Tot plegat resulta paradoxal i és viscut per les dues parts en conflicte com un

drama. La diferència és que uns sobreactuen d'una manera i els altres d'una altra: els consensos gestuals i les tradicions escèniques pesen (entrar i sortir sorprenentment d'un escenari, per exemple, tal com vam presenciar fa poc, té molt a veure amb els Pastorets).

Si l'any 2017 tot aquest assumpte tenia una innegable dimensió èpica, ara comença a adquirir un aire crepuscular i repetitiu de batalla perduda i alhora allargassada artificialment fins a l'extenuació. No hi ha hagut cap canvi de lideratge significatiu, ni tampoc cap idea nova i interessant. Per part del constitucionalisme màgic, encara menys. Però no ens enganyem: no es tracta de cap manera d'un empat, perquè no és el mateix disposar, entre moltes altres coses, dels jutges, la Guàrdia Civil i la Comissió Europea que no disposar-ne. Tampoc hem d'albergar fantasies amb relació la noccibilitat d'un concen polític real i estable a curt termini. Implicaria renúncies mútues inassumibles per

bergar fantasies amb relació a la possibilitat d'un consens polític real i estable a curt termini. Implicaria renúncies mútues inassumibles per les dues parts, precisament perquè considerarien –potser amb raó, o potser noque són un nou greuge, una derrota que s'afegeix a l'anterior. Com acabarà, tot plegat? M'acomiado com he començat, amb la lacònica sentència d'aquell avi del conte xinès que, coneixedor del caràcter imprevisible dels esdeveniments, va repetint: "Ja ho veurem".

Com s'explicava que tant els qui van aplicar l'article 155 de la Constitució com els qui en van ser objecte visquessin la situació actual com un fracàs històric?

debat

Qui defineix el mapa: els partits o els votants?

emergència a Alemanya del novíssim partit de Sahra Wagenknecht, l'Associació BSW per la Raó i la Justícia – amb excel·lents resultats a les darreres eleccions de Turíngia i Saxònia–, ha obert un gran debat sobre on situar-lo. ¿Conservadorisme d'esquerres? ¿Extrema esquerra nacionalpopulista? Fins i tot el 26 d'agost passat James Angelos es preguntava a *Politico* si Sahra Wagenknecht era tan d'esquerres que ja era d'extrema dreta.

La reflexió és extraordinàriament rellevant per comprendre els nous mapes polítics determinats per les noves realitats socials i les inquietuds que provoquen en els ciutadans. I, esclar, ho és per superar la incapacitat d'entendre'ls que mostren moltes anàlisis periodístiques i la majoria de formacions polítiques clàssiques, atrapades en les velles classificacions. Això passa als països del nostre entorn i, esclar, també a Catalunya.

Efectivament, ja no parlem de si el PSC és més o menys de centredreta que Junts; de si ERC és poc, molt o gens independentista, o de quin és el grau de conservadorisme ideològic que aparta l'esquerra de les preocupacions de les classes populars. Es tracta del fet que acabi d'entrar al Parlament un partit com Aliança Catalana, que aquí, significativament, provoca més irritació que el mateix ascens de l'ultradretà Vox.

L'oportuníssim llibre que acaba de publicar el professor de ciència política Xavier Torrens sobre Aliança Catalana, Salvar Catalunya. La gestació del nacionalpopulisme català, ens estalvia haver de discutir si Aliança Catalana és feixista, neofeixista o neonazi. La seva resposta és rotunda: no. Fins i tot l'anàlisi de Torrens mostra fins a deu diferèn-

SALVADOR CARDÚS

SOCIÒLEG

cies del partit d'Orriols amb Vox, perquè Aliança és favorable a posicions que se solen considerar progressistes, com ara els drets del col·lectiu LGBTI+, l'eutanàsia i l'avortament, o la no-discriminació per raó de gènere, entre més. I jo encara hi afegiria, perquè és fonamental a Catalunya, la lluita anticolonial d'Aliança enfront del colonialisme agressiu i catalanofòbic de Vox.

En canvi, és cert que Aliança es troba al costat dels moviments nacionalpopulistes que s'han anat estenent arreu aquest segle. Més discutible seria, en el pla formal, si també és un partit d'extrema dreta. Torrens opta per dir que Orriols no pertany al'extrema dreta tradicional, però sí a la nova extrema dreta, similar a la de Marine Le Pen o Giorgia Meloni, per cert, cada vegada més moderades i propenses a pactar amb els partits tradicionals. Remeto a l'anàlisi de Torrens per a més precisions.

Ara bé, he començat esmentant el cas de Sahra Wagenknecht perquè el seu populisme trastoca els esquemes tradicionals, com ho fa Aliança Catalana. Wagenknecht, provinent de l'extrema esquerra comunista – i de pare immigrant iranià—, mostra grans reserves amb l'acolliment il·limitat d'immigrants perquè "ja no hi ha espai". O dirigeix la seva ira cap als Verds perquè creu que la seva obsessió per l'energia

neta està provocant la desindustrialització del país. I considera que "com més fort és l'estat del benestar, més fort ha de ser el sentiment de pertinença" per tal de preservar la disposició a la solidaritat fiscal. I, per no anar més lluny en les seves posicions polèmiques, s'ha mostrat contrària a la llei que facilita el canvi de gènere perquè troba que "converteix pares i fills en conillets d'índies per a una ideologia que només beneficia el lobi farmacèutic". Déun'hi-do!

El partit de Wagenknecht trastoca l'ordre ideològic que delimitava els partits de dreta i esquerra convencionals i que excloïa els extrems als quals es volia tancar en un cordó sanitari. Ara bé, no només altera els mapes polítics i la seva classificació, sinó que sobretot transforma els mecanismes d'adhesió dels electors als partits. Vull dir que a Wagenknecht se li pot dir que és d'extrema esquerra populista. Però, ho són els seus electors? ¿Si Meloni governa Itàlia, i Le Pen ha estat a punt de fer-ho a França –ja ho fa a distància-, més enllà de les categoritzacions tradicionals, els seus electors són realment d'extrema dreta? ¿Té sentit dir que hi ha partits d'extrema dreta populista -o d'extrema esquerra populista- si cada vegada més són votats per un electorat provinent del vell centre polític, de les classes mitjanes que se senten amenaçades? ¿I, a la llarga, què prevaldrà: l'etiqueta dels vells partits, o la composició social del nou electorat?

La política és el govern de les coses, però tant o més el relat sobre les coses que es governen. I un dels grans problemes actuals és la desconnexió entre una cosa i l'altra. Llavors, ¿i si el centre polític acaba definit per qui sàpiga vincular millor una cosa i l'altra?

Junts per la dreta

SEBASTIÀ ALZAMORA

ESCRIPTOR

- Junts per Catalunya té tot el dret de dretanitzar-se, o de mostrar la dreta que en realitat sempre havia representat, però aleshores això comporta renunciar a l'ambigüitat, o l'equidistància, o l'ambivalència, o com en vulguem dir. Ja no val dir allò de "ni dreta ni esquerra, a nosaltres només ens importa Catalunya". Això deixa de funcionar quan el vot de Junts s'arrenglera sempre o molt majoritàriament amb la dreta. I no tan sols el vot, sinó també les propostes: és el cas de la multireincidència, un tema que ha quedat tapat per l'enrenou que ha aixecat el vot de Junts contra la regulació del lloguer, però que torna a ser una qüestió important i sensible, plantejada des d'una òptica reaccionària i propera al populisme xenòfob de ja sabem qui.
- Tampoc és creïble repetir, com solen fer Nogueras i Turull, que Junts no forma ni vol formar part de cap bloc espanyol. Si un partit té grup parlamentari en un Parlament com el Congrés dels Diputats, fortament dividit en un front progressista i un de dreta dura o molt dura, és inevitable que el vot d'aquest grup parlamentari caigui d'un costat o de l'altre, i el vot de Junts ja ha caigut diverses vegades del costat del PP i Vox, que es troben així reforçats per un aliat no tan inesperat com pugui semblar. "Els socialistes van donar suport al 155", solen repetir els partidaris d'aquesta manera de fer. Cert, i el PP i Vox representen els que literalment se'l van inventar (van forçar una interpretació punitiva del tristament cèlebre article 155 de la Constitució) i encara ara repeteixen que va quedar curt.
- → Si un partit es presenta a les eleccions espanyoles és precisament per incidir tant com pugui en la política espanyola, en un sentit o en un altre, i això és justament el que han fet sempre els partits catalans, es definissin com a catalanistes, nacionalistes, sobiranistes, republicans o independentistes. Ja fa un cert temps que creix entre l'independentisme de dretes la idea de fer caure Pedro Sánchez i el seu govern, alguns perquè realment pensen que és una bona estratègia (per aconseguir què?, seria la pregunta) i d'altres per revengisme o per una suma de tírries diverses. En l'horitzó del congrés de Junts surt com a favorita (beneïda per la direcció, si més no) la idea de configurar un "front patriòtic", que suposadament hauria de confrontar-se amb un front patriòtic paral·lel de la dreta espanvola i així reviure els vells dies de glòri les grans mobilitzacions independentistes. El problema és que les coses ja no són tan clares: és cert que la política catalana "s'ha espanyolitzat", sobretot en el sentit que, tant a Espanya com a Catalunya, la dreta tradicional cada dia assumeix més tics i envia més senyals al seu corresponent de l'extrema dreta. Posats a fer opcions *catch-all*, ves que a Catalunya no sigui més capaç de construir-la algú com Salvador Illa, a qui Junts acusa d'espanyolista però que de moment té la presidència de la Generalitat i es comporta com un catalanista cristià i pragmàtic dels de tota la vida. Com els de Convergència i Unió.

Cultura i oci

AR

Francesc Domingo, el pintor obrer, reviu a la Vila Casas

L'artista va organitzar una gran exposició d'art català a París el 1937 boicotejada per l'Estat

ANTONI RIBAS TUR BARCELONA

El pintor Francesc Domingo (Barcelona, 1893 - São Paulo, 1974) va ser un dels artistes catalans que, arran de l'esclat de la Guerra Civil, van posar el seu ofici al servei de la causa republicana. Com a secretari del Sindicat d'Artistes, Pintors i Escultors de Catalunya UGT, Domingo va endegar amb el comissari de Propaganda de la Generalitat, Jaume Miravitlles, una exposició d'art modern català a París prevista per a finals del 1936 semblant a la d'art francès que s'havia pogut veure el 1917 per donar suport a una França en guerra.

L'objectiu principal de Domingo i Miravitlles era transmetre al món que Catalunya era un país que tenia cura del seu art i el seu patrimoni, per contrarestar la propaganda franquista, que treia suc de la destrucció de patrimoni religiós, i també volien difondre un relat unitari de l'art català. Però aquesta mostra no es va arribar a celebrar: les vicissituds del projecte, en el qual van estar involucrats grans noms com Pablo Picasso i el crític d'art Carl Einstein, és una de les principals troballes que es poden descobrir a la gran exposició dels Espais Volart de la Fundació Vila Casas a Barcelona, titulada Francesc Domingo. De Sant Just a São Paulo, coincidint amb el cinquantenari de la mort de Domingo. "Picasso va prometre una col·lecció d'obres seves, perquè se sentia un català més, i volia ajudar la República –revela la

historiadora i comissària de la mostra, Natàlia Barenvs-. Einstein era conegut perquè havia posat l'escultura negra com a paradigma de l'art cubista després de ser ferit al front d'Aragó, va tornar a Barcelona. on va entrar en contacte amb Domingo i els artistes del sindicaties va posar a ajudar a organitzar aquella exposició".

Domingo i Miravitlles van aconseguir unes 300 obres en pocs dies i les van portar cap a París. La mos-

tra, que havia d'omplir el Jeu de Paume, havia d'incloure fotomuntatges del que s'estava fent a Catalunya en àmbits com l'ensenyament i l'agricultura, un homenatge a Federico García Lorca i les obres d'art medieval salvaguardades al país. Però quan Miravitlles va demanar permís al responsable corresponent, el govern espanyol va boicotejar el projecte i el va fer servir com a font d'inspiració per al Pavelló Espanyol de l'Exposició Universal de París del 1937. "Aquella era una exposició de promoció de l'Estat i de la República i del que s'estava fent a Espanya. Els estudiosos del pavelló es van sorprendre de com podia ser que fessin tot allò en un mes, però era material que ja estava preparat. Però les obres dels artistes catalans que ja havien arribat a París no hi van ser. El govern de la República va dir ex-

pressament que no hi hagués gaires artistes catalans", explica Barenys. Tot i la cancel·lació, Domingo i Miravitlles no es van donar per vençuts i van voler fer l'exposició a Mèxic. Però aleshores l'exèrcit franquista va interceptar el vaixell on viatjaven i es va quedar les obres com a botí de guerra. Moltes d'aquelles obres confiscades el govern espanyol les va tornar als hereus dels seus propietaris a principis dels anys vuitanta.

Amb Francesc Domingo. De Sant Just a São Paulo, Barenys ha fet una feina brillant per fer justícia al llegat de Domingo i donar-lo a conèixer al gran públic. "¿Com és possible que en aquells moments la tríada de l'avantguarda catalana fos Miró, Dalí i Domingo i ara Domingo hagi desaparegut de la memòria col·lectiva?", lamenta la comissària. Segons Barenys, una de les raons és

Talent

"És un fora de sèrie. Estava superdotat per al dibuix", diu Natàlia Barenys

Origen
Francesc
Domingo
provenia
d'una família
humil del
Raval

que, a diferència de molts altres artistes, Domingo provenia d'una família humil del Raval. "Domingo creix, s'educa i es forma en un ateneu obrer. Aquesta educació és molt important perquè el converteix, com va dir Sunyer, en un «proletari intel·lectual»", diu la comissària.

El recorregut de l'exposició és cronològic i arrenca amb *Els jugadors* (1920), un quadre que va marcar un punt d'inflexió en la seva trajectòria, perquè poc després Domingo va marxar a París. "És un fora de sèrie, Domingo estava superdotat per al dibuix", subratlla Barenys. La formació de Domingo és noucentista, però en el seu cas s'ha d'entendre com un noucentisme que conté una llavor rupturista. Així, en plenes avantguardes, Domingo va assimilar el surrealisme en unes figures espectrals, dues de

ara DIJOUS, 19 DE SETEMBRE DEL 2024

cultura i oci

'EL 47' LIDERA LA TAQUILLA **ESPANYOLA**

El 47 va ser dimarts el film més vist a la taquilla espanyola i va sumar 15.700 espectadors i 82.000 euros en un sol dia. Una altra cinta en català, Casa en flames, va ser la setena més vista 13 setmanes després de l'estrena.

PREMI ATENEU **D'HONOR**

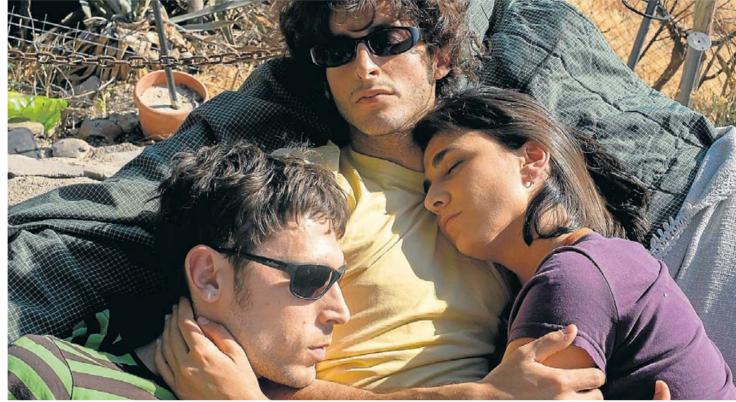
IOSEP MARIA POU, L'actor i director teatral Josep Maria Pou rebrà el Premi d'Honor dels Premis Ateneus 2024, que organitza la Federació d'Ateneus de Catalunya. El guardó reconeix la destacada trajectòria de Pou.

les quals estan exposades, que tenen una llum que prové del seu interior i que estan marcades per la imminent mort de l'esposa de Domingo víctima de la tuberculosi.

El recorregut continua amb l'època bretona, corresponent a anys de la dictadura de Primo de Rivera. En els retrats exposats hi ha la influència del classicisme de Picasso i el Romànic. Quan va tornar a Barcelona, per guanyar-se la vida es va fer pintor de la Sala Parés en exclusiva. Això va provocar una situació curiosa. "El que fa Domingo és retratar noies burgeses de dia, i de nit se'n va al Paral·lel i pinta escenes d'esbarjo dels obrers", relata Barenys. Per això a Domingo li van posar l'etiqueta de realista social, tot i que el seu realisme és "més introspectiu, líric i poètic".

Després dels àmbits dedicats als anys de la Guerra Civil, el tram final de l'exposició arrenca amb els anys 40, caracteritzats per la duresa de no poder exposar. "No va anar a la presó, però és el típic cas de l'assetjament que no et convidaven als actes, no guanyaves premis i no exposaves". Per això Domingo va decidir exiliar-se al Brasil, d'on no va tornar, i on va pintar unes maternitats brasileres i unes figures negres i mulates que representen un exemple de "traducció cultural", conclou Barenys.

Fotograma de Segundo premio, la pel·lícula d'Isaki Lacuesta que lluitarà per l'Oscar. BTEAM

Isaki Lacuesta competirà per l'Oscar amb 'Segundo premio'

Els acadèmics espanyols trien la pel·lícula codirigida per Pol Rodríguez

XAVI SERRA

Un any després de l'èxit de J.A. Bayona amb La societat de la neu, un director català tornarà a lluitar per l'Oscar. Segundo premio, la pel·lícula d'Isaki Lacuesta –codirigida amb Pol Rodríguez-sobre la gravació del disc de Los Planetas *Una semana en* el motor de un autobús, és la pel·lícula elegida per l'Acadèmia del Cinema Espanyol per representar Espanya en la cursa per l'Oscar a la millor pel·lícula internacional. El film s'ha imposat a les altres dues cintes preseleccionades: Marco, d'Aitor Arregi Galdos i Jon Garaño, i *La es*trella azul, de Javier Macipe.

Premiada al Festival de Màlaga amb la Bisnaga d'Or a la millor pel·lícula i direcció. Segundo premio és un dels millors films d'Isaki Lacuesta (Banyoles, 1975), una immersió en el mite i la realitat de la banda de Granada Los Planetas. El film recrea un moment crític de la banda, quan després de dos discos la baixista May abandona el grup, que es veu obligat a reinventar-se i buscar també un nou bateria enmig de pressions de la discogràfica i una tempesta interna per l'addicció a les drogues del guitarrista. Segundo premio reflexiona sobre les factures vitals de la creació col·lectiva i sobre com l'amor i l'amistat es barregen de manera tòxica en un grup.

Lacuesta es va connectar a l'acte de l'acadèmia a través de videotrucada i va confessar la sorpresa per l'elecció dels acadèmics. Ell, diu, només veu "debilitats" a la pel·lícula, però confia que "els subtítols en anglès la faran molt millor". Sobre la capacitat d'un film tan local per connectar amb un públic internacional, el director va comentar que ja s'ha projectat a ciutats amb la seva pròpia escena musical com Seattle i Nova York i que la resposta "no podria haver estat més positiva: han entès perfectament la pel·lícula".

La selecció per representar Espanya als Oscars és, de moment, el moment més feliç de la trajectòria d'una pel·lícula marcada per les circumstàncies complicades en què es va haver de rodar. Uns dies abans de començar el rodatge, la filla de Lacuesta i Isa Campo, la Luna, va rebre el diagnòstic de leucèmia i va començar un tractament. Els pares es van mantenir al seu costat i va ser per això que Pol Rodríguez, l'ajudant de direcció, va fer un pas endavant i va assumir el rol de codirector mentre Lacuesta supervisava el rodatge des de l'hospital on la filla seguia el tractament. Finalment la Luna va morir, i Lacuesta li ha dedicat a ella la pel·lícula, com també el premi a millor director que va recollir fa uns mesos a Màlaga.

Segundo premio lluitarà per aconseguir la nominació a la millor pel·lícula internacional de la 97a

Calendari Els títols de la 'shortlist' se sabran el 17 de desembre i els nominats el 17 de gener

Objectiu Lacuesta es pot convertir en el 5è català a guanyar l'Oscar i en el primer director edició dels Oscars, que se celebrarà el 2 de març. Però abans de competir per l'Oscar haurà de superar dues fites importants: la primera és entrar en la shortlist de la categoria, que s'anunciarà el 17 de desembre. A continuació, cal que sigui un dels cinc títols nominats al premi, que s'anunciaran juntament amb la resta de categories el 17 de gener del 2025. Si Lacuesta guanyés l'estatueta, seria el cinquè català amb un Oscar i el primer director.

La connexió Bayona

L'anunci de la candidatura de Segundo premio als Oscars el va fer l'actor Eduardo Noriega, que també és membre de l'Acadèmia de Hollywood. Noriega va llegir el nom de la pel·lícula seleccionada en un acte celebrat a la seu de l'Acadèmia del Cinema Espanvol. Al costat seu hi havia e president de l'acadèmia, Fernando Méndez-Leite, i la notària Eva Fernández Medina. La pel·lícula seleccionada l'any passat, *La societat de la neu* de J.A. Bayona, va aconseguir finalment la nominació de l'Acadèmia de Hollywood a millor pel·lícula internacional i també la de millor maquillatge i perruqueria, però finalment no va guanyar cap Oscar. Bayona, per cert, serà el productor de la pròxima pel·lícula d'Isaki Lacuesta.

cultura i oci

MÚSICA

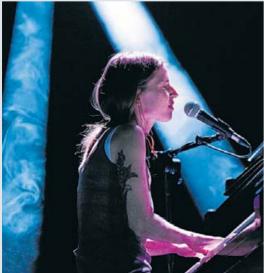
L'alegria jazzística de Lucia Fumero perfuma Vic

Crònica

XAVIER CERVANTES
VIC

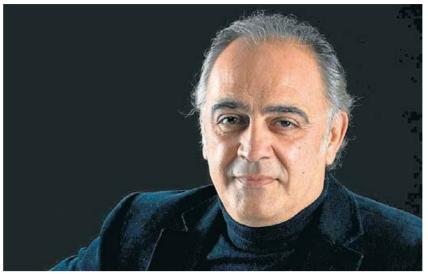
i ha alegria en el jazz de la pianista barcelonina Lucia Fumero. I encara n'hi ha més quan l'allita amb la cançó sud-americana, que és el que fa en el disc Folklore que acaba d'editar amb el segell Seed Music: un viatge que recorre tradicions diverses, d'Ernesto Lecuona a Violeta Parra, sempre amb aquella manera de tocar tan polida i exacta. Fumero no és una pianista que embruti o agafi dreceres capritxoses, sinó una instrumentista rigorosa i elegant, fins i tot quan més juganera és l'aposta, i potser per això mateix tan dotada rítmicament i harmònicament. La presentació en directe d'aquest material va inaugurar ahir la 36a edició del Mercat de Música Viva de Vic, l'última sota la direcció artística de Marc Lloret i Oriol Roca després de catorze anys.

En tot just una hora, Lucia Fumero va remenar arrels familiars (és filla del contrabaixista argentí Horacio Fumero) i complicitats profundes amb els músics que l'acompanyen en el disc i que també van participar en el concert. Primer Magalí Datzira (contrabaix) i Juan B. Berbín (bateria), amb els quals constitueix un trio excel·lent que va començar la nit amb el jazz obert de peces com Fénix. Després va aparèixer Rita Payés, gairebé una ànima bessona de Lucia Fumero, per cantar Nothing amb dolça nocturnitat. La mateixa Payés es va integrar com a trombonista en la secció de vent que van completar Marcel·lí Bayer (clarinet) i Eva Fernández (saxo). Cal insistir una vegada més en l'immens talent de l'escena jazzística sorgida en els últims anys de les escoles superiors de música catalanes. Un dels millors moments de la nit, i el que més bé descriu el concepte darrere de Folklore, va ser quan van tocar Vals vienezolano i La bruja: el primer és un tema que comença amb pianisme impressionista i esclata en rumba, i el segon és una exultant cançó sud-americana vestida de jazz, o al revés; i totes dues van ser rebudes amb entusiasme pel públic. La col·laboració de la cantant mexicana Fuensanta Méndez va afegir fondària a *Del* amor, i en el tram final Salvador Sobral va sumar-se a la festa per cantar dues peces seves, una bonica manera de recordar que Fumero ha sigut la pianista de la gira de Sobral..

Lucia Fumero ahir al Mercat de Música Viva de Vic. XAVI TORRENT / MMVV

ARTS ESCÈNIQUES

Pep Tosar en una fotografia recent. CEDIDA

Pep Tosar dirigirà la nova etapa del Teatre del Raval

Empar López traspassa la sala perquè no va rebre l'ajut triennal de la Generalitat

LAURA SERRA BARCELONA

El Teatre del Raval canvia de mans. Empar López, que l'ha dirigit durant disset anys, tira la tovallola per la manca de viabilitat econòmica del projecte, atès que no va rebre la subvenció triennal de la Generalitat que havia obtingut fins al 2023. El comiat no suposarà que tanqui el teatre. Segons ha pogut saber l'ARA, Pep Tosar dirigirà la sala en la nova etapa.

Pep Tosar (Artà, 1961) és un actor, dramaturg i director escènic de trajectòria reconeguda i també té experiència en la gestió d'un teatre, perquè va dirigir el Círcol Maldà del 2008 al 2013. Com en aquella etapa, gestionarà la sala juntament amb Evelyn Arévalo. Tosar explica a l'ARA que enceten el projecte "amb il·lusió", però encara amb incertesa sobre la data de reobertura, perquè tot just estan pendents dels tràmits per fer unes obres de certa envergadura que en canviaran la fesomia.

Per això Tosar encara no vol detallar el seu projecte artístic. "Jo faré el que sé fer", afirma. El segell de Pep Tosar es fonamenta en un teatre d'alt voltatge literari, poètic, a partir d'adaptacions d'autors com Antonio Tabucchi, Thomas Bernhard, Anton Txèkhov i Patrick

Süskind, Guillem d'Efak, Blai Bonet i Vicent Andrés Estellés.

"No optar per un teatre més fàcil ja és un risc incorporat. Ens tirem a una piscina olímpica", diu Tosar, conscient que l'aventura "és un risc a tots nivells", per la necessitat d'atraure tant el públic com els ajuts públics. Les pròximes setmanes i mesos seran claus per anunciar la reobertura de la sala, que podria canviar de nom, i les línies de programació.

Final d'etapa

Empar López va tancar la seva etapa al juliol, però ho ha anunciat aquesta setmana, després de signar el traspàs. López explicava a l'ARA que no plega per voluntat pròpia ni per problemes amb el propietari de l'espai -que és el bisbat de Barcelona, perquè la sala forma part de la parròquia de Nostra Senyora del Carme-, sinó perquè l'empresa no ha rebut la subvenció triennal per al període 2023-26 i no es veu amb cor de continuar sense aquest suport: "La temporada passada ha sigut duríssima i és una decisió dolorosíssima, però no ens podem permetre continuar sense ajudes". La temporada passada van tenir 9.000 espectadors, una ocupació del 34%, amb un preu mitjà d'entrada per sota dels 16 euros.

La seva línia teatral se centrava en traduccions de clàssics al català i versions de musicals en català. Els musicals *Lavampira del Raval*, *Goodbye* Barcelona i Germans de sang van ser tres de les campanades musicals. Més recentment han tingut èxit les versions teatrals de pel·lícules clàssiques com Testimoni de càrrec, El miracle d'Anne Sullivan i 12 homes sense pietat. "L'administració hi hauria d'haver posat més interès", diu López, que té previst emprendre altres projectes teatrals i mantenir viva la Mostra de Teatre de Barcelona, que va fundar fa 26 anys.

Emilio Aragón estrena un musical al Poliorama

BERTA COLL BARCELONA

Una església en ruïnes ocuparà l'escenari del Teatre Poliorama fins al 13 d'octubre. Antonio Banderas i Emilio Aragón presenten un nou muntatge de Godspell, un clàssic de la comèdia musical nord-americana dels anys 70. Tot i que va néixer com un projecte universitari, aquest espectacle de Stephen Schwartz i John-Michael Tebelak va aterrar de seguida als circuits teatrals alternatius de Nova York i va consagrar-se com un dels musicals juvenils que no passen de moda.

Després d'estrenar el muntatge al Teatre del Soho Caixabank de Màlaga "amb les entrades exhaurides durant molts mesos" – segons va explicar ahir el productor teatral Toni Albaladejo, un dels socis del Poliorama–, la companyia arrenca a Barcelona una gira estatal amb un nou repartiment, encapçalat per l'actor barceloní Andro Crespo.

"Godspell està basat en les paràboles de l'Evangeli segons sant Ma-

El repartiment de Godspell, el musical. TEATRE POLIORAMA

teu i, tot i que Jesús hi té un paper central, no crec que sigui un musical religiós, sinó que sobretot parla de l'amor", diu Aragón, que com a director de l'espectacle ha intentat adaptar-lo a la realitat del 2024. "Vaig fer una videotrucada amb Schwartz i vaig proposar-li canviar una mica la primera escena per por-

tar-la a l'actualitat, amb la guerra d'Ucraïna – explica –. Al principi em va dir que no, però al cap de dos dies em va dir que fes el que volgués". El director descriu l'espectacle com un "meravellós calaix de sastre", fruit d'un "treball sobretot coral, encara que hi hagi cançons específiques per a cada personatge". "En aquesta societat que demana a crits més empatia i generositat, més petons i abraçades, en aquesta societat en què llegir les notícies és un esport de risc, necessitem més espectacles així", afegeix.

Banderas i Aragón viuen el projecte amb il·lusió, sobretot perquè els ha permès resoldre "una assignatura pendent des de fa temps, que era treballar junts". "Per casualitats de la vida, resulta que *Godspell* va ser la primera comèdia musical que l'Antonio [Banderas] va veure de petit i també va ser la primera que vaig veure jo quan vaig arribar a Espanya amb la família", explica Aragón, que quan va descobrir aquesta coincidència va pensar que "la vida de vegades conspira".—

FICCIÓ

El 'true crime' que vol fer esgarrifar els seguidors de 'Dahmer'

'Monstruos: la historia de Lyle y Erik Menendez' explica un dels assassinats més cèlebres dels EUA

ALEJANDRA PALÉS BARCELONA

Els amants del sang i fetge van embogir quan Netflix va estrenar Dahmer –la història d'El carnisser de Milwaukee- fins al punt de convertir-la en la tercera sèrie més vista de la història de la plataforma. Conscients de la fascinació actual pel true crime i la truculència, el mateix equip que va fer aquella sèrie, encapçalat per Ryan Murphy, llança avui una nova entrega centrada en un altre cas d'assassinat molt cèlebre als Estats Units, el de José i Kitty Menendez a mans dels seus fills Lyle i Erik. Seguint la pauta de Dahmer, que es va estrenar sense campanya de publicitat i una mica d'amagatotis, Netflix no ha permès a la premsa veure els nous episodis per avançat com sol ser habitual.

El que sí que ha compartit la plataforma són dos tràilers que deixen entreveure quina visió donarà la sèrie d'uns assassinats que van trasbalsar el país, ja que els Menendez eren una família benestant de Beverly Hills i el judici pel crim va tenir un nivell de cobertura per part dels mitjans similar al cas d'O.J. Simpson. L'agost del 1989, els germans Lyle i Erik Menendez, de 21 i 18 anys, van trucar a la policia assegurant que quan havien arribat a casa havien trobat els seus pares morts. El matrimoni, que a la ficció és interpretat per Javier Bardem i Chloë Sevigny, havien quedat pràcticament irreconeixibles: ell havia rebut sis trets i ella deu. Mesos després de les morts, els germans van començar a gastar part de la fortuna del pare de forma extravagant i la investigació va sospitar d'ells com a possibles autors dels crims. Finalment, van ser detinguts i portats a judici per assassinat premeditat i conspiració per assassinar.

Durant el judici, l'acusació va argumentar que el crim tenia una motivació econòmica, mentre que la defensa mantenia que les morts havien estat en defensa pròpia. Els advo-

Els germans Lyle i Erik Menendez van matar els seus pares a trets d'escopeta. NETFLIX

cats van assegurar que durant anys el pare havia maltractat i abusat sexualment dels fills amb la complicitat de la mare, que tenia constància de les accions del seu marit, però va preferir ocultar-les. Amb aquesta versió es trencava la imatge de família perfecta que projectaven tant José, empresari del món de l'entreteniment, com Kitty, exreina de bellesa. L'argumentari de la defensa no va convèncer ni el jurat popular ni l'opinió pública, i els germans, que encara mantenen la mateixa versió que al judici, van ser condemnats a cadena perpètua sense possibilitat de llibertat condicional.

Els tràilers de la sèrie semblen indicar que Murphy vol fer una reActors Javier Bardem i Chloë Sevigny interpreten la parella assassinada visió d'aquell cas, com ja va fer del cas d'O.J. Simpson amb American crime story. El pueblo contra O.J. Simpson. En les primeres imatges, es veu Bardem interpretant José Menendez com un pare abusiu i terrorífic que fa discursos comparant el seu fill amb un gos que desobeeix. "Crec que no et vaig pegar prou fort. Així que, com a pare, això és culpa meva. Em sap greu", diu l'empresari en una escena corprenedora. La seva dona tampoc sembla tenir gaire estima pels seus fills i en un altre moment inclòs també en el tràiler assegura que li han arruïnat la vida. En una conversa amb un d'ells, diu: "Em penedeixo d'haver-te tingut. Po-

dria haver sigut una estrella del cinema com Kim Novak. I, en canvi, tu ets el que tinc?"

A banda de Bardem i Sevigny, la sèrie també compta amb la participació de Nathan Lane, que interpreta el periodista Dominik Dunne, que va cobrir el cas per a Vanity Fair. Qui no se sap si apareix en la ficció com a personatge és el periodista Robert Rand, que fa més de 30 anys que segueix aquesta història i dona suport a la versió dels dos condemnats. De fet, tant aquest periodista com els advocats de Lyle i Erik asseguren que hi ha noves proves que si fossin admeses per la justícia podrien implicar una reducció de condemna.

COMUNICACIÓ

El Col·legi de Periodistes llança un pòdcast per reflexionar sobre la professió

A.P. BARCELONA

El Col·legi de Periodistes de Catalunya, en col·laboració amb la plataforma CaixaForum+, acaba de llançar un vídeo pòdcast per reflexionar sobre l'ofici de periodista. El projecte, que està conduït per Albert Om i porta per títol *Periodis*- *tes*, consisteix en converses d'entre 45 i 60 minuts amb diferents referents del sector.

El primer episodi, que ja està disponible gratuïtament a CaixaForum+, està protagonitzat per Jordi Évole. En total, el vídeo pòdcast està format per deu episodis. Els altres periodistes que conversen amb Om sobre la seva professió són Esther Vera –la directora de

Contingut En total són 10 converses amb referents del periodisme

l'ARA-, Gemma Nierga, Ramon Besa, Tura Soler, Josep Cuní, Josep Carles Rius, Cristina Gallach, Lluís Permanyer i Txell Feixas. Segons va explicar el degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya, Joan Maria Morros, s'ha fet una tria de professionals que tingués "equilibri generacional" i fos paritària, a més d'aportar perspectives i experiències diverses.

"El principal objectiu és oferir un espai per reflexionar en un moment en què l'ofici travessa canvis i reptes majúsculs. En aquest sentit, *Periodistes* convida tant el sector periodístic com el públic en general a reflexionar col·lectivament, alhora que permet passar una estona enriquidora i divertida escoltant les anècdotes i històries dels convidats", remarca Morros.

cultura i oci

Estils

Tot el que els experts volen que sàpigues de sexe (i potser no saps)

Recopilem els consells que solen donar a teràpia a parelles i persones que volen millorar la vida sexual

CATHERINE PEARSON

arelles preocupades per les libidos "incompatibles". Persones obsessionades per arribar a l'orgasme. Amants que es pregunten si tenen una quantitat de sexe "normal". Els terapeutes, educadors i investigadors sexuals solen veure aquests problemes una vegada i una altra. Ens hem posat en contacte amb diversos experts per fer-los la pregunta següent: què t'agradaria que sabessin les persones sobre el sexe i la intimitat? I aquestes són les respostes:

La comparació és l'enemic del plaer

Lori Brotto, psicòloga i professora de la Universitat de Colúmbia, passa molt de temps intentant convèncer les persones que tirin a la paperera el concepte de vida sexual "normal" en allò que es refereixi a com i amb quina freqüència es mantenen relacions íntimes. "La freqüència amb la qual les parelles mantenen relacions no és una mesura significativa de la salut sexual", assegura. "Tot i que és una dada a la qual es dona molta importància, no diu res sobre si les persones gaudeixen realment del temps

que passen amb la parella i de les relacions sexuals que mantenen", afegeix. "He treballat amb parelles que tenen sexe cada nit i se senten desgraciades", diu Casey Tanner, terapeuta sexual establerta a Nova York. A la banda contrària, ha treballat amb parelles que se senten profundament unides i que mantenen relacions sexuals potser tres cops l'any. "Deixeu de banda els números", insisteix Tanner: "I, en comptes d'això, centreu-vos en com us sentiu en cada experiència sexual".

El moment d'actualitzar la definició de 'sexe'

"Tenim la tendència a pensar en el sexe com una acció", diu la terapeuta de parelles Esther Perel. "El sexe no és una cosa que es fa. És un lloc on vas". Sovint, Perel fa preguntes com: "Què vols experimentar? Per a tu és una experiència transcendent? D'unió espiritual? De connexió profunda? O és una experiència en la qual pots ser entremaliada i, per un cop, no ser una bona noia?" Reconèixer que l'orgasme compartit no és l'únic destí durant el sexe pot ajudar les parelles a desencallar-se, assegura l'experta.

Candice Nicole Hargons, professora associada de la Universitat

Competir Una de les suggerències

més repetides és no comparar-se

Diferències El desig sexual en la realitat és molt diferent del de la

pantalla

d'Emory i autora del llibre *Good sex*, anima els seus clients a pensar en la idea d'un menú sexual. "La majoria de nosaltres rebem un menú sexual molt poc condimentat quan som petits", diu. Els tipus de sexe del nostre menú poden estar influïts pels mitjans de comunicació, les classes d'educació sexual i el que aprenem socialment. Però ella anima els clients de teràpia sexual a crear un menú més gustós i personalitzat, "que diguin per ells mateixos quins són els seus sí, els seus no i els potser". L'única cosa negociable? El plaer ha de ser el plat principal.

"Et sorprendria saber amb quanta gent parlo diàriament que no entén que el sexe no ha de fer mal", diu Jessica Ross, terapeuta sexual de Michigan. "L'orgasme? És opcional. Però el plaer és obligatori".

Hi ha més d'un tipus de desig

El desig sexual, tal com es presenta a la televisió, al cine i a la pornografia, és invariablement espontani: un impuls sobtat i aclaparador de tenir relacions sexuals. Però hi ha una altra mena de desig igualment vàlida, coneguda com a desig receptiu. "Sorgeix com a resposta al plaer deliberat o a estímuls eròtics", diu Lauren Fogel Mersy, psi-

còloga i terapeuta sexual de Minnesota. Les persones que tendeixen a experimentar el desig receptiu han de sentir-se tranquil·les perquè "no hi ha res de dolent", assegura. "No estan trencades. Potser només necessiten treballar una mica més per comprendre quin tipus d'estimulació eròtica els ajuda a sentir-se oberts a la possibilitat d'intimar, com el tacte, per exemple". A més, les parelles han de deixar de banda l'expectativa que han d'estar alineats en com i quan experimenten el desig. "La discrepància en el desig és la norma i no l'excepció", diu la doctora Fogel Mersy.

No subestimis el poder del clítoris

"El clítoris és el centre neuràlgic de l'orgasme femení i la immensa majoria de les terminacions sensitives que contribueixen al plaer es troben a la superfície de la vulva, no dins la vagina", explica Ian Kerner, terapeuta sexual i autor de *She comes first*. La majoria de les posicions sexuals no estimulen gaire el clítoris, cosa que contribueix al fet que hi hagi una gran bretxa orgàsmica entre les parelles heterosexuals. "Adoptant un enfocament més clitorià al sexe, les activitats que solen consi-

derar-se preliminars, com l'estimulació manual i oral, no només són precursores d'alguna cosa més. Són

l'acte principal", diu Kerner. Dit això, "hi ha dones que poden arribar a l'orgasme durant el coit", diu Debby Herbenick, professora de l'Escola de Salut Pública de la Universitat d'Indiana. Les seves investigacions suggereixen que el 18% de les dones arriben a l'orgasme només amb la penetració. "Per a les dones que volen tenir un orgasme durant la penetració vaginal o el coit, està bé voler-ho i hi ha maneres d'intentar-ho", afegeix.

Els homes no són interruptors

Hi ha molts tòpics sobre la sexualitat masculina: entre ells, que tots els homes pensen en sexe constantment i que "amb un cop de vent n'hi ha prou perquè un home tingui una erecció", diu Kerner. "El que es perd és la gran veritat que la sexualitat masculina és tan complexa i variable com la femenina". La discrepància en el desig és el problema número 1 que atén a la seva consulta i els homes tenen les mateixes probabilitats de ser la parella amb baix desig que les dones, assegura. Sovint, els seus clients homes senten molta vergonya i pudor per no iniciar les relacions sexuals com "se suposa que haurien de fer-ho". "Els homes no són interruptors de llum en termes de sexe. No s'encenen i s'apaguen", assegura Kerner.

La intimitat ha de ser al calendari, el sexe no

Anotar el sexe al calendari és un consell molt utilitzat a teràpia, tot i que Tanner creu que pot ser contraproduent. "La pressió d'haver de mantenir una cita sexual realment pot disminuir el desig sexual", explica. En comptes de posar sexe al calendari, aconsella programar una activitat que obri la porta a la intimitat.

"El que això suposi variarà d'una parella a una altra", diu Jessa Zimmerman, terapeuta sexual amb consulta privada a Seattle, que ofereix el mateix consell als seus clients. "És molt diferent de dir: «Està bé, a partir d'ara tindrem relacions cada diumenge a la nit». Perquè llavors no passa gaire temps que la persona amb menys desig comença a evitarho i a témer-ho".

És possible sobrepensar

Sara Nasserzadeh, psicòloga social i autora de Love by design, que treballa amb clients de tot el món, diu que veu una tendència entre alguns dels seus clients nord-americans a sentir com si haguessin de parlar de sexe fins al cansament. "Em sembla ridícul, perquè el sexe és una cosa que implica els cossos -diu- implica el que és somàtic".

Això no significa que el seu lema sigui "fes-ho sense pensar", però de vegades cal deixar que el cos connecti i "parli" per un mateix, assegura. "Dit d'una altra manera: el sexe hauria de robar-te momentàniament la intel·ligència. El bon sexe et fa més tonto. I el gran sexe et fa molt i molt estúpid", diu Stephen Snyder, terapeuta sexual de Nova York.

Gent

Manu Tenorio amenaça Podem amb accions legals per tractar-lo de "morós"

A. PALÉS BARCELONA

anu Tenorio, conegut per haver estat concursant de la primera edició d'Operación Tri-*_unfo*, està vivint una setmana d'intenses polèmiques. El cantant, que s'ha definit com un home que políticament "no és ni d'esquerres ni de dretes", ha entrat en conflicte amb Podem després d'assegurar que a la seva segona residència de Sanlúcar de Barrameda (Cadis) hi té "inquiokupes" perquè la família que hi viu no li paga el lloguer des de fa un any. Els llogaters asseguren que això no és veritat i defensen que han estat pagant el lloguer mensual a Hisenda per saldar el deute que el cantant té amb les arques públiques. La versió dels inquilins ha rebut el suport de la portaveu de Podem, María Teresa Pérez, que ha titllat l'extriunfito de "morós" i ha demanat a Tenorio que "deixi de donar ales al fals discurs de l'okupació" utilitzant un "altaveu disposat per a la mentida".

Les crítiques de Podem no se li han posat gens bé al cantant sevillà, que ha avançat que està estudiant prendre accions legals contra la formació política. "¿A mi vindran els de Podem a dirme què és lluitar quan jo m'he deixat la vida treballant, quan la meva germana amb 17 anys ja estava treballant de perruquera, quan jo als 16 estava cantant en casaments i batejos?", s'ha queixat Tenorio a Telecinco.

Els suposats "inquiokupes" de Tenorio i la seva dona, Silvia Casas, fan un relat totalment diferent. En una entrevista al programa d'Antena 3 Yahora Sonsoles argumentaven que Hisenda els havia reclamat les quotes del lloguer per fer front al deute milionari que té el cantant sevillà. "Ni som okupes ni hem deixat de pagar. Com

li hem de pagar a ell si Hisenda ens demana per carta els diners?", deien els llogaters, que asseguren haver rebut dues cartes del fisc. A més, la família ha contraatacat assenyalant Tenorio i la seva dona com uns mals propietaris que es desentenen de les seves obligacions. En aquest sentit, asseguren que fa mesos que esperen que l'artista arregli el sostre d'un lavabo que va col·lapsar. "Molts mesos després de nosaltres deixar-li de pagar, després de rebre les cartes d'Hisenda, encara tenim el sostre caigut", remarcaven. Per la seva banda, Tenorio assegura que no té cap deute amb Hisenda, sinó que té ajornaments per fer front als seus pagaments.

Tot el conflicte per la segona residència de Sanlúcar de Barrameda va començar arran d'una entrevista de Silvia Casas a *El Español* en la qual parlava dels problemes amb els seus llogaters. "Són inquiokupes perquè van entrar amb contracte i després van deixar de pagar", deia. "Són una família amb nens i, com que se saben la llei, tenen totes les de guanyar i la resta hem de seguir pagant la hipoteca. I que no et passi pel cap no pagar un mes perquè ves a saber on aniràs a parar. Ningú està protegit davant d'aquestes situacions. Els que som treballadors no ens mereixem això", es lamentava Casas. que dirigeix una agència de comunicació.

Beckham va patir fent el documental de Netflix

Tot i que ha estat un èxit a Netflix, David Beckham ha confessat que no va gaudir durant la gravació del documental sobre la seva vida que es pot veure a la plataforma. Segons va explicar l'exjugador de futbol durant una conferència organitzada per la Royal Television Society, fer Beckham el va posar molt "nerviós". "Em preocupava i em posava nerviós, i també posava nerviosa la Victoria [la seva dona]", ha dit Beckham sobre la sèrie documental de quatre episodis que es va estrenar a Netflix el 2023. "Vaig odiar pràcticament cada moment del procés, va ser molt difícil", va remarcar.

Beckham assegura que un dels motius que el feia dubtar sobre la idoneïtat del documental era una certa recança a mostrar la seva vida

GARETH CATTERMOLE / GETTY

privada. "Tot i que la gent creu que ho sap tot sobre nosaltres en realitat no és així, i realment no volia obrir les portes de casa nostra. Malgrat tot, sabia que era el moment adequat per explicar la meva història", afegeix.

L'exfutbolista reconeix, que tot i les seves prevencions, tant ell com la seva dona, l'ex spice girl i dissenyadora Victoria Beckham, van quedar encantats amb el resultat del documen-

De fet, els va agradar tant com va quedar la docusèrie que el pròxim projecte televisiu de la parella, que al juliol va celebrar 25 anys del seu ca sament, és un documental sobre Victoria, una iniciativa que entusiasma l'exfutbolista. Durant la conferència. l'exesportista va lloar la seva dona. "Tinc moltes ganes de fer-lo perquè ella és una dona increïble. És una persona forta, apassionada i amb iniciativa que ha passat de ser una de les Spice Girls a ser una figura respectada dins de la indústria. Durant 19 anys ha treballat molt en el seu negoci i ara està tenint l'èxit que es mereix", remarca Beckham.

MOR TOTÒ SCHILLACI

Ahri va morir a causa d'un càncer la llegenda italiana Totò Schillaci, que va portar amb sis gols la seva selecció a les semifinals del Mundial de futbol el 1990.

Esports

ANA PELETEIRO CANVIA DE TÈCNIC Vuit anys després, Iván Pedroso deixa de ser el tècnic de la saltadora Ana Peleteiro, bronze a Tòquio 2020. L'entrenarà el seu marit: Benjamin Compaoré.

ANSU FATI, ALTA Ansu Fati és la gran novetat en la llista del Barça. El davanter ha rebut l'alta de la lesió a la planta del peu dret que es va fer el 24 de juliol.

Una centrada inofensiva espatlla una estrena heroica

El Girona perd al Parc dels Prínceps després d'una desafortunada errada de Gazzaniga a l'últim minut

JORDI BOFILL ENVIAT ESPECIAL A PARÍS

Hi ha dies tan preciosos a la vida que no s'obliden. Tots en tenim. I quan els recordem, amb el pas del temps, és impossible que no ens surti un somriure. El Girona, que ja en col·leccionava uns quants en forma de salvacions miraculoses o ascensos des de Primera Catalana, Tercera i Segona B, està aconseguint un àlbum de records molt ben parit. En gairebé dues dècades el salt és immens: de tornar a Segona al Parc dels Prínceps per estrenar-se a la Champions. Però no oblida d'on ve, perquè ca-

da petit pas que ha fet darrerament, des de continuar a Segona tot i la inestabilitat econòmica fins a suportar una garrotada esportiva rere l'altra, li ha modulat la identitat fins a convertir-se en el que és avui: un club amb un cor immens que demostra que a vegades, per impensable que sigui un somni, es pot fer realitat. Com ara sobreviure fins al minut 90 contra el PSG, fins que un error de Paulo Gazzaniga, que havia fet intervencions molt meritòries, va impedir un empat pràcticament assegurat (1-0).

Stuani i 10 més

La ciutat de l'amor, París, el 18 de setembre del 2024, va ser testimoni de l'alegria d'una comunitat blanc-i-ver-

mella que va desplaçar un miler d'aficionats desitjosos de transmetre una felicitat envejable pels llocs més famosos de la capital francesa. Al·lucinaven ells i al·lucinaven els que els veien. No calia ser un geni per entendre que aquell viatge, el primer de la història europea d'un club que tot just és el segon equip català a participar a la Lliga de Campions, no deixaria emocions neutres. Fins i tot va haver-hi un seguidor, Joan Fonalleras, que va entrar al camp amb la fotografia del seu avi, datada de l'any 1970 a l'antic estadi de Vista Alegre. Tothom retia homenatge a aquells que els havien transmès un sentiment, el d'estima a un club, que té un valor incalculable. La massa social del Girona, ca-

da cop més rejovenida, està obligada a perpetuar la transmissió.

I al camp, esclar, si parlem de fidelit i representativitat, Cristhian Stuani i deu més. Míchel, vestit amb el trajo més elegant que se li ha vist mai, li va prometre a l'uruguaià que seria el capità el primer dia, com a reconeixement a una trajectòria impecable de continuïtat que l'ha convertit en una llegenda i, possiblement, en el millor futbolista de la història dels gironins. Stuani, el segon futbolista de camp més veterà a debutar a la Champions – ell tampoc no hi havia jugat mai-, amb 37 anys i 242 dies, va quedar-se al Girona quan va baixar a Segona i no només no es va aturar fins a fer-lo pujar de nou al cel, sinó que

JUGADORS

Safonov, Hakimi, Marquinhos, Pacho, Nuno Mendes, Zaïre-Emery, Vitinha (Doué, 63'), Fabián Ruiz (Lee, 63'), Dembélé (Lucas, 92'), Asensio (Kolo Muani, 39') i Barcola (Neves, 63').

TARGETES

Cap.

Marquinhos (17').

Gazzaniga, en pròpia porta (90').

GOLS

Girona F **ENTRENADOR:** Míchel Sánchez

JUGADORS

Gazzaniga, Arnau, David López, Krejci, Miguel, Romeu, Iván Martín (Solís, 66'), Van de Beek (Portu, 58'), Tsygankov (Francés, 88'), Bryan Gil (Asprilla, 66') i Stuani (Danjuma, 58').

TARGETES

Krejci (20'), Romeu (43') i Gazzaniga (74').

GOLS Cap.

Cap.

ESTADI: Parc dels Prínceps (París) **ARBITRE:** Daniel Siebert (Alemanya)

ha contribuït notablement a viure la nit de París. La que tothom a Girona recordarà sempre. Una de les més boniques de la història de l'entitat. Una en què és just citar pioners com Isidre Sala, Fèlix Farró, Joan Sagué, Eloi Amagat, Arcadi Camps, Alex Granell i tants d'altres. Ells també hi han posat el seu gra de sorra.

La valentia del Girona

Ni el rival ni l'escenari van intimidar un Girona que va sortir amb el cor encongit pel fet de sentir l'himne de la competició, en el gran moment de la nit. Els gironins, sotmesos a la voluntat d'un PSG molt físic però poc creatiu, van saber contenir la forta arrencada local per anar-se fent el seu espai. Una de les novetats a l'onze, Van de Beek, va relliscar inoportunament quan enfilava sol la porteria de Safonov. L'afició gironina esperava que en algun dels contraatacs, especialment dirigits per Miguel i Bryan Gil, toqués la loteria. En canvi, els francesos tan sols apareixien en rampells de Dembélé o Zaïre-Emery.

Les possessions llargues dels catalans, que assumien riscos en situacions compromeses, fins i tot van impacien-

El partit d'ahir a París també és l'èxit de Granell, Sala, Amagat i Sagué

tar l'estadi, que xiulava de frustració. El Girona en cap moment va renunciar al seu estil, i cada cop s'anava trobant més a gust. Defensant, Krejci va pispar-li una pilota in extremis a Dembélé, que tindrà malsons amb Gazzaniga, autor de diverses aturades de mèrit abans de l'infortuni; i en atac, Stuani era un perill, amb dues ocasions consecutives a l'inici del segon temps. Ho van buscar, els de Míchel, que volien fer-la grossa, amb totes les ganes del món. Però el PSG ja s'havia espavilat i també s'estava deixant veure. El partit millorava i hi havia tensió.

El cansament gironí va aparèixer en el tram final, quan el PSG va enfonsarlo del tot. Els canvis no van suposar una alternativa, ni van permetre conservar la pilota. L'equip patia, però mantenia la dignitat, la concentració i l'actitud. Muani va fallar un gol cantat i el primer punt semblava a la butxaca. Però Mendes va centrar una pilota inofensiva que Gazzaniga, que no s'ho podia creure, es va menjar. Era el temps de descompte i una autèntica desgràcia que no resta l'orgull que ha de sentir el Girona per haver viscut una gran nit a París. L'afició, de fet, va acabar cantant l'himne mentre l'estadi es buidava. Això és més important que qualsevol resultat. Cal aixecar el cap i seguir.

Per què el Barça no troba tant a faltar Ronald Araujo?

Les claus del bon rendiment de la parella defensiva que formen Iñigo i Cubarsí

Monàco

Barça

Mònaco: Köhn; Vanderson, Salisu, KehMònaco Caio Henrique; Denis Zakaria, Lamine Camara, Akliouche, Ben Seghir, Golovi ne; Embolo. Entrenador: Adolf Hütter.

Barça: Ter Stegen; Kounde, Cubarsí, Iñigo Martínez, Balde: Casadó, Pedri; Lamine Yamal, Raphinha, Ferran Torres; Lewan dowski. **Entrenador:** Hansi Flick.

Lliga de Campions: 1a jornada de la fase de lliga. Estadi: Lluís II. A les 21 h (Movistar Liga de Campeones). Àrbitre: Allard Lindhout (Països Baixos).

MARC MAYOLA BARCELONA

Iñigo Martínez i Pau Cubarsí comparteixen una virtut: tenen bon peu. Un és esquerrà i l'altre és dretà, un factor que també ajuda el Barça a tenir més diversitat en la sortida de pilota, però sobretot són jugadors importants en aquesta faceta del joc perquè tenen la calma, la visió i la qualitat de passada per trobar els companys que ja se situen a l'esquena d'alguna línia del rival. La dinàmica ofensiva de l'equip en surt afavorida, però també la defensiva. Avui, contra el Mònaco, viuran una nova prova.

Per atacar com ho vol fer Flick, amb vigor, voracitat i persistència, també és fonamental que l'equip s'ordeni amb la pilota. Si no fos el cas, el futbol del Barça acabaria esdevenint un campi qui pugui. Tenir dos centrals creatius i amb el talent de connectar amb els de dins és el germen per sentir-te un equip dominant amb pilota.

El nou Barça de Flick ha exhibit una excel·lent riquesa en el joc interior. Tot comença amb Iñigo i Cubarsí, sobretot Cubarsí, que s'encarreguen de la primera passada. Un cop feta, els Casadó, Pedri Olmo. Lamine Yamal, que també va a dins, i fins i tot Raphinha són els responsables de teixir el joc amb precises i dinàmiques combinacions. Lewandowski serveix com a punt de suport i per tenir la referència de l'allunyat. També el troben perquè vagi descarregant i propiciant situacions de tercer home. Aleshores un migcampista rep de cara i ja pots atacar l'última línia del rival. El Barça no ha perdut amenaça exterior, perquè segueix tenint la profunditat de Balde i la genialitat de Lamine Yamal quan rep obert, però sobretot s'està convertint en un equip amb capa-

Iñigo Martínez i Pau Cubarsí són la parella de moda a l'eix de la defensa del Barça, que combina experiència i joventut. SERGIO PÉREZ/EFE

citat per desordenar el rival gràcies al seu joc interior. Això és molt complicat, i per arribar a bon port en aquesta tasca necessites centrals amb bon peu.

I per què Cubarsí i Iñigo també són bàsics en la dinàmica defensiva de l'equip? D'entrada, es podria pensar que situant la línia defensiva tan amunt com ho fa Flick podrien patir. Cap dels dos és especialment ràpid per corregir metres a l'esquena i córrer cap enrere. Què fem? Doncs correm cap endavant. Així ho van fer a Girona. Iñigo, a qui no fa tant vèiem ficar-se sovint a la cova de manera innecessària, tallava contraatacs del rival defensant cap endavant amb agressivitat i bona lectura a l'hora d'anticipar. Cubarsí, si calia, perseguia Danjuma fins a la seva pròpia àrea perquè no es girés. Atreviment, posicionament, distàncies de relació correctes i

tot l'equip funciona com un acordió a l'hora d'ofegar la sortida del rival.

Els competidors estudiaran la manera de pressionar alt del Barça i segur que miraran de trobar l'antídot. En aquest sentit, és possible que Cubarsí i Iñigo ho passin malament si algun rival és capaç d'enllaçar dues o tres passades que superin els primers jugadors del Barça que salten a pressionar. Aleshores potser podrien explotar l'esquena dels centrals del Barça. Segurament per això Flick volia Araujo a la plantilla. És el central amb més capacitats condicionals per apagar aquests incendis, però un cop recuperat caldrà veure fins a quin punt s'integra en la dinàmica col·lectiva que estem veient a l'equip. De moment l'uruguaià continua recuperant-se de la lesió muscular severa que va patir a la Copa Amèrica.

BÀSQUET

Quan Magic Johnson volia fitxar pel Joventut

L'estrella de la NBA va disputar el 1994 un emotiu partit d'exhibició a Badalona

ÀLEX GOZALBO BADALONA

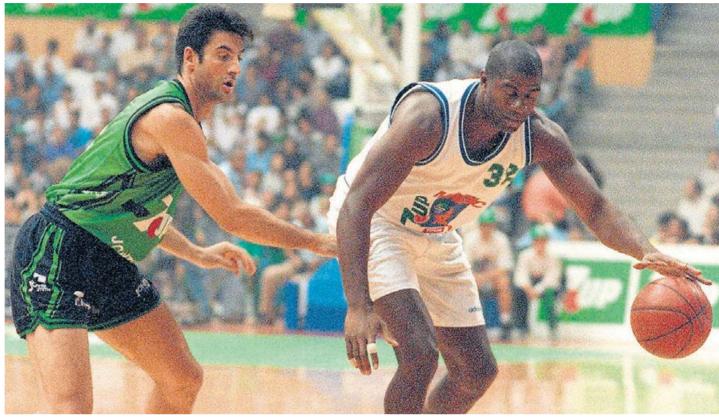
Dos anys després de liderar el mític Dream Team als Jocs Olímpics de Barcelona, Magic Johnson va tornar a Badalona per disputar un partit d'exhibició contra el Joventut. El 20 de setembre del 1994, quan ja havia deixat aparcat el bàsquet professional per primera vegada, el base va liderar un combinat batejat amb el nom de Magic All-Stars contra la Penya (86-112).

Johnson va sumar un triple doble al Palau Olímpic de Badalona gràcies a 20 punts, ll assistències ill rebots. Les defenses de Jordi Villacampa, Mike Smith, Nenad Markovic, Keith Owens, Dani Garcia i el jove César Sanmartín no van funcionar. L'estrella dels Lakers va disputar els 40 minuts contra un equip verd-i-negre entrenat per Pedro Martínez. "Aleshores encara era un monstre", assegura el tècnic.

"Magic Johnson estava igual de fort que quan va disputar els Jocs Olímpics", recorda Tomás Jofresa. El jugador nord-americà va estar acompanyat d'altres llegendes de la NBA com Mark Aguirre o Kurt Rambis. Els organitzadors van oferir un esdeveniment ple d'al·licients en què no va faltar el Goril·la dels Phoenix Suns, una mascota que cobrava més que la majoria de jugadors de la Penya.

La seva segona casa

"M'he emocionat", va dir Johnson, que l'any 1991 ja s'havia enfrontat al Joventut en l'Open McDonald's de París. El base va bromejar amb el seu possible fitxatge per la Penya. "Si tenen els diners suficients no tinc problemes per incorporar-me a aquest equip. En cas de jugar a Europa, aquesta seria la meva primera opció, però ho hauria de comentar amb la meva dona. Al 7Up Joventut li falta un gran passador i jo li podria ser útil. Tenen el meu contracte preparat?", va deixar anar. "He sentit una emoció

Magic Johnson bota la pilota davant Jordi Villacampa en el partit d'exhibició disputat a Badalona. ANDREU DALMAU/EFE

molt forta al tornar a trepitjar el Palau Olímpic de Badalona. M'he sentit com a la meva segona casa. Des que he arribat a l'aeroport fins que he entrat al pavelló, tot han estat records agradables. He tingut la mateixa sensació de veure el Dream Team sortir a aquella pista", va explicar Johnson. La seva actuació va trencar estigmes. "Però aquest home té sida?", va titular la revista Gigantes del Basket.

Magic va aprofitar el viatge per deixar l'empremta de la seva mà en un motlle que després va ser col·locat a la plaça dels Campions de la Vila Olímpica. A més, va impartir un clínic de formació per als jugadors del planter del Joventut. El partit d'exhibició va ser emès en directe per Telecinco amb la narració de Francesc Fernández. "Tot i que sense comptar el pa-

rèntesi de Barcelona 92 feia tres anys que estava retirat, Magic va jugar els 40 minuts i va fer un triple doble sense aparent esforç. Tothom es va centrar molt en ell, però en aquell equip també hi havia estrelles com ara Kurt Rambis, Mark Aguirre o Mike McGee. Un grup d'amics, algun ja retirat i d'altres al final de les seves carreres, es va passejar davant l'aleshores vigent campió d'Europa. Fa trenta anys la distància entre l'elit europea i la NBA encara era molt gran", recorda el periodista català.

"Sempre ho recordarem"

Les entrades es van exhaurir, ja que a banda dels aficionats catalans, molts seguidors es van desplaçar a Badalona des de diferents punts de la Península. És el cas d'Eloi Bayarri, que en aquell moment te-

nia 16 anys. "Magic era el nostre jugador preferit, intentàvem imitar tots els seus moviments quan jugàvem a bàsquet. Vam fer una pancarta de colors i ens vam desplaçar des de Benicarló per veure'l en directe perquè per als Jocs Olímpics del 1992 no havíem pogut aconseguir entrades. L'havíem vist moltes vegades a través de la televisió, però veure'l en directe va ser especial. Vam arribar hores abans al pavelló per veure'l escalfar, és un moment que sempre recordarem", explica a l'ARA.

L'esdeveniment va captar la presència de moltes personalitats del moment, com Hristo Stòitxkov, amic personal de Jordi Villacampa. "En aquella època el bàsquet era com una religió a Badalona. El final dels 80 i el principi dels 90 va ser un boom molt bèstia", recorda l'escorta català.

VELA - COPA AMÈRICA

L'INEOS, primer finalista de la Copa Louis Vuitton

TONI PADILLA BARCELONA

La Copa Amèrica de vela, la competició nascuda el 1851 a l'illa de Wight sota la mirada de la reina Victòria, no ha estat mai guanyada per un vaixell britànic. L'INEOS Britannia ara aspira a tancar a Barcelona aquesta ferida que encara fa mal a l'esport britànic, després de classificar-se ahir per a la final de la Copa Louis Vuitton, el torneig d'on sortirà el vaixell que aquest octubre s'encarregarà de desafiar els vigents campions de la Copa, el Team New Zealand. L'INEOS va guanyar la seva semifinal per 5 a 2 contra l'Alinghi de Suïssa i espera rival

per a la final de la Copa Louis Vuitton, prevista a partir del 26 de setembre.

La segona semifinal segueix oberta, esprés de la mala sort del Luna Rossa italià. El vaixell del club de vela de Palerm va trencar el suport de la part inferior de la vela quan dominava la regata que els podia donar el triomf definitiu. Al final les dues regates del dia les va guanyar l'American Magic, que ara perd la semifinal per 4 a 3 i segueix amb vida. Avui estan previstes les dues regates finals. Si el Luna Rossa en guanya una, serà finalista. El vaixell del club de vela que més cops ha guanyat la Copa, el de Nova York, necessita guanyar les dues si vol seguir aspirant a guanyar la copa per primer cop en tres dècades.

Festa britànica, doncs, en una jornada amb el cel tapat i no gaire gent al litoral. A la seu de l'INEOS, però, es brindava. L'últim cop que un vaixell anglès va disputar la final de la Copa Amèrica va ser el 1964, quan el Sovereign d'Anthony Boyden, representant el Royal Thames Yacht Club, va perdre contra el Constellation del New York Yacht Club. Guanyar la copa s'ha convertit en la gran dèria del milionari Jim Ratcliffe, propietari de l'empresa INEOS.

Després de dominar la seva sèrie per 4 a 0 fàcilment, el vaixell liderat pel quatre cops campió olímpic Sir Ben Ainslie va veure com la manca de vent provocava regates més caòtiques en què se sentien més còmodes els suïssos, que ahir van guanyar la primera del dia situant-se 4 a 2 per sota. Però, a la segona, l'INEOS va aconseguir decidir la sèrie amb el triomf definitiu i enviar els suïssos a casa.

L'INEOS, en primer terme, ja és a la final. TONIALBIR/EFE

APRENDRE: UN JOC DE NENS

30 DE SETEMBRE A LES 18 H ATENEU BARCELONÈS

Una conversa entre **David Bueno** (doctor en biologia) i **Marta García** (directora de producte de Kids&Us).

Moderat per Carla Turró, subdirectora de l'ARA.

Descobreix com és possible fomentar l'aprenentatge dels teus fills de manera lúdica i innovadora. En aquesta conversa parlarem de com la ment, l'entorn, els estímuls i la diversió són claus per al desenvolupament de les habilitats dels més petits en l'aprenentatge genèric i d'un idioma en particular.

David Bueno Doctor en biologia

Marta García Directora de producte de Kids&Us

PROGRAMACIÓ TELEVISIVA

INFORMACIÓ SERVIDA PER ONEDATA

TV3

06.00 Notícies 3/24. 08.00 Els matins (Magazín d'actualitat). Presentadora: Ariadna Oltra. Magazín ďactualitat que inclou entrevistes, reportatges i debats, entre altres seccions.

10.30 Tot es mou (Magazín). Presentadora: Helena Garcia Melero. Magazín d'entreteniment que no perd de vista l'actualitat. Un programa fresc i proper en què els presentadors s'acosten d'una manera informal i distesa als esdeveniments del dia a dia.

13.55 Telenotícies comarques. Presentadora: Núria Solé.

14.30 Telenotícies migdia. Presentadors: Raquel Sans, Xavi Coral. Esports: Marta Bosch, Francesc Mauri.

15.40 Cuines.

16.10 Com si fos ahir (Sèrie). (T8). La Lídia demana a la Matilde que passi quinze dies amb cada cosina, però ella s'hi nega. Mentrestant, la Patri està superada per la feina i la universitat, i no pot ajudar el Valeri

amb l'escape room. Ell, per part seva, vol convèncer la Matilde perquè li deixi diners per al negoci. D'altra banda, la Sílvia reprèn el contacte amb el Pacman i rep una foto seva que no s'esperava. Finalment, el Rodri coneix els de la colla i té un moment de connexió amb l'Eva. 16.50 El Paradís de les

Senyores (Sèrie). (T5). El Cosimo rep a casa seva Thomas Gallo, que ha estat investigant a Nova York què li va passar al Ravasi i quina responsabilitat hi pot tenir l'Umberto Guarnieri. Mentrestant, l'Umberto, per mitjà del Dante, té accés a Gallo, que ja és a Milà.

17.35 La selva (Magazín). Presentador: Xaviér Grasset. Espai de reflexió, diversió i humor, amb un toc de profunditat, a través d'històries humanes que fan pensar i entretenen alhora. El programa no aborda només temes d'actualitat amb una perspectiva fresca i informal, sinó que

també ofereix una rica oferta cultural. 19.10 Atrapa'm si pots (Concurs). Programa

de preguntes i respostes que convida l'espectador a participar des de casa seva. 20.15 Està passant

(Humor) Presentadors: Òscar Andreu, Jair Domínguez, Natza Farré, Queco Novell. Col·laboradors: Marc Giró, Elisenda Carod, Judit Martín, Magí, Marc Sarrats, Núria Marín, Informatiu satíric que analitza les claus de l'actualitat del dia i en busca la part divertida.

21.00 Telenotícies vespre. Presentador: Toni Cruanyes. Esports: Maria Fernández Vidal, Gemma Puig

22.05 Polònia (Humor). Programa que retrata l'actualitat política catalana a través de la sàtira i el bon humor. 22.40 Bob in translation.

Ge: Bob Pop viu un Sant Jordi diferent, en què coneix l'escriptor Pol Guasch, amb qui parla d'amor i prova de contestar la pregunta més incòmoda, la que

mira de saber si exisi els prejudicis sobre aquesta.

ciutat (Cultural). La il·lustradora i dissenyadora Júlia Solans explora el món que l'envolta amb ulls de dissenyadora. A partir de 10 dissenys fets a Catalunya, el programa emprèn un viatge pel món del disseny i tots els temes que se'n deriven.

00.35 Més 324 (Debat). Presentadora: Marina Romero. Espai de debat on s'enfronten diferents punts de vista sobre temes d'actualitat de Catalunya i del món.

04.00 Rumba a l'estudi (Musical). Set de

05.00 Folca l'estudi (Musical). Escarteen Sisters. Espai musical.

teix un privilegi gai. Be: El Bob anuncia a la ràdio la seva aventura catalana i conversa amb l'exalcaldessa de Barcelona Ada Colau sobre la bisexualitat

23.35 De la cullera a la

02.30 Notícies 3/24. Rumba. Éspai musical.

SX3/33

06.44 Els germans Kratt. 07.05 Vicky, el viking. 07.29 **Leo da Vinci.**

07.54 Les filles del Dad. 08.05 Beta Podcast. 08.18 Pop, la ciutat de

paper. 08.30 **Titó**.

08.40 El Miciels seus amics.

08.50 Pop, la ciutat de paper. 09.02 Comptem amb la

Paula.

09.32 **Els o-o-ossets.**

09.54 **Yakari.** 10.19 El llibre de la selva.

10.41 Prodigiosa: Les aventures de Ladybug i Gat Noir.

11.03 Artús i els vailets de la Taula Rodona. Kung Fu Panda: 11.37 Llegendes increïbles.

12.00 Robin Hood, el trapella de Sherwood. 12.23 Els germans Kratt.

12.46 Dracs: Els genets de l'illa del Fred.

13.08 Inazuma Eleven. 13.31 Les Sisters.

14.06 Les filles del Dad.

14.28 Naruto. Yona, la princesa de 14.52

15.19 Inuyasha.

16.05 El xai Shaun. 16.18 Les cançons de la

ľalba. Masha. 16.31 **Els o-o-ossets.** 16.41 LooLoo Kids.

16.46 El Miciels seus amics.

16.56 Pop, la ciutat de

paper. 17.08 La fàbrica de somnis dels germans constructors

17.30 El Mici els seus

amics. 17.40 Titó.

17.50 Pop, la ciutat de paper.

18.01 Numberblocks. 18.06 El poble encantat de

Pinotxo. 18.18 Vicky, el viking.

18.42 Ideafix i els irreductibles.

18.54 La vida en calçotets. 19.05 Leo da Vinci.

19.30 Info K. 19.45 Escolta el teu cos. (T1)

19.58 Les filles del Dad. 20.20 Ràndom.

Presentadors: David Its Me, Maria Bouabdellah.

20.46 Yona, la princesa de ľalba.

21.09 El detectiu Conan.

21.55 El gran dictat. 22.15 Salmó roig. Peix

vermell. 23.05 Refugiats als roures.

23.56 Amb la vida al davant (Sèrie).

01.28 Gran reserva.

03.36 L'ofici de viure.

ESPORT3

- 10.34 Tatuats pels Pirineus.
- Zona Champions.
- 13.00 Esport club. 13.50 Louis Vuitton America's Cup. En
- directe. GR Terres del sud. 16.30
- 17.11 Xarxa natura. Cadí.
- 17.16 **Riu avall.**
- 17.40 Esport club.
- 18.30 Sala de premsa. 19.00 **Tot Costa.**
- 20.00 Zona Champions. AS Monaco FC-FC Barcelona. En directe

Prèvia. 20.35 EHF Champions League. Barça - OTP Bank - PICK Szeged. Després de guanyar el primer partit a la pista del Kolstad Handball de Noruega, el Barça rep, en la segona jornada, l'OTP Bank Pick Szeged hongarès. En directe

22.25 Top gols La Lliga. 22.55 Zona Champions AS Monaco FC-FC Barcelona. En directe Postpartit. 00.30 324 Esports.

LA1

- 08.00 La hora de La 1.
- 10.40 Mañaneros. 14.00 L'informatiu.
- 14.10 El gran premio de la cocina.
- 15.00 **Telediario 1**.
- 15.50 L'informatiu. 16.15 **El tiempo**.
- 16.30 Salón de té La Moderna.
- 17.30 La Promesa.
- 18.30 Valle Salvaje.
- 19.25 **El cazador.** 20.30 Aquí la Tierra.
- 21.00 Telediario 2.
- 21.40 La Revuelta. 22.50 59 segundos. Espai d'actualitat política que ofereix una taula de discussió en què sis periodistes especialitzats debaten sobre diversos temes amb un temps limitat. Tots ells tenen uns micròfons que es repleguen automàticament després d'un minut funcionant, fet que obliga el contertulià a aiustar la seva inter-

01.15 Nuestro cine: Loving Pablo.

ANTENA3

- 08.55 Espejo público. 13.20 Cocina abierta con
- Karlos Arguiñano. 13.45 La ruleta de la suerte.
- 15.00 Antena 3 Noticias 1.
- 15.30 Deportes.
- 15.35 **El tiempo**. 15.45 Sueños de libertad.
- 17.00 Yahora Sonsoles. 20.00 Pasapalabra. 21.00 Antena 3 Noticias 2.
- 21.30 Deportes. 21.35 **El tiempo.**
- 21.45 El hormiguero. Convidats: Antonio Banderas i Marta Ribera, actors.
- 22.45 El peliculón: Mamá o papá. Espanya, 2020. Dir.: Dani de la Orden. Int.: Paco León i Miren Ibarguren. El Víctor i la Flora són un matrimoni que en el moment en el qual prenen la decisió de separar-se els sorgeix l'oportunitat laboral de les seves vides.

01.05 Pel·lícula: Al final del camino. 03.00 The Game Show.

CUATRO

- 07.30 ¡Toma salami!. 08.25 Callejeros viajeros. Inclou Singapur i
- Nueva Zelanda. 11.30 En boca de todos.
- 14.00 Noticias Cuatro. 14.55 ElDesmarque Cuatro.
- 15.10 **El tiempo**. 15.30 Todo es mentira.
- 18.00 Lo sabe, no lo sabe. 19.00 :Boom!
- 20.00 Noticias Cuatro. 20.45 ElDesmarque Cuatro.
- 21.00 El tiempo. 21.15 First Dates. 22.50 Horizonte. Iker Jiménez aprofun
  - deix, des d'un punt de vista analític, en els esdeveniments més destacats de l'actualitat nacional i internacional. A més, el programa compta amb la participació de diversos experts.

- 01.50 ElDesmarque madrugada.
- 03.10 En el punto de mira. va de fiesta.

TELE 5

- 10.30 Vamos a ver. 15.00 Informativos
- Telecinco.
- El tiempo.
- 17.30 TardeAR. 20.00 Reacción en cadena.
- Telecinco. **ElDesmarque**
- 21.45 **El tiempo.** 21.50 **Gran Hermano.**
- 02.00 Gran Madrid Show.

- 02.30 The Game Show. Inclou Estafadores familiares i El virus se

- 08.55 La mirada crítica.
- Telecinco.
- 15.25 **ElDesmarque**
- 15.45 El diario de Jorge.
- 21.00 Informativos
- Telecinco.
- 02.20 ¡Toma salami!
- LA2 13.25 Mañanas de cine: El
- 14.45 Curro Jiménez 15.45 Saber y ganar.
- 18.55 Grantchester. 19.40 **Culturas 2.** 20.15 Mi familia en la
- dinarias de George
- 21.30 Cifras y letras. 22.00 ¡Cómo nos reímos!.
- 01.10 ¡Ay, Carmen! 02.10 Festivales de verano.

LA SEXTA

- 07.00 Previo Aruser@s. 09.00 Aruser@s.
- 11.00 Al rojo vivo. 14.30 Noticias 1ª edición.
- 15.15 **Jugones**.
- 15.30 La Sexta meteo. 15.45 **Zapeando.**
- 17.15 Más vale tarde. 20.00 Noticias 2ª edición.
- 21.00 La Sexta Clave. 21.20 La Sexta meteo.
- 21.25 La Sexta deportes. 21.30 El intermedio. 22.30 El taquillazo: Mortal
- Kombat. 01.00 Pel·lícula: El triángulo del diablo.
- 02.40 Pokerstars.

- vengador del Sur.
- 16.30 Grans documentals. 17.20 L'altaveu.
- mochila. 20.40 Reformas extraor-
- Clarke.
- 00.00 LateXou con Marc Giró.

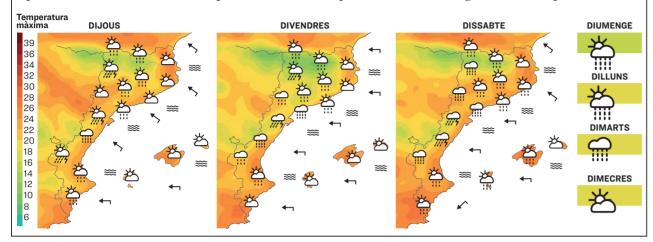
BETEVÉ

- 09.00 Bàsics BTV. 10.15 Retrats. Lolo & Sosaku.
- 10.30 Louis Vuitton America's Cup. 12.00 BTV Directe matí.
- 13.30 BTV Notícies migdia. 14.00 Louis Vuitton America's Cup. 16.30 Copa Amèrica 360°.
- 17.00 BTV Directe vespre. 18.30 Via 15.
- 19.30 **Bàsics BTV.**
- 21.15 Va passar aquí. 21.45 Orient Express:
- Saatao. 23.25 Punt de mira. El
- hombre amable. 00.45 L'hora del podcast.

EL TEMPS AMB XAVI SEGURA

Es manté el temps mogut amb nous xàfecs

El temps es mantindrà fresc, mogut i molt variable avui amb precipitacions que poden caure al llarg de tot el dia a l'Ebre i al nord del País Valencià. En aquestes zones no es descarten tempestes intenses i acumulacions d'aigua destacables. A la tarda i vespre hi haurà xàfecs i tronades en punts del Pirineu, del Prepirineu i del Camp de Tarragona. A la resta del país no es descarten alguns ruixats dispersos.

PASSATEMPS

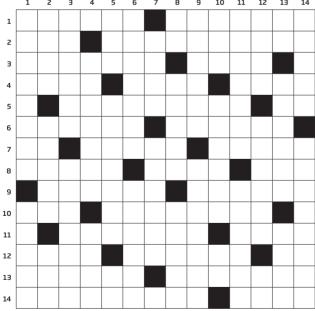
Gaudeix online dels mots encreuats de l'ARA a http://jocs.ara.cat

SUI	DOF	(U						
							[	Difícil
					3	5		1
		7					9	6
				8			7	
	2		8					
	1	9	5		2	3	4	
					4		5	
	9			2				
1	5					6		
7		2	1					

								Fàcil
5	4	3						
5 2 8		9						6
8	7		2		1			
		2	1					
			6	3	4			
					8	4		
			4		9		1	8
7						9		4
						3	2	5

difí	cil	S	OL	UC	ION	ISC	ľΑľ	HIIF
8	4	6	9	7	2	1	5	3
7	5	1	3	4	6	2	9	8
9	3	2	1	8	5	7	6	4
6	8	7	5	9	4	З	2	1
2	1	3	8	6	7	9	4	5
5	9	4	2	1	3	8	7	6
4	2	5	7	3	1	6	8	9
3	7	9	6	5	8	4	1	2
_								
1	6	8	4	2	9	5	3	7
1	_	8	4	2	9	5	3	7
1	_	8	9	1	9	2	8	7
1 fàci	il							
1 fàci 5	i I	4	9	1	3	2	8	7
1 fàc i 5	il 6	4	9	1 2	3	2	8	7
1 5 9	6 7 2	4 1 8	9 6 5	1 2 7	3 8 4	2 5 1	8 4 6	7 3 9
1 5 9 3	6 7 2	4 1 8	9 6 5	1 2 7 9	3 8 4 7	2 5 1 6	8 4 6	7 3 9
1 5 9 3	6 7 2 4 5	4 1 8 3	9 6 5 2 4	1 2 7 9	3 8 4 7	2 5 1 6 9	8 4 6 1 3	7 3 9 5 8
1 5 9 3 8 7 6	6 7 2 4 5	4 1 8 3 2 9	9 6 5 2 4 3	1 2 7 9 6 8	3 8 4 7 1 5	2 5 1 6 9	8 4 6 1 3	7 3 9 5 8 4

MOTS ENCREUATS

núm. 4995. elaborat per Senvor Ventura

SOLUCIONS D'AHIR

E	М	В	R	1	0	N	Α	R	1		R	Α	Е
S	U		Α	S	Т	0	R		С	L	1	С	S
G	L	Α	Т	1		D	0	C	Τ	L	S		F
U	1	D		В	Ε	Τ		U	Т	0	Р	Τ	Α
Α	N	U	Α	L	S		D	R	Α	G	Α	R	
R		L	L	Е	Т	R	Τ	S	Т	Α		0	>
D	Α	Т	Α		Α	U	R	Α		Т	Α	N	1
	Т	Α	R	0	N	G	Е	R	S		S	Ι	Α
Α	Z		М	Τ	Т	Τ	С		Α	L	Τ	Α	Т
В	Τ	G	Α	М		Ε	Т	Α	N	0	L		G
R	Α	R		Е	D	U	Ι	Т		С	Α	F	Е
Τ	G	U	Α	N	Α		٧	Ι	S	Τ	Т	Α	R
С	Α	Р	Τ	Т	U	L	Α	С	Τ	0		R	S

R E M O V I A P L A C I D

Horitzontals 1. La commoció que provoquen els actors tràgics Guaitin des de certa altura. 2. Sabor intern. Una atracció que doblega les voluntats de ferro. 3. Propina alimentària. La marca del coiot. Cinc-cents. 4. Remeu enrere. Passa per antena. Xalet llogat per russos. 5. Zero. Hi viuen Astèrix i Obèlix. Trobable als rius aurífers. 6. No ho deixa passar tot. Conjunts d'estris d'una casa. 7. Comença alegrement però acaba fatal. Deixar com mort a la noble vila de Tuïr (al Rosselló). Animals fantàstics. 8. Merda de gavina. Us feu una casa en plena natura. S'està als afores de Viladrau. 9. Crescudes al Ilit. Professional amb certa experiència. **10.** El millor amic dels anglesos. Aquestes viuen la Setmana Santa amb passió. Fa que l'Olga arribi al riu. 11. Est. Porteres de palau. Profeta bíblic. 12. Cridar com una ruca esverada. Forces. Àstat. 13. Envolti. Esgarraparia. 14. Ho deixarà tot cobert de sang. Lligat.

Verticals 1. Contenidor de matèria orgànica. Una obligació. **2.** Feu cas. Al Maresme és un clàssic. El necessites per posar el text en situació. 3. Un que té el cap pelat (i vagament lletós). Rams d'aigua. 4. Centre d'interpretació. S'ho fa amb el sultà. President a l'exili. 5. Té propietats. Fa les coses com Déu (i l'Església) mana. Algú les té a dins. **6.** Resistiu el temporal. Alcin. **7.** Sobre el paper, no deixa rastre. Introduí. Al cap dels anys. 8. Les trobes enmig del fang. Porgui el gra amb un erer. No admet dubte que és de la Pobla o de Calafell. 9. Teatre de petit format. Una que, sempre que pot, fa una escapada. 10. Seguides a gratcient. Emporten. El corpus central. 11. Restringir. Tibin. 12. Rucs. Sa mare es posa a lloc amb aires de mar. Amb un gir, et farà bramar. 13. El cor de l'animal. Llevar d'un bloc els primers trossos amb vista a afaiçonar un objecte. Fruit carnós. 14. Fer piscines. Delicadesa.

CRÍTICATV

MÒNICA PLANAS CALLOL

PERIODISTA

La BBC dona la cara amb el seu escàndol de pederàstia

questa setmana han condemnat a sis mesos de presó Huw Edwards, el presentador estrella dels informatius de la BBC. És un rostre extremadament familiar per a tots els britànics. Va ser l'encarregat d'anunciar la mort de la reina Elisabet II, va assumir les retransmissions del seu funeral i ha conduït els especials més importants de la cadena. Durant tot l'any passat la BBC va haver d'explicar les notícies que vinculaven Edwards a la compra i producció d'imatges pornogràfiques, i a l'assetjament i l'abús sexual de menors. Tot plegat amb la complexitat afegida que el protagonista era un company seu i algú en qui l'audiència havia confiat. Amb la sentència d'aquest dilluns els informatius han resumit tota la història de Huw Edwards amb detall i han posat en evidència els errors de la pròpia direcció de la BBC a l'hora d'afrontar el cas.

El reportatge, de 18 minuts de durada, tenia un títol contundent: Huw Edwards, caigut en desgràcia. Començava recordant fins a quin punt era un personatge estimat i respectat, fins que "tot es va ensorrar davant de les càmeres". El periodista Adam Boulton, company de la BBC, col·laborava en el reportatge firmant com a "examic" d'Edwards i aclarint que la persona que ells coneixien era algú molt diferent de la que havia emergit en tot aquest procés. Es repassava la trajectòria professional d'Edwards des del 1984, any en què es va vincular a la televisió pública, fins que, a partir del 2023, "va ser el periodista el que es va convertir en protagonista".

El reportatge volia ser estricte amb la cronologia dels fets. El relat era intencionadament precís per no deixar esquerdes. S'ha de tenir en compte que en un primer moment no es va fer públic el nom del presentador implicati, automàticament, tots els professionals de la cadena van quedar injustament sota sospita durant uns dies.

Es deixava clar que la cadena va fallar, incloent-hi una entrevista molt incisiva a un dels responsables de la gestió de la BBC per demanar explicacions de les negligències comeses.

L'emissió no oblidava la part social i emocional de la història per tal de prioritzar les víctimes. Es definia Huw Edwards com a predador i abusador. I recordaven com el periodista va fer servir el seu poder i el seu prestigi professional per persuadir i manipular menors. Tancaven el reportatge recordant que darrere de cada fotografia, de cada imatge, hi ha un nen explotat sexualment. Un rètol, al final, convidava altres possibles víctimes a contactar amb la BBC.

El reportatge no resol el greu conflicte que la televisió pública té entre mans, sobretot en l'àmbit econòmic. Va continuar pagant a Edwards fins a 200.000 lliures després de ser detingut. És un cop per al prestigi de la cadena. I més tenint en compte que no és el primer cas de pederàstia d'un presentador de la BBC. Però, malgrat tot, els companys de la cadena han intentat assumir, amb tota la professionalitat que era possible i amb la màxima transparència, l'escàndol de grans dimensions que els ha esclatat a sobre.

Amb la col·laboració de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, Generalitat Valenciana

DES DE LA CRUÏLLA

DEMÀ Natza Farré

ara

El mal en estat pur i la nostra indiferència

Que ens anem acostumant a l'horror és una catàstrofe moral i a mesura que els atacs d'Israel contra els habitants de la franja de Gaza es van perpetuant en el temps, nosaltres, els espectadors que ens ho mirem de lluny, amb incredulitat i indignació al principi, sense voler-ho ens anem anestesiant davant de les matances i la violència injustificada d'un estat que es vantava de ser l'única democràcia del Pròxim Orient. Em fa por aquest procés pel qual la compassió davant de l'horror va minvant i és substituïda per espatlles que s'arronsen i un "Què hi farem!". Si repetir una mentida molts cops pot arribar a fer que sembli veritat, veure'ns inundats pel mal en la seva màxima expressió de manera sostinguda en el temps pot fer que ens hi acostumem i ens acabi semblant normal. Però no, no és normal que un estat poderós dugui a terme un veritable extermini en nom de l'autodefensa. No hi ha democràcies genocides, encara que Netanyahu repeteixi milions de vegades que el seu país és una democràcia. Si el psicòpata aconsegueix la nostra indiferència, haurà guanyat molt més que una guerra, haurà guanyat en les nostres consciències i vençut en tots nosaltres els mecanismes que fan que ens revoltem contra la barbàrie.

Porto tot l'estiu recordant una entrevista que la CBS li va fer al doctor Mark

Perlmutter, un cirurgià americà que ha atès ferits en tota mena de desastres i conflictes. Explicava que ni la suma de quaranta catàstrofes arriba al nivell d'atrocitats que ha vist a Gaza. Fent-hi de voluntari ha atès pacients en estats deplorables, gairebé tots dones i nens. I una de les coses més terribles amb què es va trobar és amb nens molt petits ferits per dues, no una, sinó dues bales de franctirador: al cap i al tors. Franctiradors disparant a nens. És a dir, homes de carn i ossos, els soldats israelians, apuntant a matar a criatures petites, engegar-los més d'un tret a la vegada. Com se'n pot dir guerra, d'això? Com podem continuar posant l'Estat d'Israel

en la banda dels països civilitzats? No parlem d'errors ni d'accidents o "danys col·laterals". Un franctirador és un soldat d'alta precisió, no és algú que llança una bomba sense saber si hi ha o no hi ha civils. Com deu ser l'exèrcit d'Israel, a quins nivells de deshumanització han arribat els que en formen part perquè siguin capaços d'apuntar a sang freda al més indefens i disparar-li sense miraments? I quina mena de país pot arribar a aquest nivell de bestialització dels seus ciutadans portantlos a perpetrar crims tan horrorosos?

No hi ha res, absolutament res, que pugui justificar el que ha estat fent l'Estat d'Israel en l'últim any. Ni tan sols els atemptats, ni tan sols els segrestos o el seu assassinat a mans de Hamàs. Ni tot l'antisemitisme de la història expliquen aquest sadisme organitzat i perpetrat amb alta tecnologia.

El que em pregunto com a demòcrata és per què els ciutadans d'Israel han deixat en mans d'un personatge com Netanyahu el govern del seu país, com han permès que algú tan terrible agafi el poder i actuï amb la impunitat amb què ho està fent. De què els ha servit confiar el seu vot a un genocida? I com poden acceptar la lògica nihilista segons la qual més violència portarà la pau? El primer ministre sanguinari no només no ha sabut protegir la seva població dels terroristes, sinó que en la seva fugida cap endavant d'aniquilació del poble palestí és més que probable que aca bi portant l'aniquilació de l'Estat d'Israel mateix, d'una manera o altra. De moment ja ha aconseguit que bona part de l'opinió pública mundial, que havia sigut sensible a l'antisemitisme i les seves terribles consequències, ja no es miri amb la mateixa simpatia la qüestió jueva.

NAJAT EL HACHMI

